

STREEKPLAN ZUID-HOLLAND OOST

TWEEDE PARTIËLE HERZIENING

ZUIDPLAS

provincie **HOLLAND**
ZUID

STREEKPLAN ZUID-HOLLAND OOST

TWEEDE PARTIËLE HERZIENING

ZUIDPLAS

provincie **HOLLAND**
ZUID

PROVINCIALE STATEN VAN ZUID-HOLLAND 24 MEI 2006

INHOUD

1	INLEIDING	4
1.1	Aanleiding	5
1.2	Verhouding streekplan en intergemeentelijk structuurplan (ISP)	5
1.3	Plangebied en Planperiode	5
1.4	Functie en karakter	7
1.5	Hardheid en flexibiliteit	7
1.6	Opbouw van het streekplan	8
2	BELEIDSKADERS VOOR DE HERZIENING	10
2.1	Rijks- en provinciaal kader	11
2.1.1	Nota Ruimte	11
2.1.2	Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie (PRSV)	11
2.2	Relatie met (aangrenzende) streekplannen	11
2.3	Nieuwe opgaven voor de Zuidplas	13
3	HOOFDLIJNEN VAN HET BELEID	14
3.1	Hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid	15
3.1.1	Raamwerk en bodem	15
3.1.2	Infrastructuur	19
3.1.3	Verstedelijking	19
3.1.4	Bebouwingscontouren	22
3.2	Structureerende elementen	23
4	HET GROENBLAUWE RAAMWERK.	26
4.1	Groen en cultuurhistorie	27
4.1.1	Strategisch Groenproject Zoetermeer-Zuidplas	27
4.1.2	Eendragtspolder	27
4.1.3	Kreekruggebied	27
4.1.4	Restveengebied (Ontwikkelingsgebied groene functies)	29
4.1.5	Groenzones	31
4.1.6	Polder de Wilde Veenen en Tweemanspolder	31
4.1.7	Groene verbindingen	31
4.1.8	Cultuurhistorie en archeologie	32
4.2	Water	32
4.2.1	Wateroverlast en -tekort	32
4.2.2	Waterkwaliteit	33
4.2.3	Waterkeringen en veiligheid	33
4.2.4	Watertoets	33
5	INFRANETWERK	34
5.1	Het (inter)nationale netwerk.	35
5.1.1	Spoorverbindingen	35
5.1.2	Snelwegen	35
5.2	Het regionale netwerk.	35
5.2.1	Openbaar vervoer	35
5.2.2	Regionale wegennetwerk.	37

6	VERSTEDELIJKING IN DE ZUIDPLASPOLDER	38
6.1	Wonen	39
	6.1.1 Behoefteraming; de vraag in breder verband	39
	6.1.2 Woningaanbod en fasering	39
	6.1.3 Woonmilieudifferentiatie	40
	6.1.4 Wonen en voorzieningen	41
6.2	Werken	43
	6.2.1 Vraag en aanbod	43
	6.2.2 Inrichting en kwaliteit	44
6.3	Glastuinbouw	44
6.4	Uitwerkingen	46
	6.4.1 Centraal Middengebied	46
	6.4.2 Gouweknoop	47
	6.4.3 Waddinxveen-noordwest	47
	6.4.4 Ringvaardorp	49
6.5	Overige aspecten verstedelijking	49
	6.5.1 Milieukwaliteit	49
	6.5.2 Beton- en metselzand	49
	6.5.3 Windenergie	49
7	KERNPUNTEN	50
8	PLANKAART	54
8.1	Functie en opbouw van de plankaart	55
8.2	Legenda-eenheden	55
9	PROCES EN PROCEDURE	58
9.1	Wettelijke toetsen	59
	9.1.1 Flora en Faunawet	59
	9.1.2 Strategische Milieubeoordeling (SMB)	61
	9.1.3 Watertoets	63
9.2	Relatie streekplanherziening- programmering en uitvoering (ontwikkelingspoor)	63

LIJST VAN KAARTEN

Kaart 1	Gebiedsnamen (hoort bij § 1.3)	6
Kaart 2a	Zuidplas in de Zuidvleugel ruimtelijk beeld 2030 (hoort bij hoofdstuk 3 inleidende tekst)	16
Kaart 2b	Ruimtelijk beeld Zuidplas (hoort bij hoofdstuk 3 inleidende tekst)	17
Kaart 3	Bodem (hoort bij § 3.1.1)	20
Kaart 4	Raamwerk van linten, lanen en tochten (hoort bij § 3.1.1)	21
Kaart 5	Groenblauw raamwerk (hoort bij § 4.1)	28
Kaart 6	Water (hoort bij § 4.2)	30
Kaart 7	Infrastructuurnetwerk (hoort bij § 5)	36
Kaart 8	Wonen, werken en glastuinbouw (hoort bij § 6.1, § 6.2 en § 6.3)	42
Kaart 9	Windenergie en zandwinning (hoort bij § 6.5)	48

PLANKAART

1 INLEIDING

Met deze tweede partiële herziening van het streekplan Zuid-Holland Oost van 2003 geeft het provinciebestuur van Zuid-Holland haar visie op de ruimtelijke ontwikkeling van het plangebied Zuidplas. De herziening is in overleg met de bestuurlijke en maatschappelijke partners ontwikkeld. Dit heeft vooral plaatsgevonden in het planvormingsproces van het Intergemeentelijk Structuurplan Zuidplas dat tegelijk met dit streekplan is opgesteld.

1.1 AANLEIDING

Het planproces voor de driehoek Rotterdam-Zoetermeer-Gouda is in 2001 in het kader van de Vijfde Nota over de ruimtelijke ordening begonnen, na de erkenning in de Bestuurscommissie Randstad (BCR) dat dit gebied in aanmerking komt voor transformatie naar de functies wonen, werken en glastuinbouw. In de Nota Ruimte is de provincie Zuid-Holland gevraagd deze opgave voor dit gebied uit te werken.

Voor deze uitwerking heeft de provincie in 2002 een stuurgroep opgericht waarin de provincie en bestuurders van de bij het gebied betrokken gemeenten, de regio's, het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties (totaal 23 partijen) samenwerken. Deze Stuurgroep RZG heeft de hoofdkeuzen voor de inrichting van het gebied in een langetermijnvisie vastgelegd: de Interregionale Structuurvisie driehoek Rotterdam-Zoetermeer-Gouda (ISV). In december 2004 hebben Provinciale Staten ingestemd met de ISV en geconstateerd dat deze voldoende basis biedt voor uitwerking in:

- een Intergemeentelijk Structuurplan Zuidplas (ISP), op te stellen door de vijf betrokken gemeenten (Gouda, Zevenhuizen-Moerkapelle, Waddinxveen, Nieuwerkerk aan den IJssel en Moordrecht);
- een partiële herziening van het streekplan Zuid-Holland Oost 2003.

In het streekplan Oost van 2003 is de driehoek RZG als studiezone opgenomen, hetgeen een conserverend ruimtelijk beleid in afwachting van nader onderzoek naar de gewenste ontwikkeling inhoudt. De partiële herziening van het streekplan voor dit gebied is vooral gewenst om de omslag van een restrictief ruimtelijk beleid in het kader van het Groene Hart naar een ontwikkelingsbeleid in Zuidvleugelverband vorm te geven. De aanduiding studiezone in het streekplan Oost van 2003 biedt onvoldoende juridische status om de komende, op het ISP gebaseerde, bestemmingsplannen goed te kunnen keuren.

De in het streekplan 2003 opgenomen aankondiging dat ook de streekplannen West en Rijnmond zouden moeten worden herzien, wordt niet geëffectueerd. De afronding van het planproces RR2020 (ondermeer streekplan Rijnmond) valt samen met de start van het ISP en de ideeën uit de ISV zijn daarin verwerkt. De wederzijdse beïnvloeding tussen West en ISV/ISP is zo gering, dat er geen noodzaak is om streekplan West te herzien.

1.2 VERHOUDING STREEKPLAN EN INTERGEMEENTELIJK STRUCTUURPLAN (ISP)

Het ISP Zuidplas is een gemeenschappelijk plan van de betrokken gemeenten in de Zuidplaspolder. Het plan is opgesteld in samenwerking met de stadsregio Rotterdam en het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard onder regie van de provincie in opdracht van het rijk (Nota Ruimte). Het plan geldt voor de gemeenten als gemeenschappelijke basis voor het gemeentelijk ruimtelijk beleid, bijvoorbeeld in de vorm van bestemmingsplannen. Deze plannen en andere ruimtelijke initiatieven worden door de provincie getoetst aan het streekplan. De streekplanherziening Zuidplas is tegelijk met het intergemeentelijk structuurplan opgesteld. Inhoudelijk bestaat er dan ook een stevige relatie tussen beide plannen. Het ISP heeft een langere planperiode (tot 2030) en is meer opgebouwd vanuit de gemeenschappelijke visie op het gebied. Daarbij is het ISP ook meer ontwikkelingsgericht, dat kan ook door het karakter van het plan. Het ISP is vastgesteld door de afzonderlijke gemeenteraden. Het provinciale streekplan biedt vanuit de WRO naast de visie van het provinciaal bestuur op de ruimtelijke ontwikkeling in hoofdlijnen ook het planologisch kader (tot 2020).

1.3 PLANGEBIED EN PLANPERIODE

Begrenzing plangebied

De begrenzing van het plangebied Zuidplas komt nagenoeg overeen met de begrenzing van het intergemeentelijk structuurplan Zuidplas (ISP). Het betreft delen van het grondgebied van de gemeenten zoals aangegeven op kaart 1. Globaal wordt het plangebied begrensd door het Bentwoud, de Rotte, de grens tussen Rotterdam en Nieuwerkerk aan den IJssel, de Hollandsche IJssel en de Gouwe. De zuidoosthoek van de tweede fase van het Bentwoud in de Polder Achterof maakt wel onderdeel uit van het ISP, maar niet van deze streekplanherziening omdat voor het Bentwoud een aparte herziening van het streekplan Zuid-Holland Oost 2003 wordt opgesteld vanwege noodzakelijke reparaties van diverse door de Raad van State vernietigde besluiten van Provinciale Staten (CBB's Bentwoud en bebouwingscontouren).

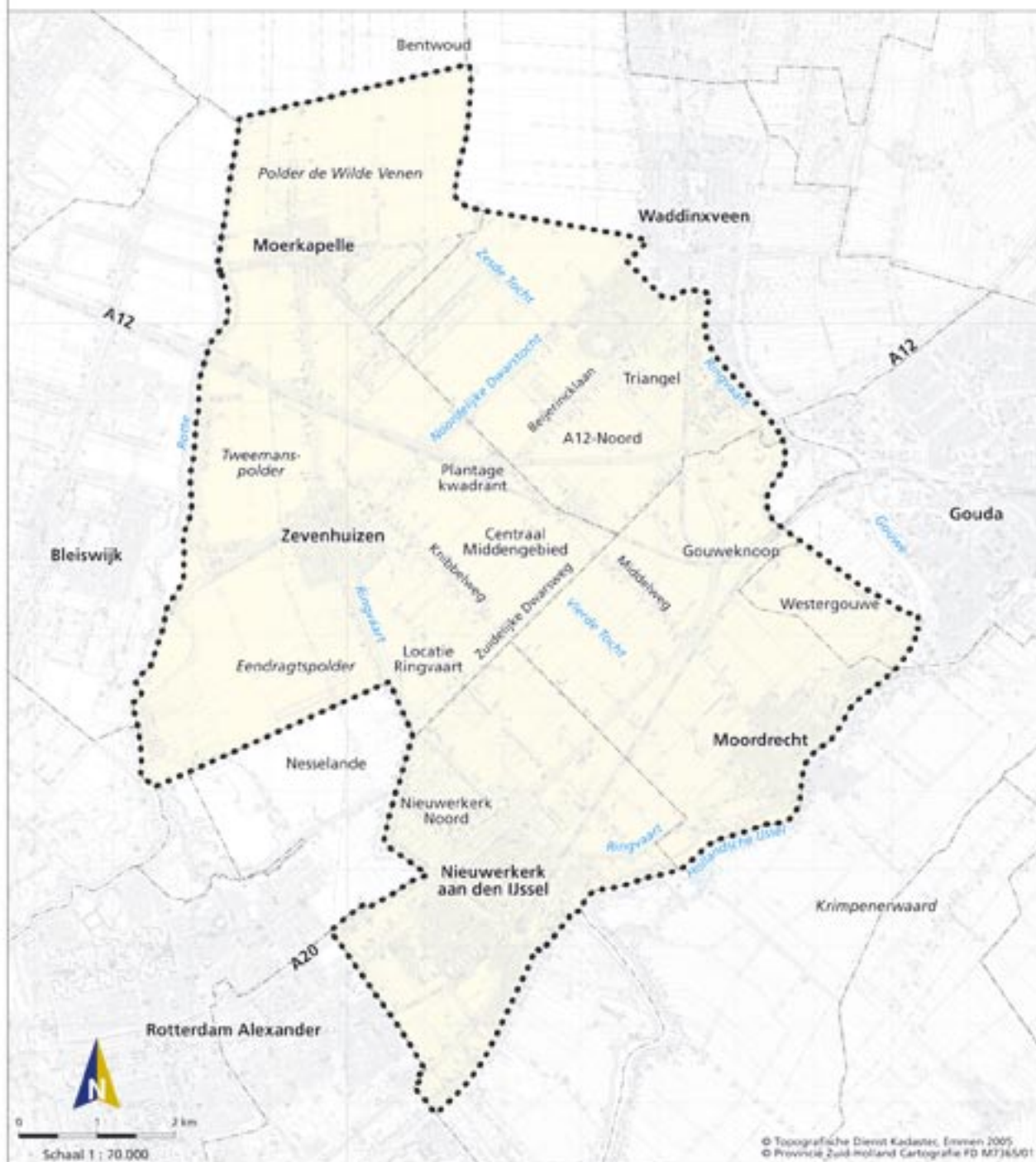
Planperiode

Deze partiële herziening vervangt voor het op kaart 1 aangegeven plangebied volledig het streekplan Zuid-Holland Oost van 12 november 2003. De planperiode van deze herziening betreft de periode vanaf de vaststelling door Provinciale Staten van 24 mei 2006 tot en met 1 januari 2020. Daarnaast geeft het plan een doorkijk tot 2030 in aansluiting op het ISP dat een planperiode tot 2030 heeft. Deze doorkijk plaatst het streekplanbeleid in een langetermijnperspectief en geeft de gemeenten mogelijkheden om ook voor die periode plannen te maken en in gang te zetten. Aan het eind van de planperiode zullen alle claims en ontwikkelingen heroverwogen moeten worden. De aanduidingen op de plankaart betreffen de periode tot 2020.

Kaart 1 Gebiedsnamen

Legenda

- ..... Plangrens
- Gemeentegrens
- Streekplangebied

Kaart 1 Gebiedsnamen (hoort bij § 1.3)

1.4 FUNCTIE EN KARAKTER

De eerste functie van een streekplan is het op hoofdlijnen aangeven welke ruimtelijke ontwikkelingen wel en welke niet gewenst zijn en waaraan plannen getoetst moeten worden wanneer particulieren, maatschappelijke organisaties, overheden, en ook de provincie zelf met initiatieven komen voor de uitvoering van plannen. Daarnaast heeft het streekplan een belangrijke communicatieve functie. In de beschrijving van het beleid wordt zichtbaar waar en hoe de provincie, de Zuidplasp gemeenten, het Hoogheemraadschap en de stadsregio met eventuele andere partijen bezig zijn om beleidswensen te realiseren.

Nota Regels voor Ruimte

De Zuid-Hollandse streekplannen hangen samen met de Nota Regels voor Ruimte. Deze nota bevat het provinciale beoordelingskader dat voortkomt uit verschillende beleidsterreinen waaronder regelgeving over locatiebeleid, intensief ruimtegebruik, de sturende rol van water, landschappelijke inpassing, bescherming van het landelijk gebied, milieuhygiënische aspecten en archeologische waarden. Een streekplan schetst de hoofdlijnen van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling. De Nota Regels voor Ruimte bevordert dat deze op een doelmatige manier worden vertaald in gemeentelijke plannen.

Ontwikkelingsplanologie

Het karakter van de streekplannen van Zuid-Holland is aan het veranderen net zoals de rol van de provincie zelf. De inspanningen richten zich meer en meer op de kerntaken van de provincie en op de actieve rol van de provincie daarin. In deze streekplanherziening betekent dit dat het beleid zich concentreert op de ruimtelijke hoofdstructuur van het plangebied. Hierbij wordt rekening gehouden met de ruimtelijke opgaven die het provinciaal bestuur ook in de ruimere omgeving moet uitvoeren. Deze herziening legt niet alleen de hoofdstructuur vast voor de gemeenten, maar biedt ook het kader voor de ontwikkeling ervan. De provincie zet zich met de gemeenten als actieve partij in om die ruimtelijke hoofdstructuur te realiseren. Binnen deze taakopvatting zal de provincie zich niet alleen bezighouden met de realisering van de hoofdstructuur, maar ook met de programmering van de invulling daarvan.

De planvorming gaat over een lange periode (tot 2020 met een doorkijk naar 2030) waardoor het noodzakelijk is dat de provincie zich samen met de betrokken gemeenten en regio's nu maar ook later buigt over die programmering. Planuitvoering moet kunnen inspelen op veranderende ideeën en omstandigheden.

Ontwikkeling en financiering

Een van de aspecten van deze ontwikkelingsbenadering is dat er vanuit de verstedelijkingsprojecten in het plangebied (wonen, werken en glastuinbouw) financiën moeten worden gegenereerd voor nieuwe infrastructuur alsmede voor water- en groenprojecten (de zogenaamde bovenplanse voorzieningen); dit in aanvulling op andere subsidiemogelijkheden en

rijksbijdragen. Zie ook paragraaf 9.2: relatie streekplanherziening - programmering en uitvoering (ontwikkelingsspoor). Een voorziening is in het algemeen een "bovenplanse voorziening" als het gaat om:

- infrastructuurprojecten die direct bijdragen aan de 'ontwikkelbaarheid' van de deelprogramma's, -gebieden in het plangebied;
- inrichtingsprojecten die op het niveau van het plangebied kunnen worden beschouwd als minimaal noodzakelijke 'tegenhanger' van verstedelijking, in het algemeen: (delen) van het groenblauwe raamwerk.

Tussen de Zuidplasp gemeenten, de provincie, Rotterdam en het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard is overeengekomen dat bij de goedkeuring van bestemmingsplannen overeenstemming dient te bestaan over:

- het planologische arrangement op streekplanniveau (ruimtelijke afspraken, programmering en monitoring over de totaalopgaven voor het gehele plangebied en de uitwerking daarvan in deelgebieden);
- de financiële uitvoeringsafspraken tussen de betrokken partijen en over de afspraken met het rijk ter zekerstelling van de rijksbijdragen;
- het opzetten van een gezamenlijke ontwikkelingsorganisatie voor de uitvoering van de plannen en bovengenoemde afspraken.

De gemeenten zullen hun bestemmingsplannen en de aanvragen van verklaringen van geen bezwaar ex artikel 19 WRO steeds in dit kader opstellen. Bij de goedkeuring door Gedeputeerde Staten wordt op basis van structurerend element 7 (paragraaf 3.2) hierop gelet. Het gaat hier om nieuwe verstedelijkingsprojecten die ontwikkeld worden na de vaststelling van het streekplan Zuid-Holland Oost uit 2003. Immers voor projecten als Distripark en Triangel (beide in Waddinxveen) en Westergouwe in Gouda zijn voor de totstandkoming van deze herziening reeds afspraken in deze geest gemaakt. Hetzelfde geldt voor de bouw- en bestemmingsplannen die binnen de bebouwingscontouren uit het streekplan Oost uit 2003 vallen zoals het voetbalpark in Waddinxveen-noordwest noordwest en het Gouwe Park in de gemeente Moordrecht. De bestemmingsplannen die voor deze gebieden worden ingediend zullen dan ook aan de oude afspraken moeten voldoen en niet nog eens extra hoeven bijdragen aan de planontwikkeling van de Zuidplasp.

1.5 HARDHEID EN FLEXIBILITEIT

In een streekplan formuleert de provincie voor de planperiode een samenhangende visie op de ruimtelijke ontwikkeling van het plangebied. Het plan moet hard genoeg zijn om de voorgestane ontwikkeling gestalte te kunnen geven. Het moet echter ook flexibel genoeg zijn om in te kunnen spelen op de actualiteit. De provincie wil voorkomen dat incidentele beslissingen de samenhang van de gewenste regionale ruimtelijke structuur aantasten. Er is daarom onderscheid gemaakt in de mate van hardheid van de diverse onderdelen van het streekplan.

Structureerende elementen

Allereerst is er een aantal structureerende elementen geformuleerd. Deze zijn elk afzonderlijk en in hun onderlinge samenhang zo wezenlijk voor het beleid, dat afwijking ervan de waarde van het beleid zou aantasten. Het is voor Gedeputeerde Staten niet mogelijk om af te wijken van het streekplan als er structureerende elementen in het geding zijn. Dan is een partiële of een integrale herziening van het streekplan de aangewezen weg. Over een (partiële of integrale) streekplanherziening wordt de Provinciale Planologische Commissie (PPC) gehoord. Vervolgens zijn alleen Provinciale Staten bevoegd beslissingen te nemen, conform de herzieningsprocedure die beschreven is in de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Kernpunten

In de tweede plaats bevat dit streekplan onderdelen die als kernpunt zijn aangeduid. Kernpunten hebben vooral betrekking op de aard, omvang en/of locatie van functies. Ook zijn er kernpunten met een meer kwalitatief karakter. De kernpunten vormen de schakel tussen de structureerende elementen en de concrete uitvoeringspraktijk en geven aan op welke punten de provincie zich bij de uitvoering van het streekplan vooral zal richten. Wanneer bij beslissingen die afwijken van het streekplan kernpunten in het geding zijn, moeten Gedeputeerde Staten daartoe vooraf de PPC raadplegen en Provinciale Staten van hun voornemen in kennis stellen.

Uitwerkingen

In deze streekplanherziening Zuidplas zijn vier streekplanuitwerkingen ex artikel 4a lid 8 van de WRO opgenomen die in de streekplanperiode opgesteld moeten worden. Het gaat hierbij om het Ringvaartdorp, het Centraal Middengebied, Waddinxveen-noordwest en de Gouweknoop waarover bij de vaststelling van de streekplanherziening onvoldoende zekerheid bestond om al een definitieve functieaanduiding vast te leggen. In hoofdstuk 6.4 zijn voor die gebieden de randvoorwaarden voor de uitwerking opgenomen die door Gedeputeerde Staten in acht genomen moeten worden. De uitwerkingen zijn onderwerp van overleg en inspraak en worden voor advies voorgelegd aan de PPC en aan Provinciale Staten. Vervolgens stellen Gedeputeerde Staten de betreffende uitwerking definitief vast. Tot dat moment geldt op die locaties het beleid behorend bij de onder de arcering opgenomen legendaeenheden uit het streekplan Oost uit 2003.

1.6 OPBOUW VAN HET STREEKPLAN

De tweede partiële streekplanherziening bevat een beschrijving van de meest gewenste ontwikkeling in hoofdlijnen en een plankaart met bijbehorende verklaring. Op deze plankaart zijn de hoofdlijnen, voor zover mogelijk, in beeld gebracht.

In hoofdstuk 2 is een beschrijving van het ruimtelijk kader van het gebied opgenomen. Hoofdstuk 3 betreft de hoofdlijnen van het beleid. In de hoofdstukken 4, 5 en 6 wordt dit beleid vervolgens sectoraal uitgewerkt vanuit de lagenbenadering. De uit deze hoofdstukken voortkomende kernpunten zijn opgenomen in hoofdstuk 7.

In hoofdstuk 8 wordt ingegaan op de opbouw en functie van de plankaart. Hoofdstuk 9 (de Toelichting) bevat de wettelijke toetsen zoals de bescherming van plant- en diersoorten, de strategische milieubeoordeling en de watertoets. Ook wordt in dit hoofdstuk ingegaan op de relatie streekplan en ISP.

2 BELEIDSKADERS VOOR DE HERZIENING

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de beleidsmatige kaders waarbinnen het provinciale ruimtelijk beleid voor de Zuidplas tot stand is gekomen.

A photograph of a rural landscape with cows grazing in a field, overlaid with a grid pattern. The scene shows a green field with several cows of different colors (white, brown, black) grazing. In the background, there are trees and a long, low building, possibly a greenhouse or a farm structure. The sky is clear and blue. The entire image is overlaid with a white grid pattern.

2.1 RIJKS- EN PROVINCIAAL KADER

In het planvormingsproces van de Vijfde Nota heeft het Rijk al een verkenning naar de verstedelijkingsmogelijkheden voor de driehoek Rotterdam-Zoetermeer-Gouda laten verrichten. De daarin aangegeven verstedelijkingspotenties zijn daarna ook vastgelegd in de Nota Ruimte en in de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie (PRSV).

2.1.1 NOTA RUIMTE

In de Nota Ruimte is vermeld: “De mogelijkheid van verstedelijking in de Zuidplaspolder wordt binnen het grote geheel van opgaven in de driehoek Rotterdam–Zoetermeer–Gouda nader uitgewerkt door de provincie Zuid–Holland. Uit onderzoek van het Rijk blijkt dat de locatie qua woningbouw-kosten en opbrengsten niet zo’n gunstige verhouding heeft. Deze verhouding van kosten en baten komt gunstiger te liggen als in de planvorming de betrokken partijen erin sla-gen om de woningbouw te concentreren op locaties met een goede grondslag, mede in relatie tot de wateropgave in deze diep gelegen polders. In het gebied liggen voor woningbouw kansen om tegemoet te komen aan de vraag naar groene woonmilieus.”

De grens van het Groene Hart is met de vaststelling van de Nota Ruimte aangepast om in de Zuidplaspolder verstedelijking mogelijk te maken. De Polder de Wilde Veenen, de Tweemanspolder en de Eendragtspolder zijn binnen het Nationale Landschap gebleven. De Zuidplaspolder valt erbuiten (zie plankaart).

De Nota Ruimte stelt aan de integrale ontwikkeling van de Zuidplaspolder de volgende voorwaarden:

- evenwicht tussen woningbouw en bedrijvigheid;
- optimale afstemming van de verstedelijking op de water-, bodem- en groenopgave van het gebied;
- behoud van voldoende mogelijkheden voor ontwikkeling van het landbouwontwikkelingsgebied voor de glastuinbouw (In de Nota Ruimte is de Zuidplaspolder namelijk ook als zodanig aangewezen).

2.1.2 PROVINCIALE RUIMTELIJKE STRUCTUURVISIE (PRSV)

Op de kaart van de PRSV is vanuit het Zuidvleugelconcept het plangebied Zuidplas aangeduid als Schakelzone stad-infra. Voor dit gebied is een transformatie voorzien in de richting van verstedelijking alsmede uitbreiding en versteviging van de Glas-as. De kaart laat een beeld zien van: concentratie van de glastuinbouw ten noorden van de A12; verstedelijking in lage dichtheden in het middengebied en grootschalige bedrijvigheid rond de A12 aan de oostzijde. Ten zuiden van de A20 is een accent op natuur en ander extensief ruimtegebruik gelegd.

Zuidvleugel

Bij het uitwerken van de opgaven voor de Zuidplaspolder is steeds gewerkt vanuit de behoeften van de gehele Zuidvleugel. De ontwikkeling van de Zuidplas is gericht op de hele Zuidvleugel. Ook voor het groenblauwe raamwerk en het infranetwerk geldt dat deze afstemming noodzakelijk is. Het

groenblauwe raamwerk in het gebied staat in nauwe relatie tot het Groene Hart, het Bentwoud en de Rottewig. Het infranetwerk voor het gebied dient niet alleen voor de ontsluiting van bestemmingen binnen het gebied maar moet ook de relaties met de omgeving verzorgen.

2.2 RELATIE MET (AANGRENZENDE) STREEKPLANNEN

Streekplan Zuid-Holland West

In het noordwesten grenst het plangebied Zuidplas aan het streekplangebied Zuid-Holland West. In dit in februari 2003 vastgestelde plan wordt de Zuidplaspolder vooral genoemd in het kader van glastuinbouw. De zogenaamde (Zuid-Hollandse) Glas-as strekt zich uit van het Westland via omgeving Pijnacker (streekplangebied Zuid-Holland West) en de B-Driehoek (plangebied RR2020) naar de Zuidplaspolder. Planning en ontwikkeling van de sector zal dan ook in samenhang met de genoemde kerngebieden in de Glas-as ter hand moeten worden genomen. In het streekplan West zijn nog woningbouw in Oosterheem (Zoetermeer) en bedrijventerreinen langs de westzijde van de Rottewig relevant voor de planvorming in de Zuidplas.

Ruimtelijk plan Regio Rotterdam 2020 (= streekplan en regionaal structuurplan) RR2020

Het plangebied Zuidplas grenst in het westen aan het plangebied RR2020. Er is in dat plan een ontwikkelingsschets opgenomen voor de Noordas van Rotterdam waarop ook een voorstel voor ontwikkeling van de Zuidplas.

In RR2020 wordt ingegaan op de samenhang tussen dat plangebied en dat van de Zuidplas. Gewezen wordt op de ruimtelijke en programmatische samenhang tussen beide plannen. Voorkomen moet worden dat woningbouw in de Zuidplaspolder gaat concurreren met projecten in de stads-regio. De te bouwen typen woningen moeten een aanvulling zijn op die binnen de Rotterdamse regio. In RR2020 wordt

Figuur: kaartuitsnede PRSV

Figuur: uitsnede kaart RR2020

ten behoeve van de stadsregio een aantal van 5000 – 10.000 woningen genoemd voor de periode tot 2020. Het gaat dan om kleinschalig bouwen in aansluiting op Nieuwerkerk aan den IJssel, Zevenkamp en Nesselande. Op de plankaart van RR2020 is daartoe de optie van doortrekking van de metro vanuit Nesselande opgehouden. In de toekomst kan onderzocht worden of intensivering van de verstedelijking in de Zuidplas nodig is. Voor de ontsluiting in die situatie wordt in RR2020 het voorstel gedaan voor een afbuiging van de spoorverbinding Rotterdam – Gouda ten oosten van Nieuwerkerk die bij de Gouweknoop weer aansluit op de spoorverbinding Den Haag – Gouda. Twee aan die nieuwe verbindingen te ontwikkelen stations kunnen dan de drager zijn voor nieuwe verstedelijkingsclusters. Ontsluiting voor het autoverkeer in de verbinding op Rotterdam moet via de A20. Op termijn kan, als de omstandigheden daar om vragen, na 2020 nog gedacht worden aan het doortrekken van de Doenkade naar de Zuidplas. Ontwikkeling van bedrijventerreinen is in eerste instantie gedacht langs de A20 bij Nieuwerkerk aan den IJssel. Nieuwe grootschalige glastuinbouw is mogelijk ten noorden van de A12 nadat eerst de ontwikkelingen in de B-Driehoek zijn afgerond.

Streekplan Zuid-Holland Oost

In het streekplan Zuid-Holland Oost 2003 is voor de studiezone Zuidplas een studieopdracht met de volgende opgaven en vereisten gegeven:

- Een zoekopdracht voor 200 hectare (netto) glas;
- Groene verbindingen tussen de Rottewig, het Bentwoud en de Krimpenerwaard (de verbinding bij Waddinxveen-Gouda en bij Moordrecht/Schanspolder);
- Een zoekopdracht voor een waterrijk natuurgebied van 245 hectare in de omgeving van Moordrecht;
- Naast de bouwlocaties Triangel (Waddinxveen) en Westergouwe (Gouda) is er sprake van een kwantitatieve en kwalitatieve opgave voor woon- en werkmilieus vanuit de Vijfde Nota.

Deze studieopdracht is uitgevoerd in de ISV die voor Provinciale Staten aanleiding is geweest voor de instemming met het opstellen van het ISP en deze herziening van streekplan Zuid-Holland Oost.

Het streekplan Oost wordt in 2006 herzien naar aanleiding van uitspraken van de Raad van State in het kader van de beroepsprocedure na de vaststelling van dat streekplan door Provinciale Staten in november 2003. De herziening betreft de concrete beleidsbeslissingen inzake de bebouwingscontouren en inzake het Bentwoud. De hoofdlijnen en intenties achter de destijds genomen besluiten blijven gehandhaafd en zullen ook hun weerslag in de streekplanherziening Zuidplas vinden, uiteraard vanuit de opgaven voor dit gebied.

Westergouwe

Voor de bouwlocatie Westergouwe gelden vanuit het streekplan Oost 2003 randvoorwaarden die met de Minister van VROM overeengekomen zijn. Deze zijn onverkort overgenomen in deze partiële herziening voor de Zuidplas. Samengevat naar relevantie voor deze herziening betreffen ze:

- het tegengaan van grondwateroverlast,
- het beperken van het overstromingsrisico en
- het voorkomen van schade door eventuele wateroverlast.

De provincie zal erop toezien dat deze punten door de gemeente Gouda worden uitgevoerd en Gedeputeerde Staten zullen daar het betreffende bestemmingsplan aan toetsen. Zij hebben de norm voor het woonpeil voor de wijk Westergouwe aan de gemeente Gouda meegegeven als ontwerpogave voor hun verdere planvorming. Gedeputeerde Staten gaan er overigens ook mee akkoord als door een innovatieve of alternatieve inrichting het woonpeil via bepaalde bouwstijlen op NAP -4,50 m gebracht wordt (bijvoorbeeld drive-in woningen) of anderszins tegemoet wordt gekomen aan de vereisten om wateroverlast en/of –schade te voorkomen. Gedeputeerde Staten hebben de minister gemeld dat zij erop toe zien dat er geen verdere verstedelijking in het veengebied tussen Westergouwe en Nieuwerkerk aan den IJssel ten zuiden van de A20 plaatsvindt. Daarbij wordt overigens extensieve bebouwing niet op voorhand uitgesloten wanneer die past in de vernattingsstrategie van de ISV en die bijdraagt aan de kwalitatieve verbetering van het gebied.

2.3 NIEUWE OPGAVEN VOOR DE ZUIDPLAS

Op basis van de interregionale structuurvisie ISV zijn voor het structuurplan en de streekplanherziening de volgende kwantitatieve opgaven opgesteld voor de periode 2010 tot 2030:

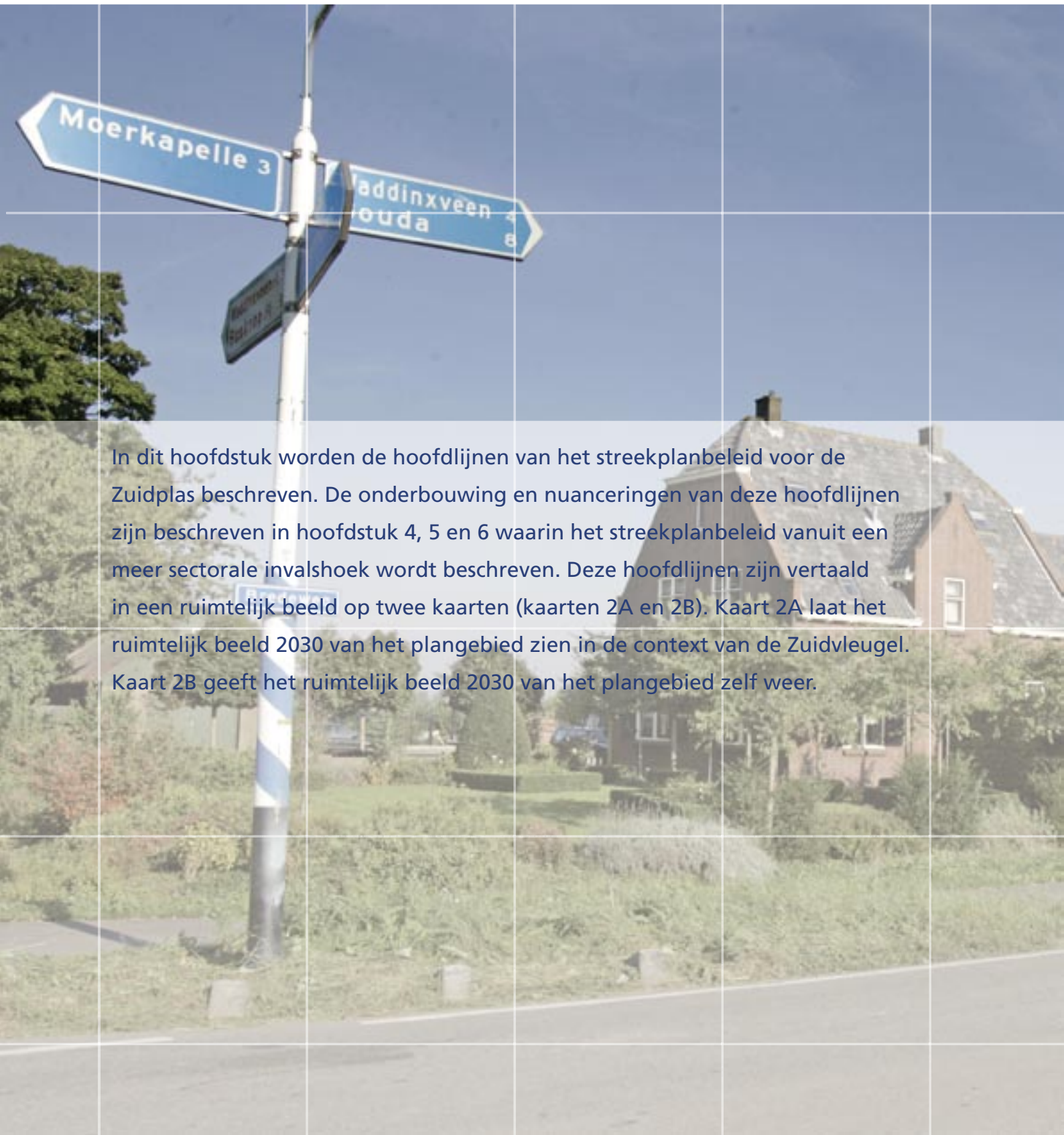
- ruimte voor 15.000 à 30.000 woningen. Tot 2020 wordt daarbij uitgegaan van circa 15.000 waarvan 5.000 - 10.000 woningen ten behoeve van de stadsregio Rotterdam en de overige voor Midden-Holland en de rest van de Zuidvleugel.
- 150 à 300 hectare netto bedrijventerrein, waarvan 125 hectare netto tot 2020.
- 200 hectare netto voor nieuwvestiging van glastuinbouw (Nota Glastuinbouw, ISV en PS 2004)

In het kader van de planvorming van het ISP is aan die 200 ha nog eens 80 hectare netto voor de hervestiging van glastuinbouwbedrijven uit het plangebied Zuidplas aan de opgave toegevoegd.

Aan deze kwantitatieve opgaven zijn kwalitatieve uitgangspunten verbonden zoals te realiseren woonmilieus, ontwikkeling van diverse soorten van bedrijvigheid en duurzaamheid van de te realiseren functies en eisen ten aanzien van bereikbaarheid/ontsluiting, groenstructuur en waterberging en -beheersing.

Naast deze opgaven is er ook een noodzaak voor een gemeenschappelijke plan vanuit het gebied zelf. Na de jaren negentig is er veel bebouwing in het gebied bijgekomen, vooral bedrijvigheid en kassen. Dit heeft geleid tot een overbelast wegennet. Een door de betrokkenen zelf opgesteld intergemeentelijk plan zoals het ISP is de beste manier om tot oplossingen voor deze problemen te komen. Ook voor de agrarische sector en de waterhuishouding is integrale en intergemeentelijke planvorming van belang.

3 HOOFDLIJNEN VAN HET BELEID

In dit hoofdstuk worden de hoofdlijnen van het streekplanbeleid voor de Zuidplas beschreven. De onderbouwing en nuanceringen van deze hoofdlijnen zijn beschreven in hoofdstuk 4, 5 en 6 waarin het streekplanbeleid vanuit een meer sectorale invalshoek wordt beschreven. Deze hoofdlijnen zijn vertaald in een ruimtelijk beeld op twee kaarten (kaarten 2A en 2B). Kaart 2A laat het ruimtelijk beeld 2030 van het plangebied zien in de context van de Zuidvleugel. Kaart 2B geeft het ruimtelijk beeld 2030 van het plangebied zelf weer.

De Zuidplas, verandering met behoud van kwaliteit

De driehoek RGZ met daarin de Zuidplas maakt ten opzichte van haar omgeving een bijzondere ontwikkeling door. In de tijd van vijftig jaar is de Zuidplaspolder drastisch veranderd. Van de oorspronkelijke agrarisch zelfstandige eenheid is vooral de laatste jaren zo'n 80 hectare per jaar getransformeerd naar andere functies. Van een gebied dat onderdeel uitmaakte van het Groene Hart met bijbehorend restrictief beleid ten aanzien van verstedelijking, is het een gebied geworden aan de flank van de Zuidvleugel. Deze ligging gecombineerd met de ligging in het centrum van de Randstad brengt specifieke kansen voor het gebied met zich mee. Zo zijn er mogelijkheden voor de ontwikkeling van woonmilieus als groen wonen die een aanvulling vormen op het bestaande woningaanbod. Ook is er plek voor grootschalige werkfuncties als logistiek en glastuinbouw waarvoor elders in de Zuidvleugel geen plek te vinden is. Op interregionaal niveau wordt het plangebied steeds meer een onderdeel van de netwerkstad van de Zuidvleugel, maar wel met behoud van een eigen karakter. Op regionaal niveau is van het plangebied Zuidplas de Zuidplaspolder het meest beeldbepalende element. Het eigen karakter van de polder wordt van oudsher gevormd door een duidelijke structuur van loodrecht op elkaar staande wegen en waterlopen (linten en tochten) binnen een hoger gelegen Ringvaart. De belangrijkste drager van het raster is de wegverbinding tussen (de kerktorens van) Moerkapelle en Moordrecht, de Brede Weg en de Middelweg. Later is deze structuur door de aanleg van spoorlijnen en snelwegen doorbroken. Ook de opgaven voor wonen en werken en glastuinbouw veranderen het oorspronkelijke karakter van het plangebied. In deze herziening is ervoor gekozen om de oude polderstructuur als drager van het plan te gebruiken. Vanwege de hogere intensiteit van het gebruik van het gebied heeft deze oude structuur van lanen en linten een zwaarder karakter gekregen. Deze elementen zijn beeldbepalend door hun inrichting, omvang en lengte. Daarom is deze ruimtelijke hoofdstructuur als structurerend element (SE 1) in deze herziening opgenomen. Binnen deze hoofdstructuur is op lokaal niveau de invulling van de door de hoofdstructuur gevormde velden aan de orde.

3.1 HOOFDLIJNEN VAN HET RUIMTELIJK BELEID

3.1.1 RAAMWERK EN BODEM

Uitgangspunt voor het ontwerpproces voor de Zuidplas is het verschil in bodemgesteldheid en het raamwerk van linten, lanen en tochten van het oorspronkelijke ontginningspatroon. Vanuit de bodemopbouw zijn drie deelgebieden onderscheiden: het noordelijk kleigebied, het middengebied met een overgangsbodem van (katte)klei en veen, doorsneden door kreekruigen en het zuidelijke veengebied met een bodem bestaande uit restveen (zie kaart 3: Bodem). Het raamwerk van lanen, linten en tochten vormt reeds van oudsher de ruimtelijke structuur en identiteit waarbinnen de ruimtelijke opgaven voor het plangebied een plaats moeten vinden. Deze haaks op elkaar staande elementen op zich vormen de beelddragers van de Zuidplaspolder. Door deze

elementen worden de locaties omsloten die voor de nieuwe functies ontwikkeld moeten worden (ook wel omschreven als velden). De op de plankaart aangegeven linten, lanen en tochten vormen een raamwerk waarbinnen vele opties open blijven voor toekomstig gebruik, terwijl (voorlopige) voortzetting van bestaand grondgebruik mogelijk blijft. In het onderstaande volgt een korte beschrijving van de hier genoemde elementen (zie kaart 4)

Raamwerk van linten, lanen en tochten

Linten

Door nieuwe ontsluitingswegen van de velden op een afstand van 100 tot 150 meter van de bestaande linten te leggen, ontstaat een lintzone. Deze ruimte tussen het bestaande en het nieuwe lint leent zich voor de vestiging van woningen, werkplekken en lokale voorzieningen. Door de nieuwe ontsluitingswegen te koppelen aan de linten en door publieke functies in de lintzone op te nemen worden de linten onderdeel van de dagelijkse beleving van het gebied. De linten laten een variatie aan breedtes en invullingen zien (voor een beschrijving zie verder paragraaf 6.1.3):

Lanen

Dwars op de lintzones is een tweetal lanen gepland. Het gaat om een aanpassing van de bestaande Beijerincklaan bij Waddinxveen en het aanleggen van een laan langs de Zuidelijke Dwarsweg als koppeling tussen de N219 en de nieuwe weg N456 tussen de A20 en de A12 aan de oostkant van de polder. Lanen zijn gebiedsontsluitende wegen met een royaal profiel, veel bomen en ventwegen vanwaar kavels ontsloten worden. Een laan heeft verblijfskwaliteit: het is prettig om daar langs de ventwegen te wandelen en te fietsen.

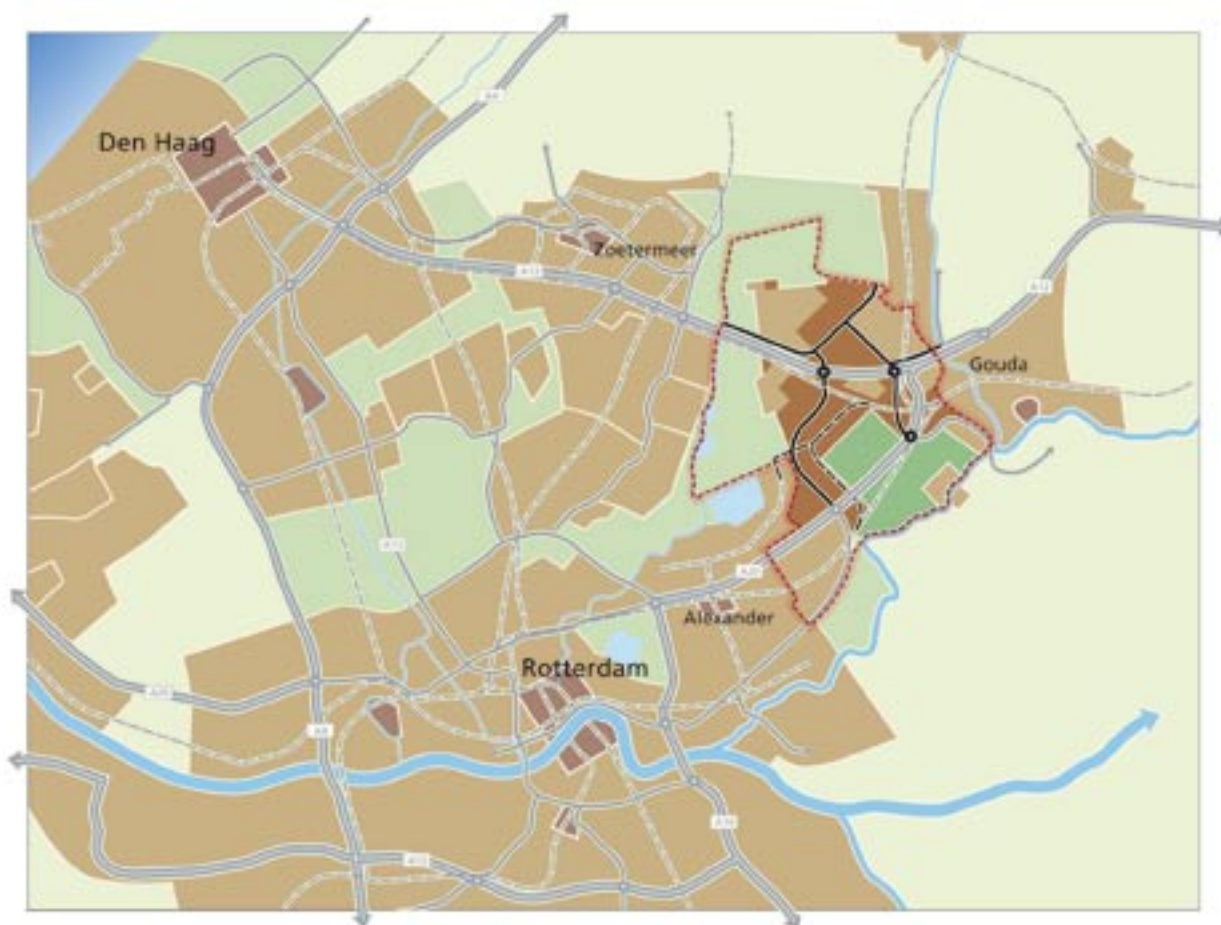
Tochten

Tochten zijn de rechte hoofdwatergangen in het gebied waarop de kavelsloten uitkomen. In deze herziening is de aanleg van twee grote waterelementen opgenomen die gebaseerd zijn op dit cultuurhistorische stramien. Deze langgerekte waterpartijen geven ruimte en maat in het gebied. De ene tocht betreft de bestaande Vierde Tocht die aanzienlijk verbreed wordt. De nieuw aan te leggen tocht (Noordelijke Dwarstocht genoemd) is gepland langs de nieuwe regionale weg ten noorden van de A12 en de geprojecteerde Westelijke Randweg langs Waddinxveen (zie ook kaart 1: Gebiedsnamen).

Kaart 2a Zuidplas in de Zuidvleugel, ruimtelijk beeld 2030

Legenda

	Parklandschap		Rail
	Parklandschap - nieuw		Rail - nieuw / reservering
	Agrarisch landschap		Verstedelijkt gebied
	(inter)nationaal wegennet		Centra
	(Boven)regionaal wegennet met oprit		Verstedelijkt gebied - nieuw
	(Boven)regionaal wegennet met oprit - nieuw / reservering		Water
			Plangrens streekplanherziening

© Provincie Zuid-Holland Cartografie PD M7365/2a

Kaart 2a Zuidplas in de Zuidvleugel ruimtelijk beeld 2030 (hoort bij hoofdstuk 3 inleidende tekst)

Kaart 2b Zuidplas, ruimtelijk beeld 2030

Legenda

OCCUPATIE

versterken / (her)ontwikkelen velden

- Bebouwd gebied (wonen / werken / voorzieningen / glas)
- Kreekrugg gebied
- Plantagekwadrant

INFRASTRUCTUUR

toevoegen ontbrekende schakels in regionaal net

- (inter)nationale weg
- (Boven)regionale weg met oprit
- (Boven)regionale weg (reservering / optie)
- Rail
- Rail (reservering)
- Nieuwe halte (optie)

GROEN-BLAUW CASCO

versterken / ontwikkelen beeldbepalende gebieden op de schaal van de Zuidvleugel

- Parklandschap (recreatie / natuur / landbouw)

Versterken / ontwikkelen beeldbepalende lijnen binnen de Zuidplaspolder

- lintzones
- Lanen
- Verbrede tochten
- Ecologische verbindingen Krimpenerwaard-Bentwoud

OVERIGE

- Plangrens streekplannerziening
- IC-snelreinstation
- Stedelijk centrumgebied
- Bestaand water

© Provincie Zuid-Holland Cartografie ID MT265/26

Kaart 2b Ruimtelijk beeld Zuidplas (hoort bij hoofdstuk 3 inleidende tekst)

Bodemopbouw en functies

A) Het noordelijke kleigebied als bundelingsgebied voor (grootschalig) werken, inclusief glastuinbouw

Gezien de bodemgesteldheid en waterhuishouding zijn hier veel mogelijkheden voor diverse functies. Voor het gedeelte binnen de Zuidplaspolder wordt vooral uitgegaan van de verdere ontwikkeling van de reeds aanwezige functie glastuinbouw (zie paragraaf 6.3). Voor Polder de Wilde Veenen en de Tweemanspolder is een voortzetting van het huidige agrarische gebruik voorzien. In de zuidelijker gelegen Eendragts-polder vindt transformatie plaats van agrarisch gebruik naar recreatie, waterberging en natuurontwikkeling.

B) Het middengebied tussen de A12 en de A20 bestaat uit drie delen: het kleigebied ten noorden van de Zuidelijke Dwarsweg tot de A12, een overgangsgebied klei-en-veen tussen de Zuidelijke Dwarsweg en de A20 en het gebied ten oosten van de Middelweg en ten zuiden van de A12.

B.1) In het kleigebied ten noorden van de Zuidelijke Dwarsweg zijn intensievere vormen van verstedelijking mogelijk (bundelingsgebied wonen, werken en voorzieningen). Er wordt van uitgegaan dat dit gebied pas na de planperiode nodig zal zijn. De inrichtingsmogelijkheden zijn nadrukkelijk gekoppeld aan de wijze van ontsluiting met hoogwaardig openbaar vervoer (bus/lightrail). Gezien de onzekerheid over nut, noodzaak van en mogelijkheden voor verstedelijking, is voor het centrale deel van dit gebied een uitwerking ex artikel 4a lid 8 WRO opgenomen. In paragraaf 6.4 zijn de randvoorwaarden voor die uitwerking beschreven. Voor het ten westen van deze uitwerking gelegen gebied Ringvaartdorp is ook een streekplanuitwerking opgenomen (zie paragraaf 6.4.4).

B.2) Het overgangsgebied klei-en-veen ten zuiden van de Zuidelijke Dwarsweg heeft grote potenties voor een kwalitatief hoogwaardig waterrijk milieu. Het beleid is hier dan ook gericht op natuurontwikkeling als onderdeel van de ecologische hoofdstructuur (EHS) met een oppervlakte van 150 hectare. De hoger gelegen kreekruggen ten noorden hiervan kunnen dienen als basis voor woningbouw in lage dichtheid in een groene omgeving. Voorkomen moet worden dat de natuurkern en de woningen elkaar negatief beïnvloeden.

B.3) In de overgangsgebieden klei-en-veen ten oosten van de Middelweg en ten zuiden van de A12 ligt de zogenoemde Gouweknoop. In dit gebied komen snelwegen en spoorlijnen bijeen. Mede door de hieruit voortvloeiende mogelijkheden voor ontsluiting worden voor dit deelgebied mogelijkheden gezien voor de vestiging van voorzieningen, woningen en bedrijvigheid. Voor overgegaan kan worden tot de ontwikkeling van dit gebied moet eerst een aantal milieuproblemen die samenhangen met de infrastructuur worden opgelost. Vandaar dat ook voor de Gouweknoop een uitwerking ex artikel 4a lid 8 WRO is opgenomen. In paragraaf 6.4 zijn de randvoorwaarden voor deze uitwerking beschreven.

C) Het zuidelijk veengebied als een te vernatten gebied

Voor het veengebied ten zuiden van de A20 wordt gestreefd naar een groene inrichting met ruimte voor kleinschalige landschapontwikkeling, moerasoevers, gebieden met particulier/agrarisch natuurbeheer en recreatief medegebruik. Op termijn zal in dit deelgebied stabilisatie van het oppervlaktewaterpeil nodig zijn ter beheersing van bodemdaling. Hiermee wordt natuurontwikkeling een gegeven. Er wordt rekening mee gehouden dat het agrarisch gebruik dan wordt beperkt tot de hogere delen van het deelgebied.

3.1.2 INFRASTRUCTUUR

Weginfrastructuur

Ten behoeve van het onderbrengen van de nieuwe functies in de Zuidplas is verbetering van het regionale wegennet noodzakelijk. Dit betekent onder andere de aanleg van nieuwe verbindingen zoals:

- N219 / De reeds in het streekplan 2003 voorziene aanleg van de omleiding Zevenhuizen (N219) en de nieuwe aansluiting van die weg op de A12. Bij voortgaande verstedelijking zal het gedeelte van de N219 tussen de afslag A20 en de aantakking tussen de oude N219 en de omleiding Zevenhuizen vervangen worden door een nieuw wegvak dat meer naar het oosten is gelegen.
- N456 / Verplaatsing van de aansluiting N456 op A20. Door deze ingreep wordt ook de huidige gelijkvloerse kruising met de spoorlijn vervangen door een ongelijkvloerse. In eerste instantie wordt de N456 weer naar het tracé over de Middelweg geleid. In een latere fase wordt een nieuwe verbinding naar het noorden aangelegd als onderdeel van de te ontwikkelen parallelstructuur ten noorden van de A-12 met aansluitingen naar het oosten (N456-oost naar Gouda) en naar het westen (via de Zuidelijke Randweg en Veilingroute [samen N456-west] aansluiting op de A12 en richting B-Driehoek) en via de Westelijke Randweg naar Waddinxveen-noord en het zuidelijke deel van het Bentwoud). Op dit regionale wegennet worden het bestaande gebiedsontsluitende net en de te ontwikkelen gebiedsontsluitende wegenstructuur van lanen aangesloten (Beijerincklaan en Zuidelijke Dwarsweg) (zie ook kaart 7). Ook de nieuwe parallelle wegen van de linten zijn voor de ontsluiting van de velden van belang. Met dit netwerk zijn alle velden binnen de rasterstructuur van het plangebied te ontsluiten op het moment dat dat nodig is.

Openbaar vervoer

De ontsluiting door openbaar vervoer is een belangrijke drager van de verstedelijkingsmogelijkheden. Een ontwikkeling van woningbouwlocaties in het Centraal Middengebied in grotere dichtheden is pas mogelijk nadat een hoogwaardig openbaarvervoer-(HOV)-systeem tot stand is gekomen.

De strategie voor het openbaar vervoer voor de Zuidplas bestaat uit een groei-model. In de eerste fase gaat het om het optimaliseren van de buslijnen, zowel qua verbindingen als exploitatie. Vervolgens is het Stedenbaanstation Westergouwe aan het spoor richting Rotterdam kansrijk. Daarna zijn er twee Stedenbaanmogelijkheden aan de lijn naar Den Haag: een halte bij Doelwijk en wellicht ook één tussen de kernen Zevenhuizen en Moerkapelle. De halte bij Doelwijk hangt nauw samen met de ontwikkelingen in de Gouweknoop. Aan het einde van de planperiode (2020) of daarna –afhankelijk van de wijze van verstedelijking in met name het Centraal Middengebied– lijkt een HOV (bus- of lightrail)-verbinding tussen Rotterdam en Doelwijk en Gouda een aantrekkelijke optie. Los van deze optie zal voor het einde van de planperiode ook doortrekking van de metro vanuit Nesselande aan de orde kunnen zijn voor verstedelijking op de locatie Ringvaartdorp zie (paragraaf 6.4). De doortrekking eindigt bij de halte station Ringvaart.

3.1.3 VERSTEDELIJKING

Een uitgangspunt van de ISV voor de transformatie van de Zuidplas is dat er in de Zuidvleugel tussen de (sub)centra Zoetermeer, Gouda en Rotterdam-Alexander geen behoefte is aan een nieuwe regionale kern. Zeker in de periode tot 2020 worden ontwikkelingen georiënteerd op de bestaande kernen.

De nieuwe locaties voor wonen en werken zijn gerelateerd aan de ontwikkeling van het regionale- en gebiedsontsluitende wegennet die ertoe dienen om het plangebied als onderdeel van de netwerkstad te realiseren. De nieuw te ontwikkelen woonmilieus dragen bij aan de vitaliteit van de Zuidvleugel. Zij moeten daarom een duidelijk eigen gezicht krijgen in aanvulling op bestaande woonmilieus. Vooral het kreekrugebied leent zich voor bijzondere woonmilieus zoals zeer waterrijk wonen in een landschap, veel individuele vrijheid enzovoort. Daarnaast moeten er woonmilieus gerealiseerd worden die doorstroming van bevolking uit de Zuidvleugel op gang brengen, zodat intensivering van het stedelijk gebied in de grote steden mogelijk wordt gemaakt. Dit gebeurt onder andere in dorpsuitbreidingen. Zie voor een uitwerking de paragrafen 6.1.2 en 6.1.3. Voor voorzieningen betekent het uitgangspunt “geen nieuwe stad” dat zoveel mogelijk gebruik gemaakt wordt van de bestaande sociale infrastructuur in de Zuidplas en de steden daaromheen. Dit geldt voor de periode tot 2020. Voor de periode daarna moet bij verstedelijking in het Centraal Middengebied en de Gouweknoop wel ruimte gereserveerd worden voor voorzieningen (zie ook paragraaf 6.1.4).

Fasering van de verstedelijking

De verstedelijking zal gefaseerd plaatsvinden. Voor 2010 wordt al gestart met de reeds in het streekplan Oost voorziene locaties Triangel bij Waddinxveen en Westergouwe bij Gouda. In dezelfde tijd zullen ten westen van het plangebied de locaties Nesselande van Rotterdam en Oosterheem van Zoetermeer tot afronding komen. Na 2010 start een tweede ronde “uitbreiding bestaand stads- en dorpsgebied” namelijk bij Moerkapelle, Zevenhuizen en Moordrecht. Nieuwe verste-

delijking start vervolgens bij Nieuwerkerk-Noord en in een gedeelte van de Gouweknoop ten noorden van Westergouwe (woningen en voorzieningen). In dezelfde fase start de bouw van woningen in het kreekrugebied samen met de ontwikkeling van de natuurkern in het zuidelijk deel ervan.

In de periode tot 2020 kan het nieuwe Ringvaartdorp, met ruimte voor circa 6000 woningen, ontwikkeld worden. Het Ringvaartdorp is gepland naast Nieuwerkerk-Noord en wordt begrensd door de groenzone bij Zevenhuizen, de Derde Tochtweg, de Zuidelijke Dwarsweg, de Tweede Tochtweg, het bedrijventerrein A20-Noord en de N219. Omdat de vraag naar woonmilieus in hogere dichtheden in de eerste planperiode nog onzeker is, wordt de realisatie van het Ringvaartdorp naar verwachting pas ter hand genomen na 2015. In de komende jaren moet eerst duidelijk worden of er vraag zal zijn naar meer stedelijke woonmilieus in de Zuidplas. Als deze vraag er is en ervoor wordt gekozen het Ringvaartdorp in hoge dichtheden te realiseren, moet de locatie een HOV-ontsluiting krijgen. Dat kan in de vorm van een nieuwe eindhalte aan een verlengde Nesselandelijn. Als de ontsluiting met HOV niet wordt gerealiseerd heeft dat consequenties voor de dichtheden. Als de vraag naar meer stedelijke woonmilieus zich niet aandient, kan het Ringvaartdorp een invulling krijgen met lagere dichtheden. Vanwege de genoemde onzekerheden is de locatie in deze herziening opgenomen als streekplanuitwerking (zie paragraaf 6.4.4).

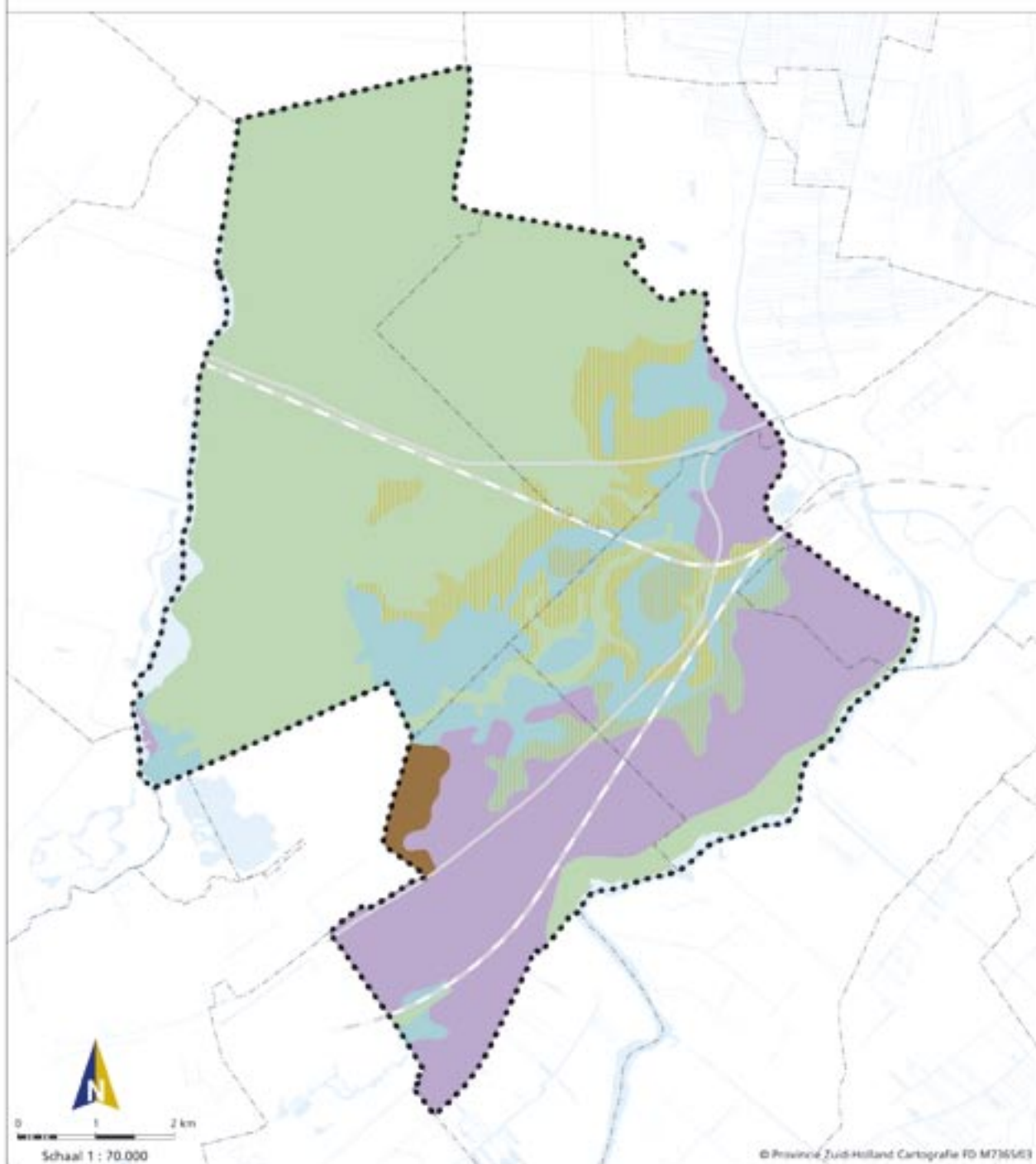
Ook de Gouweknoop en het Centraal Middengebied zijn in deze herziening opgenomen als uit te werken gebied (zie paragraaf 6.4). Aan het einde van de planperiode moet onderzoek uitgewezen hebben voor welke functies de gecompliceerde locatie Gouweknoop het meest geschikt is en op welke wijze dit gerealiseerd kan worden. Voor het Centraal Middengebied moet dan ook duidelijk zijn of en hoe het gebied met een HOV-verbinding ontsloten kan worden en welke behoefte er aan woningen en woonvormen is. Overigens zal gedurende de gehele planperiode steeds onderzocht moeten worden of de aannames met betrekking tot de behoefte aan woningbouw en bedrijventerreinen nog reëel zijn of bijstelling behoeven; dit zowel wat betreft kwantiteit als kwaliteit.

De Zuidplaspolder wordt niet alleen een belangrijk woongebied maar ook een belangrijk werkgebied. Door zijn centrale ligging in de Randstad is het gebied een aantrekkelijke vestigingsplaats voor adviesdiensten, groothandel en distributie die de Randstad als afzetgebied hebben. Deze kwaliteiten moeten optimaal benut worden om de economische structuur op zowel regionaal als op Zuidvleugel- en Randstadniveau te versterken. Om al deze potenties te benutten wordt in de Zuidplaspolder ruimte geboden. Voor bedrijvigheid deels om de grote tekorten aan ruimte in Rijnmond op te vangen; gedeeltelijk ook voor autonome groei van (regionale) bedrijven in de Zuidplaspolder in de transport- en distributiesector (zie paragraaf 6.2).

Kaart 3 Bodem

Legenda

	Zeeklei		Pfingrens
	Moerige gronden		Gemeentegrens
	Veengronden		Water
	Eerdgronden		(Inter)nationale weg
	Katteklei		(Inter)nationaal spoor

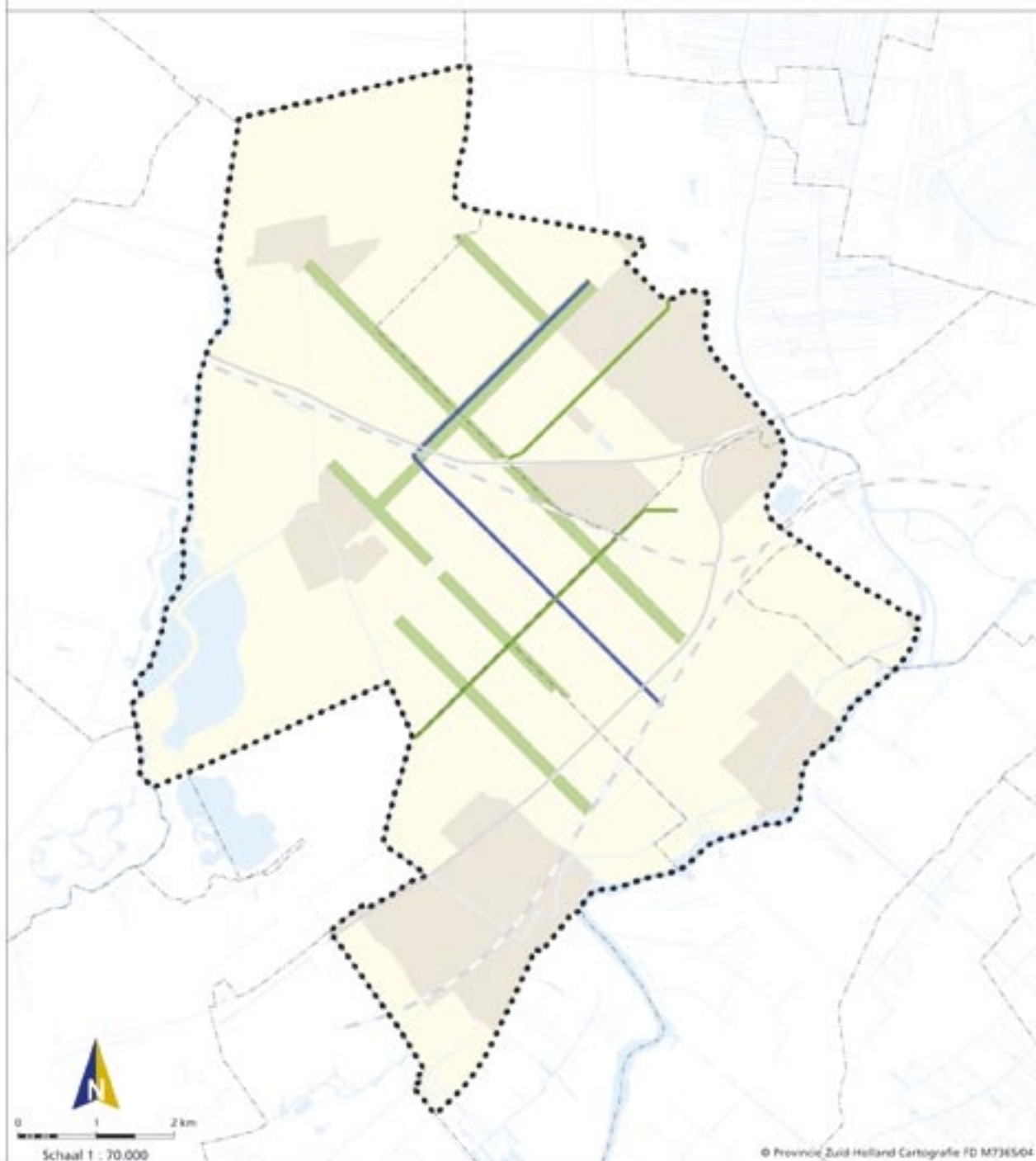

Kaart 3 Bodem (hoort bij § 3.1.1)

Kaart 4 Raamwerk van linten, lanen en tochten

Legenda

Lint	Plangrens
Laan	Gemeentegrens
Tocht	Streekplangebied
	Stedelijk gebied
	Water
	(Inter)nationale weg
	(Inter)nationaal spoor

Kaart 4 Raamwerk van linten, lanen en tochten (hoort bij § 3.1.1)

Glastuinbouwbedrijvenlandschap

De Zuidplaspolder is ook gunstig gelegen voor de glastuinbouwsector. Voor glastuinbouw gaat het om verdere uitbouw van de sector in het geheel van het Zuid-Hollandse glastuinbouwcomplex; deels voor reconstructie van het glascomplex in het Westland, deels voor autonome groei en opvang van uit de polder te hervestigen bedrijven. (zie paragraaf 6.3) Vanuit het streven naar intensief en meervoudig grondgebruik is voor het gebied ten noorden van de A12 gekozen voor de nieuwe legenda-eenheid glastuinbouwbedrijvenlandschap (met uitzondering van de bedrijvenlocatie A12-Noord uit het streekplan Oost 2003). De opzet is dat binnen dit gebied clusters voor de bestemmingen bedrijvigheid en/of glastuinbouw ontwikkeld worden, gebaseerd op het beginsel van duurzaamheid. Meervoudig grondgebruik kan plaatsvinden door intensivering binnen de sector (waterbassins onder de kas en parkeren onder de bedrijfsvloeren) en door het stapelen van de diverse functies zoals glastuinbouw op het dak van een transportbedrijf. Voor de Zuidplas geldt een ambitie van 20 % meervoudig grondgebruik.

Plantagekwadrant

In het noordelijk kleigebied is aan de zuidrand rond de A12, de spoorlijn Den Haag-Gouda en de nieuwe aansluiting N219 sprake van een infrastructuurknoop van grote omvang. Aan dit gebied is de aanduiding “plantagekwadrant” gegeven. Landschapontwikkeling ten behoeve van de inpassing van de verkeersinfrastructuur is hier de belangrijkste opgave. Onderwijl wordt dit gebied ingericht voor het kweken van bomen voor landschappelijke doeleinden elders in het plangebied. Open water zal ook deel uitmaken van dit landschap. Op dit water is een proefproject voor glastuinbouw op water gedacht.

3.1.4 BEBOUWINGSCONTOUREN

In overeenstemming met het beleid voor de rest van het streekplangebied van het streekplan Zuid-Holland Oost wordt het te verstedelijken gebied begrensd door een bebouwingscontour. In deze herziening worden de contouren getrokken om de op de plankaart aangegeven functies stads- en dorpsgebied en glastuinbouwbedrijvenlandschap. De functie glastuinbouw is in de herziening, gezien de gewenste sterke verwevenheid met bedrijvigheid in dit gebied, extra binnen de contour geplaatst. Voor de gemeenten geeft dit op bestemmingsplanniveau meer schuifruimte mits een en ander uiteraard voldoet aan de eisen ten aanzien van duurzaamheid. De contour scheidt de rode en grijze functies van het groenblauwe raamwerk en draagt bij aan het beperken van het ruimtebeslag door verstedelijking.

De contouren in streekplan Oost en in deze herziening hebben de status van structurerend element en niet meer van concrete beleidsbeslissing. Dit naar aanleiding van een besluit van Provinciale Staten over de sturingsfilosofie in streekplannen. Overschrijdingen van de aangegeven contouren zijn in zeer beperkte mate mogelijk afhankelijk van een door de betreffende gemeente geleverde onderbouwing en de goedkeuring door Gedeputeerde Staten; het gaat dan

om enkele woningen, een enkel bedrijfsgebouw, een stedelijke voorziening, woonzorgcomplexen (Pact van Savelberg) en dergelijke.

Nieuwe stedelijke ontwikkelingen buiten de bebouwingscontouren die geen verband houden met een van de groenblauwe hoofdfuncties zijn niet toelaatbaar. In paragraaf 6.4 wordt beschreven dat bij het opstellen van de vier daar genoemde streekplanuitwerkingen ook aanpassingen van de bebouwingscontour ter plaatse moeten worden voorgesteld. Incidentele zaken moeten worden getoetst aan beleidsregels zoals opgenomen in de Nota Regels voor Ruimte. Uitzonderingen op het beleid van bebouwingscontouren worden gevormd door:

- de bebouwingsmogelijkheden op de kavels binnen het op de plankaart aangegeven systeem van de linten en lanen (zie paragraaf 3.1.1);
- woningbouw in een groene setting in het kreekruigebied (ontwikkelingsgebied groen wonen) zoals omschreven in paragraaf 3.1.3, 4.1.3 en 6.1.3.
- bestaande situaties waarin reeds sprake is van legale niet-agrarische en/of stedelijke ontwikkelingen buiten de bebouwingscontour. Op eventuele uitbreiding van dergelijke situaties (bestaande burgerwoningen, niet-agrarische bedrijven, recreatiewoningen) zijn de goedkeuringscriteria en richtlijnen uit de Nota Regels voor Ruimte van toepassing. Verder kan na gebleken noodzaak ook uitbreiding van niet-agrarische functies, waarvoor geen goedkeuringscriteria of richtlijnen in de Nota Regels voor Ruimte zijn opgenomen, zoals bijvoorbeeld begraafplaatsen in het buitengebied, toelaatbaar zijn;
- incidentele burgerwoningbouw en/of bedrijfsvestiging in het buitengebied voor gedupeerden van nationale of provinciale infrastructurele projecten (onder andere (spoor)wegaanleg/verbreding) waarvoor binnen de bebouwingscontouren geen ruimte en/of vergelijkbaar woonmilieu beschikbaar is en waarvan de noodzaak niet ter discussie staat;
- bebouwing c.q. ontwikkeling in het buitengebied die voortvloeit uit de ruimte-voor-ruim-teregeling of landgoederen, zoals opgenomen in de Nota Regels voor Ruimte;
- bij gebleken noodzaak (geen goed alternatief beschikbaar) en bij uitzondering (specifieke locatie-vereisten) voorzieningen van algemeen nut (woonzorgvoorzieningen, brandweerkazernes en ambulanceposten).

3.2 STRUCTURERENDE ELEMENTEN

Het ruimtelijk beleid, zoals in dit hoofdstuk op hoofdlijnen beschreven, is neergelegd in zeven structurerende elementen. Deze zijn elk afzonderlijk en in onderlinge samenhang zo wezenlijk voor het beleid, dat wijziging ervan de structuur van het ruimtelijk beleid zou verbreken. Afwijkingen zijn dan ook alleen mogelijk via een herziening van het streekplan (zie ook paragraaf 1.3). De structurerende elementen vormen een aanvulling op bestaande nationale en internationale wet- en regelgeving en vormen een bindend toetsingskader voor gemeentelijke en intergemeentelijke plannen.

Voor het plangebied Zuidplas geldt met deze herziening een set van structurerende elementen die gebaseerd is op de structurerende elementen van het streekplan Oost 2003. Deze set is aangepast omdat het overgrote deel van het plangebied geen deel meer uitmaakt van het nationale landschap Groene Hart met het bijbehorende restrictieve beleid ten aanzien van bebouwing. Deze herziening is opgesteld om voor de verstedelijkingsopgave voor het plangebied Zuidplas een ruimtelijk kader te hebben. Daarbij horen ook deze op ontwikkeling gerichte structurerende elementen. Bij deze ontwikkelingsopgave hoort ook ontwikkeling van het groenblauwe raamwerk maar dan gericht op de nieuwe functie van het plangebied binnen de Zuidvleugel van de Randstad. Zuinig ruimtegebruik is ook in deze herziening een uitgangspunt dat onder andere bereikt kan worden door meervoudig grondgebruik, adequate ontsluiting van functies door hoogwaardig openbaar vervoer en een robuuste stedenbouwkundige en landschappelijke structuur.

SE 1

Ruimtelijke ontwikkelingen in het plangebied Zuidplas dienen plaats te vinden binnen de door de linten, lanen en tochten bepaalde structuur zoals weergegeven op de plankaart.

De linten, lanen en tochten zijn elementen van de bestaande polderstructuur van de Zuidplaspolder die versterkt worden om als dragers voor de nieuwe opbouw van het plangebied te dienen. Binnen de linten en langs de lanen zijn tal van functies mogelijk zoals lokale ontsluiting, groene verbinding, groen wonen en/of werken etc. De tochten zijn van belang voor de waterhuishouding, maar hebben ook een functie voor landschap en ecologie.

SE 2

In het groenblauwe raamwerk (zie kaart 5) wordt prioriteit gegeven aan het handhaven en versterken van gebieds-specifieke functies en van natuur- en landschapswaarden, met waar mogelijk ontwikkeling van recreatief medegebruik. Cultuurhistorisch waardevolle elementen als verkelings- en ontginningspatronen worden bovendien zoveel mogelijk beschermd.

Handhaving is vooral aan de orde in de Tweemanspolder en de Polder Wilde Veenen, waar de agrarische functie primair is. Versterking en transformatie zijn aan de orde in respectievelijk de Eendragtspolder en het restveengebied ten zuiden van de A20. Het eerste gebied verliest

grotendeels de agrarische functie en wordt heringericht tot openlucht recreatiegebied met waterbergings- en natuurfunctie. Ten zuiden van de A20 wordt het gebied ontwikkeld tot een meer waterrijk veengebied. Natuurontwikkeling, landschappelijke beleving en extensieve openlucht recreatie (wandelen, fietsen etcetera) krijgen in dit gebied de nadruk. Agrarisch natuurbeheer zal hierbij een rol spelen in de lagere delen van het veengebied en veeteelt als zelfstandige functie op de hogere (drogere) delen. Groene verbindingen en linten, lanen en tochten zijn zowel vanuit cultuurhistorisch oogpunt van belang als voor de interne ecologische relaties binnen het plangebied en -op grotere schaal- tussen het Bentwoud, de Krimpenerwaard, de Rottewig, 't Weegje en Hitland.

SE 3

Binnen natuurgebieden zijn met uitzondering van het saneren van gebiedsvreemde en/of ongewenste functies slechts in uitzonderingsgevallen ingrepen mogelijk; namelijk ingrepen in het kader van de ontwikkeling van natuurwaarden. Provinciale Staten beslissen over de noodzakelijkheid van eventuele ingrepen op basis van de nee-tenzij-afweging. Bij een eventueel positief besluit volgt de procedure van een partiële herziening van het streekplan.

SE 4

De bereikbaarheid van het plangebied wordt verbeterd door efficiënte benutting van de infrastructuur, beheersing van verkeersstromen en aanleg van nieuwe verbindingen. Tevens dient er een hoogwaardig regionaal openbaarvervoernetwerk tot stand te worden gebracht. De ruimtelijke mogelijkheden om de bestaande nationale infrastructuur te verbeteren (waaronder verbreding) worden opgehouden. Op het niveau van het Zuidvleugeln netwerk gaat het in ieder geval om aanleg van de omleiding Zevenhuizen (N219) en de daarbij behorende verplaatsing van de aansluiting op de A12, de verplaatsing van de rijksweegaansluiting Moordrecht op de A20 in noordelijke richting in combinatie met het realiseren van een ongelijkvloerse kruising van het spoor, het verleggen van de N456 in noordelijke richting zodanig dat deze dienst doet als verbinding tussen de bovengenoemde aansluitingen op de A12 en A20 en de aanleg van de parallelstructuur A12, waaronder het gedeelte van de Westelijke Randweg Waddinxveen tussen de Bredeweg en de Onderweg (zie ook paragraaf 5.1). De interne ontsluiting van het plangebied op dit Zuidvleugeln netwerk wordt gerealiseerd via onder meer het bestaande gebiedsontsluitende wegennet waaronder de te ontwikkelen linten en lanen. Ook de introductie van Stedenbaan met ontwikkeling van enkele stations en een gefaseerde ontwikkeling van de openbaar vervoer ontsluiting in het gebied maken deel uit van deze ontsluiting.

SE 5

De samenhang tussen infrastructuur en het stedelijk netwerk van de Zuidvleugel is uit-gangspunt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Arbeids- en/of bezoekersintensieve bedrijvigheid en vermaaks- en recreatiecentra dienen binnen de bebouwingscontouren primair te worden gesitueerd op de daarvoor geëigende vestigingslocaties die goed bereikbaar zijn met het openbaar vervoer. Transport- en/of transport-genererende bedrijven dienen binnen de bebouwingscontouren primair gesitueerd te worden op vestigingslocaties langs belangrijke transportaders.

Vestigingslocaties zijn beschreven in paragraaf 6.2. Bij de keuze van de aard van de activiteiten wordt bevorderd dat stedelijke eenheden elkaar versterken en niet onnodig beconcurreren.

SE 6

Verstedelijking (waaronder glastuinbouw) vindt in principe plaats binnen de op de plankaart aangegeven bebouwingscontouren uitgaande van intensief ruimtegebruik en duurzaamheid. Het accommoderen van nieuwe stedelijke functies buiten de bebouwingscontouren is niet toegestaan behalve als het gaat om de in paragraaf 3.1.4 beschreven uitzonderingen.

Verstedelijking is het geheel van het oprichten van bouwwerken ten behoeve van glastuinbouw, wonen, werken en daarbij horende voorzieningen (winkels, onderwijs, cultuur, zorg, sportvelden en dergelijke) in een aaneengesloten gebied. De bebouwingscontouren vormen de begrenzing van het verstedelijkingsgebied waarbinnen nieuwe (glastuinbouw)bedrijven en stedelijke functies een plaats moeten vinden. Op de plankaart zijn deze hoofdfuncties met diverse legenda-eenheden aangegeven (voor een beschrijving daarvan zie paragraaf 8.2). Verstedelijking in de linten dient rekening te houden met het groene karakter van de linten. Overschrijdingen van de aangegeven contouren zijn in zeer beperkte mate mogelijk afhankelijk van een door de betreffende gemeente geleverde onderbouwing en de goedkeuring door Gedeputeerde Staten; het gaat dan om enkele woningen, een enkel bedrijfsgebouw, een stedelijke voorziening, een woonzorgcomplex en dergelijke. Binnen de contouren wordt in principe uitgegaan van het per saldo behouden van functies zoals die met diverse legenda-eenheden op de plankaart zijn aangegeven. Bij eventuele functiewijziging zal de gemeente de verloren gaande functie in ruimte moeten compenseren. Bij deze compensatie gaat het erom dat de gemeente duidelijk maakt wat de consequenties van een verschuiving op lokaal en regionaal niveau zijn. Het hoeft dus niet altijd om simpel 1 op 1 compensatie in ruimte te gaan.

SE 7

Bij de ontwikkeling van het plangebied Zuidplas moet verstedelijking (wonen, werken en glastuinbouw) in financiële zin bijdragen aan de realisering van water- en groenprojecten en infrastructuur (zie ook paragraaf 1.4).

Verstedelijking heeft baat bij tijdige realisering van infrastructuur en water- en groenprojecten. De bij de uitvoering betrokken partijen dienen - alvorens tot realisering over te gaan - een gezamenlijke ontwikkelingsorganisatie ingesteld te hebben. Dit om ervoor te zorgen dat de in het streekplan opgenomen verstedelijkingsopgaven tot 2020 (15.000 woningen, 125 ha bedrijventerrein en 200 plus 80 ha voor glastuinbouw [zie hoofdstuk 6]) in financiële zin bijdragen aan de realisering van de bijbehorende infrastructuur-, water- en groenprojecten. Dit vereist goede programmatische afspraken en een goede ruimtelijke inpassing. In de bestemmingsplannen en bij de afgifte van verklaringen van geen bezwaar ex artikel 19 WRO dient hierover helderheid te bestaan. De vereisten aan de ontwikkeling van het glastuinbouwbedrijvenlandschap zijn beschreven in paragraaf 6.3. Naast financiële uitvoeringsafspraken tussen de betrokken partijen gaat het ook om afspraken met het Rijk ter zekerheidstelling van de rijksbijdragen. Deze programmatische/ruimtelijke afspraken dienen regelmatig op provinciaal niveau afgestemd te worden.

4 HET GROENBLAUWE RAAMWERK

De leefbaarheid in het steeds dichter wordende stedelijke netwerk van de Zuidvleugel is gebaat bij de aanwezigheid van een forse en afwisselende groenstructuur. Het gaat hierbij zowel om de landschappelijke kwaliteit als om de recreatieve- en natuurfuncties in en voor de regio. De blauwe structuur zorgt voor een waterhuishoudkundige infrastructuur waardoor een adequate aan- en afvoer van water wordt gewaarborgd en waterberging wordt mogelijk gemaakt. Belangrijke waterstaatkundige elementen in het gebied zijn de Ringvaart en de Rotte.

Uitbreiding van de groenstructuur in de Zuidvleugel is noodzakelijk

Het plangebied valt binnen het Strategisch Groenproject Zoetermeer-Zuidplas. De Rottewig met de Eendragtspolder en het Bentwoud zijn de dragende onderdelen van deze groenstructuur. Deze groenstructuur wordt gecompleteerd door de open landschappen van de Tweemanspolder, Polder de Wilde Veenen in het noorden en aan de zuidkant de Krimpenerwaard, de Hollandsche IJssel en het Hitlandgebied. In de transformatie van de Zuidplas wordt voortgeborduurd op deze groenstructuur door binnen het gerenoveerde raamwerk van lanen, linten en tochten nieuwe elementen te realiseren. Dit raamwerk is mede gebaseerd op het oorspronkelijke, cultuurhistorisch bepaalde, ontginnings- en verkavelingspatroon. De nieuwe elementen zijn de aanleg van een natuurgebied van enige omvang in het midden van de Zuidplaspolder, een multifunctioneel groengebied ten zuiden van de A20, recreatieve en ecologische verbindingen tussen Bentwoud en Krimpenerwaard en daarnaast groenblauwe verbindingen tussen de verschillende groengebieden. Met de ontwikkeling van dwarstochten en het verbreden van bestaande watergangen wordt bijgedragen aan de behoefte aan ruimte voor waterberging. De dwarstochten kunnen tevens worden benut als verbinding tussen peilvakken om zo grotere peileenheden te maken. De groene en blauwe functies zijn daarbij op verschillende wijze gecombineerd en geven daarmee meerwaarde aan de landschappelijke beleving van de gebieden. Ook de inrichting van het gebied dat op de plankaart is aangeduid als Plantagekwadrant is een nieuw element in het groenblauwe raamwerk.

4.1 GROEN EN CULTUURHISTORIE

4.1.1 STRATEGISCH GROENPROJECT ZOETERMEER-ZUIDPLAS

In het streekplan Oost 2003 zijn de volgende ontwikkelingen opgenomen: het multifunctioneel kernbos Bentwoud (1300 ha); het openluchtrecreatiegebied de Eendragtspolder gecombineerd met waterberging (475 ha); een grootschalige recreatief-ecologische verbindingzone Goudse regio (circa 250 ha) en een natuurgebied bij Moordrecht (reeds begrensd circa 50 ha). Deze gebieden zijn vastgelegd in het kader van het Strategisch Groenproject Zoetermeer-Zuidplas. Dit project vormt ook voor deze streekplanherziening een uitgangspunt. Voorts is in het streekplan 2003 in het kader van de studieopdracht voor de Driehoek Rotterdam-Zoetermeer Gouda een zoekopgave geformuleerd voor een waterrijk natuur- en recreatiegebied met een omvang van 245 hectare gelegen in de omgeving van Moordrecht. Dit gebied is bedoeld als schakel in de nog te realiseren ecologische verbinding tussen het Bentwoud en de Krimpenerwaard.

In de navolgende tekst wordt ingegaan op de binnen het plangebied van deze herziening gelegen onderdelen en het al dan niet in het kader van de transformatie aangepaste beleid. Voor de buiten het plangebied gelegen onderdelen van het strategisch groenproject vigeert uiteraard het streekplan Oost 2003.

4.1.2 EENDRAGTSPOLDER

In de Eendragtspolder wordt een natuur- en recreatiegebied gerealiseerd van circa 475 hectare met een waterberging met een capaciteit van 4 miljoen m³ (piek- en calamiteitberging en eventueel ook voorraadberging). Voor 2010 wordt de aanleg van de eerste 300 hectare voorzien, waarvan 150 hectare water en 150 hectare groen. Zowel water als groen hebben een functie in het waterbergingssysteem. De waterplas kan gecombineerd worden met een roeibaan. De ontwikkeling van de resterende 175 ha in de Eendragtspolder als recreatiegebied zal op een later moment beginnen. De Eendragtspolder is een nieuwe schakel in de recreatieve fiets- en wandelroutes tussen de Zuidplas en de groengebieden langs de Rotte. Belangrijk daarbij is de ontwikkeling van een nieuw recreatief knooppunt als entree naar de Rottemeren vanuit de nieuwe woongebieden in de Zuidplas. Verder zal de Eendragtspolder door een nieuwe ecologische verbinding verbonden worden met de nieuwe langs de Vierde Tocht te ontwikkelen robuuste ecologische verbindingzone Bentwoud-Krimpenerwaard.

4.1.3 KREEKRUGGEBIED

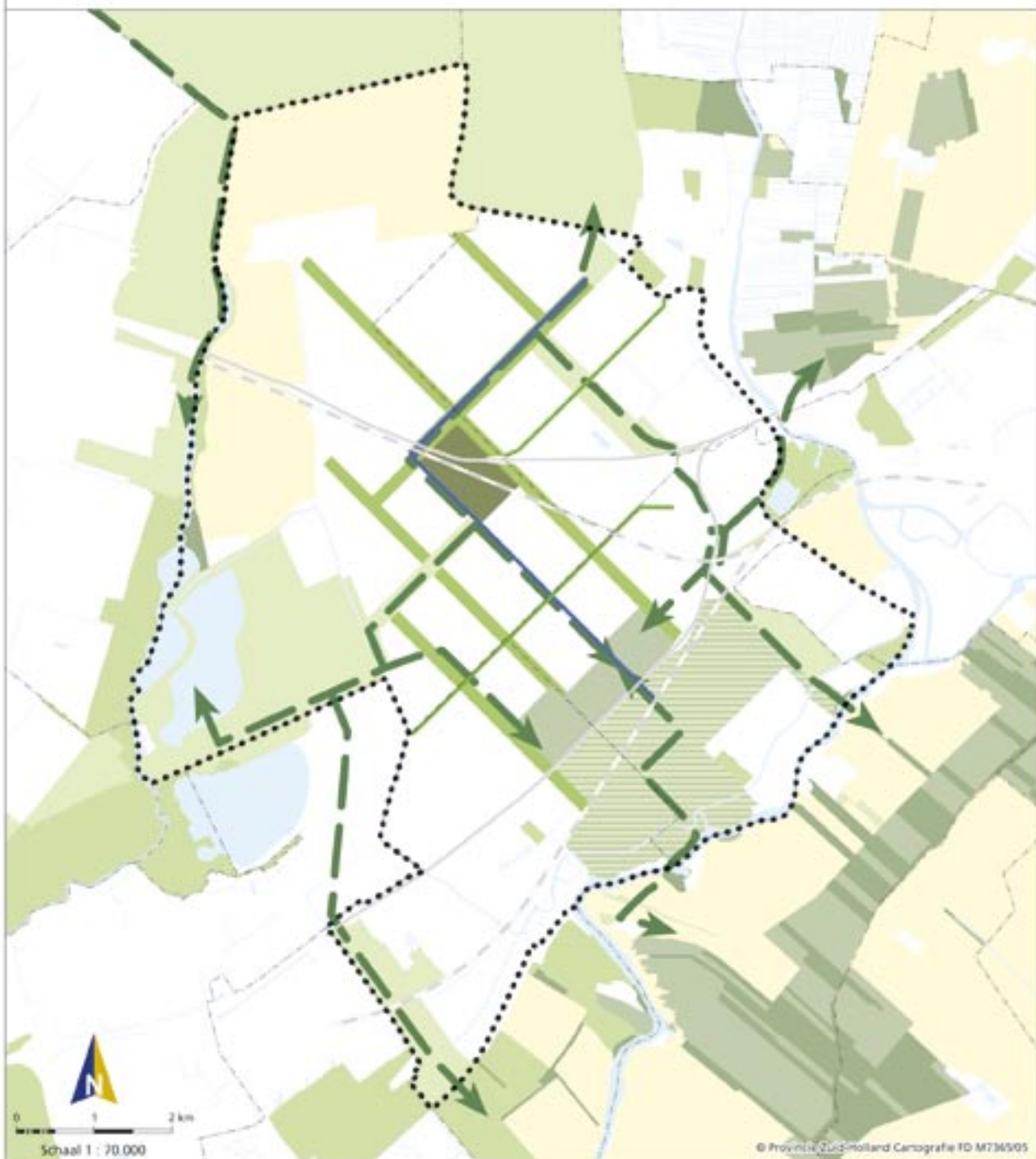
In het kreekrugebied (globaal gelegen tussen de Zuidelijke Dwarsweg, de Middelweg, de A20 en de Tweede Tocht) is de hoge waterkwaliteit leidend voor de te realiseren functies. Het gebied is te verdelen in twee deelgebieden: een natuurgebied en de rest van het gebied waarbinnen wonen onder voorwaarden mogelijk is (op de plankaart opgenomen als “ontwikkelingsgebied groen wonen”; zie ook paragraaf 6.1.3). In het streekplan Zuid-Holland Oost 2003 is een zoekopgave voor natte natuur bij Moordrecht geformuleerd voor de studieopdracht voor de Driehoek RZG. In het streekplan was daarnaast reeds 50 hectare natuur begrensd, maar nog niet ontwikkeld. Deze 50 hectare zullen niet op die plek maar zuidelijker worden aangelegd als onderdeel van de ontwikkeling van het natuurgebied ten noorden van de A20 van circa 150 hectare tussen de Tweede Tocht en de Middelweg. Door het verbinden van dit natuurgebied via een schoonwaterverbinding met het ten zuiden van de A20 gelegen veengebied en de aldaar te ontwikkelen (natte) natuurgebiedjes (bij elkaar 175 ha) ontstaat in de Zuidplas een natuurgebied van formaat (325 ha) dat deel uitmaakt van de Ecologische Hoofdstructuur zoals ook omschreven in het natuurgebiedsplan. In

Kaart 5 Groenblauw raamwerk

Legenda

	Natuurgebied bestaand		Agrarisch gebied		Plangrens
	Natuurgebied gepland		Groene verbinding		Gemeentegrens
	Openluchtrecreatiegebied bestaand		Lint		Water
	Openluchtrecreatiegebied gepland		Laan		(inter)nationale weg
	Ontwikkelingsgebied groene functies		Tocht		(inter)nationaal spoor
	Plantagekwadrant				

Kaart 5 Groenblauw raamwerk (hoort bij § 4.1)

de natuurkern worden verschillende soorten natuur ontwikkeld. Daarvoor worden de in het gebied aanwezige kwelplekken benut. In de variatie van graslanden tot waterrijke natuur blijft het landschap langs de A20 als “open venster” behouden. Ook het landschapsbeeld van het slotenpatroon en de verkavelingsstructuur blijven grotendeels ongewijzigd. Het natuurgebied zal zoveel mogelijk toegankelijk zijn voor wandelaars, fietsers etc.

Met het vastleggen van de bestemmingen natuurgebied en ontwikkelingsgebied groen wonen in het bestemmingsplan zal de indicatieve streekplanbegrenzing tussen deze gebieden definitief worden vastgesteld. Aangrijpingspunt daarbij is het verloop van de kreekruigen. In paragraaf 6.1.3 is beschreven hoe groene functies en wonen verweven kunnen worden.

4.1.4 RESTVEENGEBIED (ONTWIKKELINGSGEBIED GROENE FUNCTIES)

Deze plankaartaanduiding is gegeven aan het gebied dat globaal gelegen is tussen de zuidelijke Ringvaart en de A20. Het uitgangspunt voor de ontwikkeling in dit veengebied dat op grond van een bodemsamenstelling van voornamelijk restveen, “het restveengebied” wordt genoemd, is een gefaseerde peilstabilisatie. Dit houdt in dat gewerkt wordt aan het langzaam samenvoegen van diverse peilvakken. Daardoor ontstaan natte gronden in de laagste gedeelten en mede daardoor zijn er kansen voor het realiseren van een meer samenhangende ecologische structuur en een aantrekkelijk en gevarieerd recreatiegebied. Dit gebied wordt ontwikkeld met ruimte voor grondgebonden veeteeltbedrijven op de hoger gelegen delen. De beoogde veranderingen van functies in het plangebied en de aanpassing van de waterhuishouding maken ook een overgangsbeheer voor de agrarische sector noodzakelijk. In overleg met de betrokkenen en hun organisaties wordt gewerkt aan het goede verloop van het veranderingsproces voor het restveengebied.

In het restveengebied worden nieuwe recreatieve fiets- en wandelpaden en ondiepe watergangen aangelegd. Daarnaast worden in aansluiting op de natuurkern ten noorden van de A20 natuurgebieden ontwikkeld met een gezamenlijke oppervlakte van circa 175 hectare, zodat de natuurkern aan beide zijden van de A20 bij elkaar circa 325 hectare groot is. Gevoegd naast de ontwikkeling van een groter waterrijk en recreatief groengebied resteert in het restveengebied circa 200 hectare voor de agrarische bedrijven. De veengrond

maakt alleen een extensieve vorm van landbouw mogelijk. Het accent op natuur, water en landschapsbeheer biedt tegelijkertijd ook mogelijkheden voor inkomsten via beheerssubsidies (groene diensten). Het basisstramen van verkaveling en sloten blijft grotendeels in stand. Het huidige landschapsbeeld verandert op plaatsen waar open water, riet, ruigte en wilgenstruweel wordt ontwikkeld.

4.1.5 GROENZONES

In het plan is een drietal groenzones opgenomen. Deze zones zijn op de plankaart aangegeven als “openluchtrecreatiegebied / stedelijk groen”. Deze legenda-eenheid geeft meteen de hoofdfunctie van die zones weer. Verder hebben deze zones een geleedende functie en bieden zij ruimte voor de realisering van de groene verbindingen.

Waddinxveen - Gouda

De groenzone bij Gouda-Waddinxveen van circa 250 hectare in het streekplan Oost van 2003 was bedoeld als robuuste geleiding tussen het stads- en dorpsgebied van Waddinxveen en Gouda en de Zuidplaspolder als onderdeel van het Groene Hart. Ook in het kader van de transformatie van de Zuidplas naar een woon- en werkgebied, is die geleedende functie daar opportuun. Er wordt in de planperiode gewerkt aan de ontwikkeling van de (stedelijke) groenzone van globaal 400 meter breed, gekoppeld aan de bouwlocatie Triangel bij Waddinxveen. Deze groenzone versterkt de gridstructuur aan de oostkant van de Zuidplas en biedt een uitloopmogelijkheid voor het nieuwe woongebied met aansluiting op het recreatieve netwerk. De groenzone is bedoeld voor openluchtrecreatie / stedelijk groen en groene verbindingen. Daarnaast zal in deze zone ook ruimte geboden worden voor de aanleg van de Zuidelijke Randweg (tussen A12 en Plasweg) en voor enige verstedelijking in een groene setting, op de plankaart aangeduid als ontwikkelingsgebied groen wonen.

In de planperiode zal gewerkt moeten worden aan de verbinding tussen deze groenzone en de groenzone bij Westergouwe: de zogenaamde Ecozone. De grote hoeveelheid infrastructuur ter plaatse maakt een stevige relatie niet eenvoudig. Centraal staat een recreatieve fietsverbinding tussen beide groenzones die waar mogelijk ook wordt ingericht voor het realiseren van lokale ecologische verbindingen. Door de Ecozone bij Westergouwe is een groene verbinding geprojecteerd naar de Krimpenerwaard. In het noorden sluit deze aan op de dwarsverbinding tussen ‘t Weegje en het natuurgebied ten noorden van de A20 en op de hiervoor genoemde lokale ecologische verbindingen.

Groene Zoom

De Groene Zoom tussen Nieuwerkerk en Capelle aan den IJssel is een belangrijke verder te ontwikkelen recreatieve zone die de Rotterdamse regio verbindt met het Rottemerengebied en het Bentwoud. Deze zone heeft ook een ecologische verbindingfunctie met het Hitlandgebied. De Groene Zoom vormt tevens een buffer tussen de bebouwing van beide gemeenten.

Kaart 6 Water

Legenda

Kaart 6 Water (hoort bij § 4.2)

Zevenhuizen

De zuidelijke dorpsuitbreiding van Zevenhuizen en het toekomstige Ringvaartdorp zullen van elkaar gescheiden worden door een groenzone langs de nieuwe N219. In deze zone wordt ook ruimte geboden aan de groene verbinding tussen de Vierde Tocht en de Eendragtspolder en aan een waterverbinding tussen de Vierde Tocht en een mogelijk aan te leggen gemaal ten zuiden van Zevenhuizen in de Zuidplaspolder. Deze waterverbinding dient daarbij als toevoerkanaal (hoofdwatergang-afvoer).

4.1.6 POLDER DE WILDE VEENEN EN TWEEMANSPOLDER

De landbouwfunctie in de Polder de Wilde Veenen en de Tweemanspolder blijft gehandhaafd. Deze twee polders maken deel uit van het nationaal landschap Groene Hart. Er is ruimte voor verbreding van de landbouw zoals ook opgenomen in het streekplan Oost. Daarbij zullen de mogelijkheden om te fietsen en te wandelen in deze gebieden zo mogelijk worden uitgebreid. De aan de watergangen gekoppelde ecologische oevers zullen deel uitmaken van de te ontwikkelen robuuste groene verbinding Bentwoud-Krimpenerwaard.

4.1.7 GROENE VERBINDINGEN

Het raster van lanen, linten en tochten biedt een basisstramien voor ecologische en recreatieve functies en (fiets-)verbindingen. De groenblauwe structuur in de Zuidplas behoeft wel uitbreiding van het netwerk van recreatieve en groene verbindingen. Zo worden in de Zuidplas twee groene verbindingen van het Bentwoud naar de Krimpenerwaard gerealiseerd. De in ecologisch opzicht belangrijkste verbinding loopt vanuit het Bentwoud langs de Noordelijke Dwarstocht, langs de Vierde Tocht door het natuurgebied ten noorden van de A20 en verder door het restveengebied bij Moordrecht naar de Schanspolder in de Krimpenerwaard. De andere is minder breed en loopt via de lokale verbindingen langs Triangel en Westergouwe. Deze verbindingen sluiten aan op

de dwarstochten en groene verbindingen met onder andere 't Weegje, de Eendragtspolder en het Hitlandgebied.

De groene verbindingen zijn minimaal 30–50 meter breed en krijgen een waterrijke inrichting met op de bredere plekken rietland en wilgenstruweel. Voor de groene verbindingen die door sterk verstedelijkt gebied lopen, is het van belang dat ze voldoende breed zijn. De groene verbindingen maken ook onderdeel uit van het recreatieve fiets- en wandelnetwerk.

Fietsverbindingen

Voor de ontsluiting van recreatiegebieden, nieuwe woongebieden met voorzieningen en bedrijventerreinen is een aantal nieuwe fietsverbindingen gewenst. Grotendeels kan worden aangesloten op de bestaande lokale wegen en fietspaden. Ook de nieuwe structuur van linten en lanen biedt een kader voor deze verbindingen. Mogelijk worden enkele verbindingen op het Provinciaal Fietspadenplan heroverwogen op basis van nieuwe woon- en werkgebieden en de nieuwe landschappelijke structuur. Bij het ontwerpen vormen de kruisingen van de fietsverbindingen met de infrastructuurelementen in het gebied een belangrijk aandachtspunt. Het Provinciaal Fietspadenplan is het kader waarin dat beleid ontwikkeld en uitgevoerd wordt.

4.1.8 CULTUURHISTORIE EN ARCHEOLOGIE

Het plangebied Zuidplas kent nog enkele cultuurhistorische elementen die bij de realisering van de beoogde ontwikkelingen een rol moeten spelen zoals ook aangegeven in SE.2. Uitgangspunt hiervoor is het beleid zoals dat is bepaald in de provinciale cultuurhistorische hoofdstructuur (CHS). Het gaat om de Ringvaart en het cultuurhistorisch waardevolle verkavelings- en ontsluitingspatroon zoals dat in het systeem van lanen, linten en tochten is verwerkt. Ook gaat het om cultuurhistorisch waardevolle bebouwing in een aantal kernen en verspreid in het landelijk gebied waaronder de bebouwingslinten met cultuurhistorische waarde

bij Nieuwerkerk aan den IJssel. Van cultuurhistorische waarde is ook de molengang in de Tweemanspolder bij Zevenhuizen. Vanwege de combinatie van de molenviergang met de openheid van de polder is deze op basis van de CHS als Topgebied behoud cultureel erfgoed aangewezen. De kern van Moordrecht is een rijksbeschermd dorpsgezicht. De identiteit van de bestaande kernen is ook een belangrijk uitgangspunt bij het uitbouwen daarvan. De kreekruggen en voormalige ontginningsassen in het plangebied kunnen archeologische sporen bevatten. Bij werkzaamheden moet daartoe onderzoek uitgevoerd worden.

4.2 WATER

4.2.1 WATEROVERLAST EN -TEKORT

Het optreden van wateroverlast na overvloedige neerslag kan op verschillende manieren worden tegengegaan. Allereerst door het aanleggen van een hierop afgestemd oppervlak open water. Bij transformatie van het landbouwgebied naar nieuwe (met name stedelijke) functies voor de in paragraaf 3.1.1 beschreven deelgebieden, zijn verschillende percentages te realiseren waterbergingsoppervlak richtinggevend. Voor het kleigebied is dit 5-10%, voor het middengebied 10%, en voor het restveengebied 15%. De peilgebieden kunnen in de planperiode overeenkomstig het toekomstig grondgebruik worden vergroot. Deze uitgangspunten zijn aangegeven op kaart 7.

Op kaart 7 zijn per peilvak de laagstgelegen gebieden aangegeven en wel de laagst gelegen 15 % van ieder peilvak. Dit zijn de gebieden die bij extreme neerslag als eerste te maken krijgen met wateroverlast. Deze gebieden gelden als risicolocatie voor wateroverlast bij extreme neerslag en dienen in principe gevrijwaard te worden van bebouwing (wonen, werken en glas). Daar waar op zo'n locatie toch een dergelijke functie gevestigd gaat worden, moet in overleg met het waterschap de aanleghoogte van bouwwerken worden bepaald. De gemeente zal dit in haar bestemmingsplan dienen op te nemen.

De nieuw te graven tochten en de verbreding van bestaande tochten kunnen, zeker in het stedelijk gebied, een bijdrage leveren aan de waterberging. Dit gebeurt niet alleen om waterhuishoudkundige redenen maar ook om een aantrekkelijke ruimtelijke hoofdstructuur te maken voor de bewoners. Dit gaat zowel voor de Vierde Tocht als voor de Noordelijke Dwarstocht op. Deze laatste zal onder meer een functie krijgen als waterberging voor het glastuinbouwareaal ten noorden van de A12.

Vanwege klimaatverandering kunnen de polders langs de Rotte niet al het regenwater meer verwerken. Dit kan niet volledig worden opgevangen door de aanleg van meer oppervlaktewater. Ook uitbreiding van capaciteit van de polderbemaling is hier nodig. Aangezien de boezembemaling van de Rotte niet kan worden vergroot, kan er in situaties van extreme neerslag een bemalingsoverschot op de Rotte ontstaan. Om dit bemalingsoverschot te bergen wordt in de Eendragtspolder een grootschalige waterberging aangelegd, die integraal onderdeel uitmaakt van de recreatieve herinrichting.

Deze grootschalige waterberging is bruikbaar voor meerdere bergingsfuncties. Naast de hiervoor beschreven piekberging met een capaciteit van 4 miljoen m³, kan de berging ook worden gebruikt als calamiteitenberging. Ten slotte is de inrichting zodanig, dat er mogelijkheden zijn om de berging bij extreem droge zomers te benutten als voorraadberging. Dit laatste is een optie, die nog wordt uitgewerkt. De reservering van de Tweemanspolder voor deze functie, zoals aangegeven in het streekplan Oost 2003, komt hiermee te vervallen.

Er wordt rekening gehouden met het eventueel oprichten van een extra gemaal langs de Ringvaart ten zuiden van Zevenhuizen voor de waterafvoer uit het plangebied. Voor de aanleg van dit gemaal zal door de groenzone ten zuiden van Zevenhuizen een watergang tussen het gemaal en de Vierde Tocht gemaakt moeten worden. Een dergelijke waterverbinding kan tegelijk worden gerealiseerd met de aanleg van de omleiding Zevenhuizen N219. Ook wordt rekening gehouden met het eventueel doortrekken van de afvoer van de Derde/Vierde Tocht naar het gemaal Abraham Kroes. Deze afvoer kan worden gerealiseerd in plaats van het plaatsen van een extra gemaal bij Zevenhuizen of als extra voorziening ten behoeve van de waterafvoer.

Peilbeheer in het restveengebied

In vrijwel het gehele plangebied, treedt een naar boven gerichte grondwaterstroming op. Het oppervlaktewater wordt voor een deel gevoed door grondwater (= kwel). Deze kwel gecombineerd met de lage ligging van het plangebied betekent dat er in grote delen van het plangebied een zeker risico is op (water)bodeminstabiliteit. Ten zuiden van de A20 zijn, vooral vanwege de grote kweldruk en de relatief dunne en lichte deklaag op het watervoerende zandpakket, de problemen met de stabiliteit van bodem en waterbodem reeds aanwezig. In dit gebied gelden vanuit de waterhuishouding dan ook beperkingen ten aanzien van de inrichting als gevolg van het opbarstrisico van de bodem. De peilaanpassingen voor het huidige landbouwkundige gebruik, versterken deze problemen. Op termijn is peilfixatie (= niet verder verlagen van het oppervlaktewaterpeil) in dit gebied nodig. Hierdoor zal het landbouwkundig gebruik van dit gebied op den duur alleen op de hogere delen mogelijk blijven.

4.2.2 WATERKWALITEIT

Naast de hiervoor beschreven waterkwantiteitsaspecten is het beheersen van de kwaliteit van het water aan de orde. In het plangebied is dit een punt van aandacht bij de planvorming en inrichting van de glastuinbouwprojecten. In het plangebied wordt gestreefd naar een duurzaam en collectief gietwatersysteem voor de glastuinbouw waarmee deze sector voor 100% met regenwater in de gietwaterbehoefte kan voorzien.

Waterparel

Een waterparel is een gebied met bestaande bijzondere aquatische waarden en/of potenties voor bijzondere aquatische waarden. Het natuurgebied ten noorden van de A20 is gelegen binnen zo'n waterparel (zie waterkaart 6). Op het moment dat het waterpeil ten zuiden van de A20 gestabiliseerd wordt, zal dit de waterkwaliteit in het middengebied van de Zuidplaspolder gunstig beïnvloeden doordat naar verwachting de kwel met kwalitatief goed water in het middengebied toeneemt.

Waterkwaliteit

Het inlaatwater in de Zuidplaspolder is belast met milieuvreemde stoffen en voedingsstoffen. De deelgebieden met een goede waterkwaliteit zullen zoveel mogelijk met elkaar worden verbonden en schoon en minder schoon water zullen zoveel mogelijk worden gescheiden. Hoe de Vierde Tocht hier een rol in kan vervullen, vergt nog een nadere uitwerking. In gebieden met een natuurfunctie zal door middel van het vasthouden van water in natte perioden en het laten uitzakken van het waterpeil in droge perioden worden gestreefd naar minimalisatie van de waterinlaat (flexibel peilbeheer).

In extreem droge perioden moet worden voorkomen dat het peil te ver daalt. Dit in verband met het handhaven van een goede waterkwaliteit en het beschermen van belangen van landbouw en natuur.

4.2.3 WATERKERINGEN EN VEILIGHEID

Provincie en het waterschap hebben tot taak wateroverlast zoveel mogelijk te voorkomen. Wateroverlast kan behalve door extreme neerslag ook ontstaan door het breken van een waterkering. In het plangebied is een waterstaatkundige infrastructuur aanwezig die tot doel heeft het streekplangebied te vrijwaren van overstroming door water afkomstig uit de Hollandsche IJssel en uit de boezemwateren (Rotte, Gouwe en Ringvaart). Dit zijn de zogenoemde primaire en niet-primaire waterkeringen, die in bestemmingsplannen als zodanig dienen te worden bestemd.

De boezemkaden in de Zuidplaspolder moeten voor de transformatie naar de nieuwe functies voldoen aan de strengste norm. Op basis van deze toets wordt bepaald of gedeelten van boezemkaden moeten worden opgehoogd dan wel worden verzwaaard.

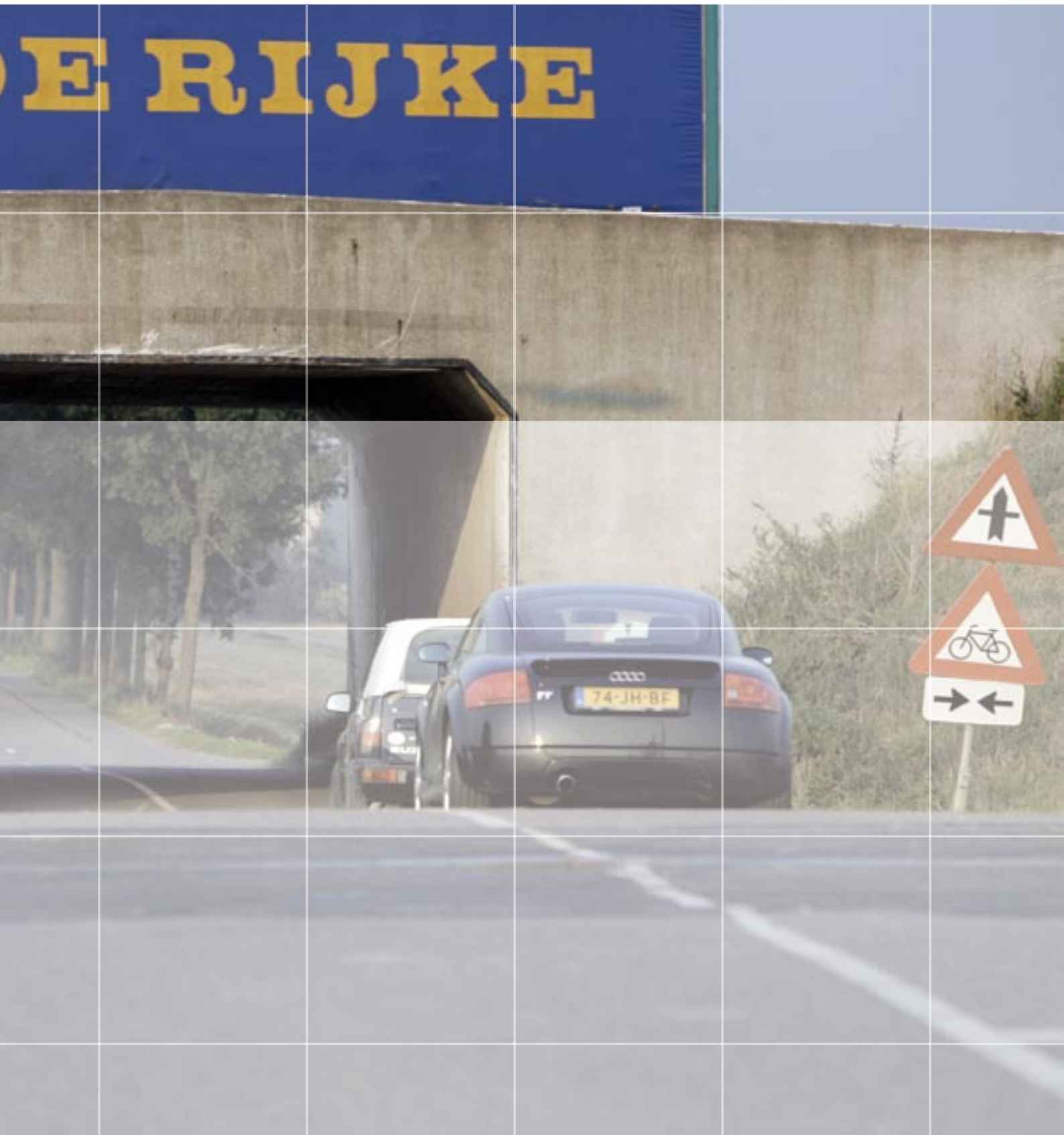
Het verloop van de overstroming na een eventuele doorbraak, alsmede het weer droogmaken van het gebied nopen tot maatregelen die bij de ruimtelijke inrichting als uitgangspunt gelden. Te denken valt aan:

- aanleghoogten van woningen ter beperking van de gebouwschade;
- aanleg van compartimenteringsdijken (de nieuwe weg- en railverbindingen kunnen misschien als zodanig worden aangemerkt) zodat de toestroming van het overstromingswater wordt gestremd en er voldoende tijd is de regio te ontruimen;
- aanleg van afvoerkanalen om het overstromingswater over de regio te spreiden waarmee wordt voorkomen dat zich een hogere waterstand instelt;
- aanleg van afvoerkanalen en een nieuw gemaal ten zuiden van Zevenhuizen in de Zuidplas-polder om de regio weer droog te maken (het huidige systeem van de watergangen is ontoereikend) teneinde het overstromingswater af te leiden naar de Eendragtspolder.

4.2.4 WATERTOETS

Om te waarborgen dat de waterhuishoudkundige belangen expliciet en op evenwichtige wijze worden meegenomen in het ruimtelijk beleid is door het Rijk per 1-11-2003 het uitvoeren van een watertoets verplicht gesteld. Hierdoor wordt verzekerd dat er vroegtijdig overleg met de waterbeheerders plaatsvindt. Tevens wordt hierdoor inzichtelijk gemaakt hoe de belangen van de waterhuishouding bij de planvorming zijn betrokken. De resultaten van watertoets zijn opgenomen in paragraaf 9.1.3.

5 INFRANETWERK

5.1 HET (INTER-)NATIONALE NETWERK

Het gebied wordt doorkruist door de spoorlijnen en rijkswegen Den Haag - Utrecht (A12) en Rotterdam – Utrecht A20). Deze doorgaande verbindingen zijn essentieel voor de bereikbaarheid van de Zuidvleugel, de grootstedelijke gebieden Den Haag en Rotterdam en de Greenport Westland. De kwaliteit van deze verbindingen dient dan ook toekomstvast te zijn (zie kaart 7).

5.1.1 SPOORVERBINDINGEN

De benutting van de capaciteit van de spoorlijnen Den Haag-Utrecht en Rotterdam-Utrecht nadert zijn grenzen. Benuttingsmaatregelen (extra seinen, inhaalsporen, en dergelijke) kunnen de komende jaren de capaciteit vergroten. Nieuwe snelle diensten die Rotterdam en Den Haag moeten koppelen aan het internationale net van hogesnelheidstreinen in oostelijke richting en nieuwe halten zullen uiteindelijk spoorverdubbeling onvermijdelijk maken. Langs beide spoorlijnen dient hiervoor ruimte beschikbaar te blijven.

5.1.2 SNELWEGEN

De verkeersdruk op de A12 en A20 is te hoog en leidt vaak tot filevorming en vertraging. Realisatie van het project 'A12 vernieuwd op weg' moet voor 2010 leiden tot een verbeterde doorstroming op de A12. In het plangebied gaat het hierbij vooral om het realiseren van een nieuwe aansluiting Zevenhuizen-Moerkapelle ter vervanging van de huidige aansluitingen bij Zevenhuizen en Waddinxveen en om de aanleg van spitsstroken.

Een vergelijkbaar project (ZSM-II) moet de verkeersdruk op de A20 verlichten. In eerste instantie gaat het hierbij om een verschuiving van de aansluiting Moordrecht in oostelijke richting in combinatie met een gedeeltelijke omlegging van de N456 en de aanleg van een ongelijkvloerse kruising met de spoorlijn Rotterdam–Gouda. Gestudeerd wordt nog op de aanleg van spitsstroken op het traject Nieuwerkerk aan den IJssel–Moordrecht.

Om ook op de langere termijn een goede doorstroming op de A12 en de A20 te bewerkstelligen zal zowel langs de A12 als de A20 voldoende ruimte beschikbaar moeten blijven om over te kunnen gaan tot een verdere verbreding van de rijkswegen A12 en A20 naar 2x4 rijstroken. Vestiging van functies die dat onmogelijk maken wordt in die zones en de milieuzones daarnaast, niet toegestaan.

Er zijn extra maatregelen nodig om de doorstroming op deze doorgaande verbindingen op niveau te brengen en te houden. In het plangebied wordt dan ook ruimte gereserveerd voor de aanleg van een volwaardige regionale parallelstructuur ten behoeve van het regionale verkeer (bijvoorbeeld parallelstructuur tussen Gouda–Waddinxveen–Zoetermeer)

De in het streekplan 2003 opgenomen verbindingsboog tussen de rijkswegen A12 en A20 (de Moordrechtboog) is verder uitgewerkt. In deze herziening wordt ruimte gereserveerd voor een wegverbinding (de T-structuur; zie paragraaf 5.2.2)

die deze functie vervult en die aangesloten wordt op bovengenoemde parallelstructuur A12.

5.2 HET REGIONALE NETWERK.

5.2.1 OPENBAAR VERVOER

De introductie van hoogfrequent stadsgewestelijk spoorvervoer op de belangrijkste spoorlijnen in Zuid-Holland (Stedenbaan) ter vervanging van het huidige stoptreinenet staat hoog op de agenda. Stedenbaan biedt in het plangebied de mogelijkheid om drie nieuwe halten te openen. Een halte Westergouwe/Gouweknoop (op de lijn naar Rotterdam; eventueel later gekoppeld aan een halte op de lijn naar Den Haag en de RijnGouweLijn) biedt de gewenste openbaar vervoersontsluiting voor de woningbouwlocatie Westergouwe en voor ontwikkelingen in de Gouweknoop. Hoge woondichtheden in de directe stationsomgeving en intensief multifunctioneel bouwen in de Gouweknoop zijn hierbij randvoorwaarden.

Een tweede Stedenbaanhalt kan gerealiseerd worden bij Doelwijk. In combinatie met een nieuwe HOV-verbinding (zie hierna) biedt deze halte de Zuidplaspolder een goede treinverbinding met Den Haag.

De mogelijk derde Stedenbaanhalt ligt ter hoogte van Zevenhuizen-Moerkapelle aan de spoorlijn naar Den Haag. Binnen de huidige configuratie bezitten de twee kernen gezamenlijk nog onvoldoende reizigerspotentieel. De beoogde dorpsuitbreidingen, die reeds in de eerste ontwikkelingsfase van de Zuidplaspolder aan de orde zijn, bieden naar alle waarschijnlijkheid wel die potentie, zonder dat dit de positie van Doelwijk aantast. In het kader van het project Stedenbaan dient onderzoek hierover uitsluitel te geven. In het plangebied zal in Waddinxveen een nieuwe halte aan de RijnGouweLijn worden gerealiseerd (Coenecoop). In combinatie met de ontwikkelingen in de Gouweknoop bestaat er ruimte om een extra halte aan de RijnGouweLijn te openen.

Uitgaande van het maximale bouwprogramma in het plangebied samen met de herstructurering van de A20-zone in Rotterdam zijn er op de lange termijn (na 2020) kansen voor een regionale (light)railverbinding tussen Rotterdam en Gouda. Uit studie zal moeten blijken in hoeverre deze nieuwe openbaar vervoerverbinding in de plaats kan komen van de eventuele verdubbeling van de spoorlijn Rotterdam-Gouda ter hoogte van de Zuidplaspolder.

Op basis van een eerste verkenning lijkt een nieuwe (light)railverbinding vanaf de RandstadRailtunnel in Rotterdam-Noord parallel aan het spoor naar de Zuidplaspolder het meest kansrijk. Deze raillijn buigt na Nieuwerkerk de polder in en gaat via de centrale delen van de Zuidplaspolder naar de nieuwe halte Doelwijk vanwaar de raillijn doorgaat naar Gouda door middel van een aansluiting op de RijnGouweLijn. De ruimte voor deze verbinding wordt gereserveerd. Voordat deze verbinding voorzien is van rails kan zij eerst –afhankelijk van ontwikkelingen in de woningbouw– als vrije-busbaan worden ingezet.

Kaart 7 Infrastructuurnetwerk

Legenda

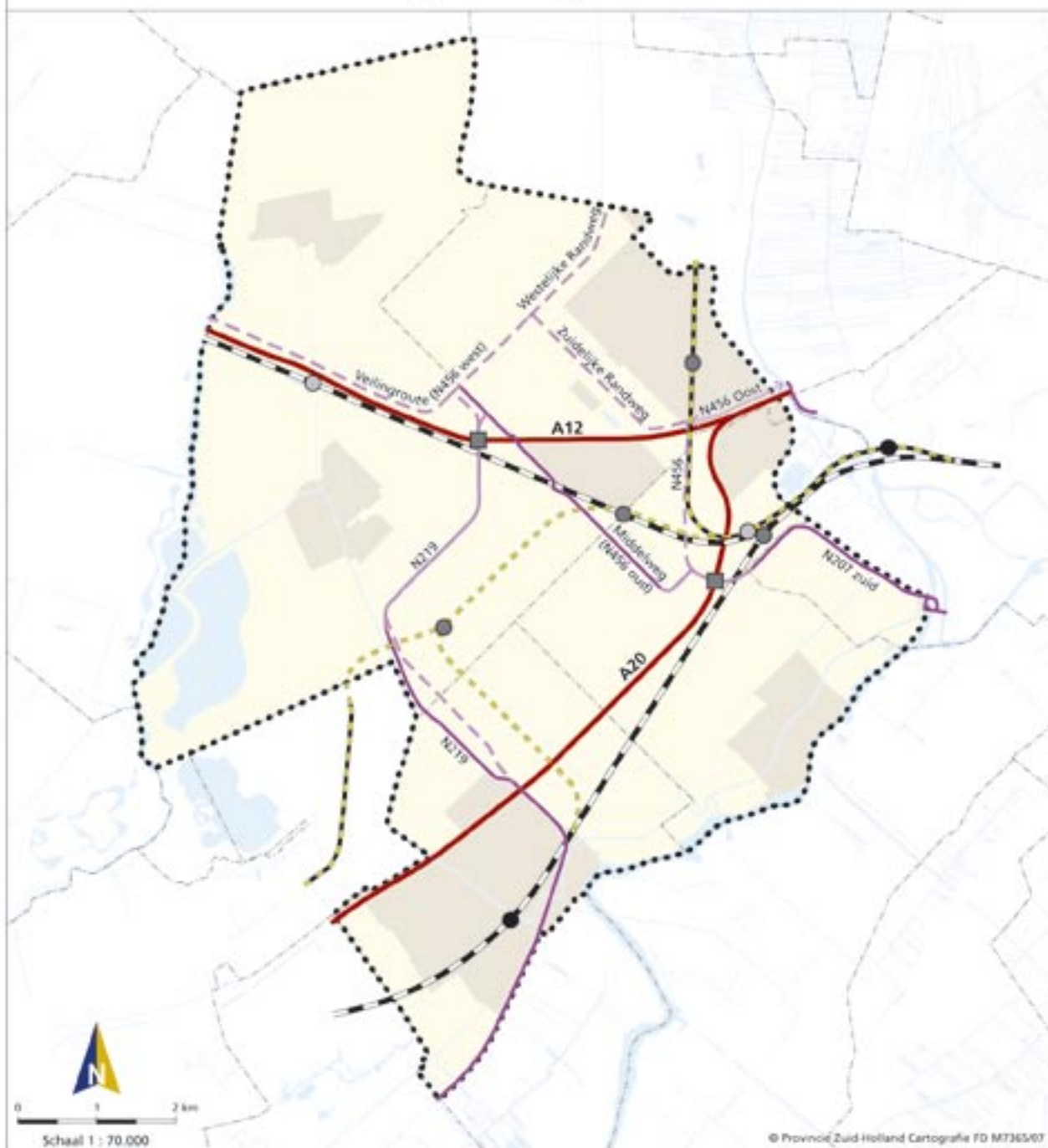
Wegverbindingen

- (Inter)nationaal of bovenregionaal bestaand
- Regionaal bestaand
- - - Regionaal nieuw
- - - Regionaal geprojecteerd of in studie
- · - · - Regionaal optie

Railverbindingen

- (Inter)nationaal of bovenregionaal bestaand
- - - Regionaal bestaand
- · - · - Regionaal geprojecteerd of in studie
- Station bestaand
- Station nieuw
- Station optie
- Aansluiting nieuw

- Plangrens
- Gemeentegrens
- Streekplangebied
- Stedelijk gebied
- Water

Kaart 7 Infrastructuurnetwerk (hoort bij § 5)

Een doortrekking van de Rotterdamse metro vanuit Nesselande naar het te ontwikkelen Ringvaartdorp kan samen met een adequaat busnetwerk een mogelijk alternatief vormen voor de (light)railverbinding. De ruimte voor deze doortrekking is dan ook ruimtelijk gereserveerd.

5.2.2 REGIONALE WEGENNETWERK

Gelijktijdig met de ontwikkeling van de Zuidplaspolder zal ook het regionale wegennetwerk op orde moeten worden gebracht. Uitgangspunt voor het nieuw te ontwikkelen netwerk is, dat het doorgaande verkeer om de bestaande kernen heen wordt geleid. Het regionale netwerk kan tegelijkertijd worden ingezet voor de externe ontsluiting. Uitgaande van het maximale verstedelijkingsprogramma zijn de volgende ingrepen noodzakelijk:

- Tijdens de ontwikkeling van de Zuidplaspolder zal de capaciteit van de N219 moeten worden uitgebouwd. Na de aanleg van de omleiding Zevenhuizen (N219) dient zich al snel de noodzaak aan het zuidelijke deel van de N219 (Zevenhuizen – A20) in oostelijke richting te verleggen. Na voltooiing van de verlegging kan de regionale verkeersfunctie van dit deel van de ‘oude’ N219 vervallen.
- Later, afhankelijk van de ontwikkelingssnelheid in de Zuidplas, zal de N219 als 2x2-strooks weg moeten worden uitgevoerd. Voorkomen moet worden, dat als gevolg van een groot aantal aansluitingen de doorstroming van het doorgaande verkeer te zeer zal worden belemmerd. Nieuwe technieken (zoals hoofd- en parallelbanen) kunnen hiervoor worden ingezet.
- De capaciteit van de huidige N456 is onvoldoende. Gegeven het karakter van de weg (smal lint) wordt ook hier een verlegging van de weg voorgestaan. De ‘korte’ omleiding van de N456 (nodig in verband met het ZSM-II project A20) dient met het oog hierop in noordelijke richting te worden doorgetrokken en noordelijk van de A12 te worden aangesloten op de nieuw aan te leggen N456-zuidwest (Zuidelijke Randweg). Met deze (2x2-strooks) verbinding krijgt het verkeer vanuit Gouda-Zuid en de N207-zuid een hoogwaardige verbinding met de rijkswegen A20 en A12. Na realisering vervalt de regionale verkeersfunctie van de ‘oude’ N456 en kan deze weg geïntegreerd worden in de stedenbouwkundige structuur.
- Ten behoeve van de ontsluiting van de nieuwe glastuinbouw en bedrijvigheid noordelijk van de A12 zal verder een nieuwe regionale wegverbinding (2x1-strooks) parallel aan de rijksweg en verbonden met de N219 en de verlegde N456 moeten worden gerealiseerd (N456-West of Veilingroute Waddinxveen–Bleiswijk) en naar het oosten ten noorden van de Waddinxveense wijk Zuidplas naar de N207 (Westelijke Randweg). De aansluiting in het westen op de N209 valt buiten het plangebied. Hierover en met name over de vorm, zal nog gestudeerd moeten worden in het kader van een planstudie voor deze verbinding.

De vernieuwde N219 en N456 bieden in combinatie met de meer westelijk (buiten het plangebied) gelegen N470 de noodzakelijke regionale wegg koppelingen tussen de rijkswegen A12 en A20. In samenhang kunnen deze verbindingen het noord-zuid-verkeer in het gebied Rotterdam–Gouda–Den Haag opvangen.

Ook de wegverbindingen tussen de Zuidplaspolder en Gouda worden zwaar belast. Een extra koppeling met de stad kan hierdoor noodzakelijk zijn. Een doorkoppeling (N456-Oost) vanaf de omgelegde N456 met de aansluiting Gouda op de A12, noordelijk van de A12 gelegen, kan hierin voorzien. Tezamen met de N456-West (of Veilingroute Waddinxveen – Bleiswijk) en al of niet tezamen met een nieuwe halve aansluiting op de rijksweg A12 richting Den Haag biedt de N456-Oost een parallel aan de A12 gelegen regionale wegverbinding. Deze voorziening draagt bij aan het ontlasten van de A12 en in het bijzonder aan het voorkomen van de verwachte weefproblematiek bij het Gouwe aquaduct. In onderlinge samenhang met de omgelegde N456 en de N456-West (de T-structuur) biedt een N456-Oost verder gunstige bereikbaarheidskansen voor de ontwikkeling van de Gouweknoop. De (optionele) N456-Oost dient ruimtelijk dan ook niet onmogelijk te worden gemaakt.

De in de ISV beschreven Parkway (N209–N219) kan op langere termijn een regionale verbinding vormen met de noordrand van Rotterdam en de ruimtelijke samenhang met de Zuidplaspolder versterken. Vooralsnog lijkt de verkeersintensiteit op een dergelijke verbinding niet hoog genoeg om een doortrekking tot aan de Noordrand te kunnen motiveren.

De ruimtelijke ontwikkelingen in de Zuidplaspolder veroorzaken een opdruk van de verkeersbelasting in de vierhoek Leiden–Alphen–Gouda–Zoetermeer. Deze toenemende verkeersspanning valt samen met de reeds bestaande verkeersdruk in de N207-corridor (Gouda–Alphen–Leimuiden). Lokaal leidt de huidige situatie reeds tot overlast en vertragingen. Begin 2005 is een N207-corridorstudie gestart, die dit vraagstuk in zijn volle breedte nader onderzoekt. Deze studie dient antwoord te geven op de vraag welke aanpassingen in de wegenstructuur noordelijk van de A12 vereist zijn. De resultaten van de N207-studie kunnen ertoe leiden dat -op termijn- ook (buiten dit plangebied) in of langs het Bentwoud tussen de Westelijke Randweg en de Hoogeveenseweg een nieuwe regionale wegverbinding (N456-Noord) aangelegd kan worden.

6 VERSTEDELIJKING IN DE ZUIDPLASPOLDER

6.1 WONEN

Eind negentiger jaren is in de Bestuurlijke Commissie Randstad (BCR) bij de voorbereiding van de Vijfde Nota over de Ruimtelijke Ordening reeds gesproken over de vraag: wat te doen na het VINEX-tijdperk in 2010. Uit deze discussies die daarna ook plaats hadden in het kader van de Nota Ruimte is naar voren gekomen om voor de periode 2010 – 2030 ruimte te zoeken voor de opvang van een 15.000 tot 30.000 woningen in de Zuidplaspolder. Deze analyse is de grondslag voor de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en daarmee voor deze streekplanherziening.

6.1.1 BEHOEFTERAMING; DE VRAAG IN BREDER VERBAND

Volgens de provinciale Woningbehoefteraming: WBR 2004, groeit de woningbehoefte in Zuid-Holland nog gestaag door tot na 2030. Tussen 2010 en 2020 gaat het om gemiddeld circa 14.000 woningen per jaar. Daarna daalt de jaarlijkse groei langzaam tot ongeveer 10.000 in 2030. In onderstaande tabel is de behoefteberaming samengevat.

In de landelijke regio's vormen vergrijzing en individualisering de dominante trend. In deze regio's komt de groei van het aantal huishoudens tegen 2030 langzaam tot stilstand. In de grote steden blijft de woningbehoefte echter groeien, dankzij de permanente instroom van jonge starters op de woningmarkt uit binnen- en buitenland. De groei van het aantal gezinnen in de grote steden, maar ook de behoefte vanuit processen als individualisering, doorstroming naar andere woningtypes en het zoeken naar ruimte voor woningen in topmilieus, maken nieuwe ruimte voor woningbouw noodzakelijk. In Zuidvleugelverband worden drie sporen genoemd om te voldoen aan de complexe woningbehoefte:

- nieuwbouw in de centra van steden en dorpen bij stations van openbaar vervoer,
- nieuwbouw in het overig stedelijk en dorpsgebied en
- nieuwe uitleg ingebed in het landschap.

Hierbij is het streven om minstens 50% van de bouwopgave in bestaand stedelijk gebied te realiseren en 30 % sociale woningbouw ter ondersteuning van de stedelijke vernieuwingsprogramma's.

De Zuidplaspolder is de grootste ontwikkelingslocatie in de Zuidvleugel. Na 2010, als Ypenburg, Nesseland en Oosterheem ongeveer klaar zijn, beschikt Zuid-Holland nog maar over een paar van zulke plekken, waarvan de Zuidplaspolder verreweg de grootste is. Op grote afstand volgen Valkenburg,

de Hoeksche Waard (in relatie tot bovenregionale bedrijven-terreinontwikkeling) en de Oude Rijnzone. De Zuidplas zal dus een opvangfunctie voor het gebied zelf en in Zuidvleugelverband gaan vervullen. Daarbij is vooral de woningbehoefte vanuit de stadsregio Rotterdam een belangrijke factor.

6.1.2 WONINGAANBOD EN FASERING

De fasering van het aanbod aan woningen tot 2020 ziet er op hoofdlijnen als volgt uit. Voor 2010 wordt er met name voor de regio zelf gebouwd op binnenstedelijke locaties en op de grotere locaties Triangel (Waddinxveen) en Westergouwe (Gouda).

Vanaf 2010 worden bestaande kernen verdicht en uitgebreid, rekening houdend met een behoefte aan gelijkvloerse woningen voor de eigen senioren. Daarnaast vinden exclusieve woonmilieus een plek (=weinig woningen per hectare in een parkachtige omgeving). Maar ook zal er, na het voltooiën van de VINEX-locaties, met name vanuit Rotterdam vraag worden uitgeoefend naar nieuwe eengezinswoningen in een groenstedelijk woonmilieu (meer woningen per hectare maar wel buurten met een groene uitstraling). Dit spoort met de gekozen strategie om in de eerste ontwikkelingsfase vooral aan de zuidkant van de polder te bouwen in relatie tot Rotterdam. De bouwlocatie Nieuwerkerk-Noord is hiervoor van groot belang. In het oosten van het plangebied zal onder andere op enkele "te ontwikkelen gebieden" uit het streekplan van 2003 woningbouw komen zoals Waddinxveen-Noord in aansluiting op het Bentwoud en in de Gouweknoop in aansluiting op Westergouwe en het Gouwepark. Op deze laatste locatie wordt (afhankelijk van de stand van zaken met betrekking tot milieuhinder) voor de periode 2010-2020 gedacht aan de bouw van een 1500 woningen gekoppeld aan het Stedenbaanstation Westergouwe / Gouweknoop. Bij elkaar gaat het in de periode tot 2015 met de genoemde nieuwe locaties, de dorpsuitbreidingen, de ontwikkeling van het kreekkruggebied en bouwen langs lanen en linten naar verwachting om zo'n 8000 tot 9000 woningen: het "basisprogramma". Deze locaties in dit basisprogramma zijn goed te ontsluiten met de in deze herziening opgenomen aanpassingen in de wegenstructuur en met aanpassingen van bestaande raillijnen en bussystemen.

Na 2015 zullen de Zuidplaspoldergemeenten, de stadsregio en de provincie inzicht moeten hebben in de behoeftes aan aantallen en soorten woningen voor de dan korte en lange termijn, respectievelijk tot 2020 en 2030. Ruimte voor deze woningen wordt om te beginnen geboden op de locatie Ringvaartdorp naast Nieuwerkerk-Noord, begrensd door de groenzone bij Zevenhuizen, de Derde Tochtweg, de Zuidelijke Dwarsweg, de Tweede Tochtweg, het bedrijventerrein A20-Noord en de N219. Voor de invulling van deze locatie bestaan verschillende mogelijkheden. Als wordt gekozen voor een Ringvaartdorp in hogere dichtheden, moet de locatie een HOV-ontsluiting krijgen. Dat kan in de vorm van een verlenging van de Nesselandlijn. Als deze ontsluiting gerealiseerd wordt, kan op deze locatie ruimte voor circa 6000 woningen gevonden worden. Indien de ontsluiting door HOV niet gerealiseerd kan worden, zal dat consequenties hebben voor het aantal

Tabel 1: Groei woningbehoefte 2010 - 2030

Gebied	Vraag 2010 - 2020	Vraag 2020 - 2030
5ZP-gemeenten	4.800	3.200
Overig ISMH	2.700	2.100
SR R'dam	54.700	49.500
Zuidvleugel*	131.000	114.600

Bron WBR 2004

* Zuidvleugelcijfers betreffen bovenstaande gebieden + Haaglanden + Drechtsteden + Leidse Regio + Duin- en Bollenstreek.

te realiseren woningen. De locatie is mede om deze redenen opgenomen als streekplanuitwerking (zie paragraaf 6.4.4).

Zo wordt in het plangebied voor de periode van 2010 tot 2020 ruimte geboden voor het bouwen van circa 15.000 woningen waarvan 5000-10.000 woningen worden toegerekend aan de stadsregio Rotterdam. De overige woningen zijn bestemd voor de rest van de Zuidvleugel en de regio zelf.

De woningbehoefte na 2020 is sterk afhankelijk van wat er vooral in de stadsregio Rotterdam gebouwd is en nog zal worden. De bandbreedte van de woningbouwopgave voor het plangebied voor de periode 2010-2030 van 15.000 tot 30.000 woningen geeft dit ook al aan. Als tot verdere verstedelijking in hogere dichtheden wordt overgegaan, dan zal dit op basis van hoogwaardig openbaar vervoer (HOV) moeten zijn. Dit HOV heeft een station Doelwijk aan het spoor naar Den Haag als basis. Een tracé voor de verbinding is gereserveerd. Gezien al dit soort onzekerheden ten tijde van de vaststelling van het streekplan is voor vier deelgebieden waar verstedelijking aan de orde is een uitwerkingsopgave opgenomen in deze streekplanherziening. In het Ringvaartdorp en het Centraal Middengebied gaat het om de hoofdfunctie wonen, in het deelgebied Gouweknoop moet in eerste instantie ruimte gevonden worden voor werkgelegenheid en voorzieningen. In deelgebied Waddinxveen-noordwest gaat het om de afweging glastuinbouw, wonen of groene functies. De randvoorwaarden voor deze uitwerkingen worden beschreven in paragraaf 6.4.

6.1.3 WOONMILIEUDIFFERENTIATIE

Belangrijkste norm bij verstedelijking is zuinig ruimtegebruik. Dat betekent niet dat er geen verschillen in dichtheden van met name de woonbebouwing nodig zijn. Ieder woonmilieu vraagt om eigen dichtheden mede afhankelijk van de omgeving, landschap enzovoorts. Zo zal er aan de rand van een natuurgebied eerder in lage dichtheden gebouwd worden. Rond stations of metrohaltes zijn hogere dichtheden met een meer stedelijk karakter uitgangspunt voor de planvorming.

In het plangebied is naast de “gewone” behoefte van de eigen bevolking ook behoefte aan woonmilieus die in de Zuidvleugel niet of weinig aanwezig zijn. Deze diverse vra-

gen bij elkaar maken het mogelijk om voor het plangebied een nieuwe eigen identiteit te maken vanuit de bestaande identiteiten zoals gegeven in de kernen en in de reeds bestaande linten. In het hiernavolgende wordt voor de diverse uitbreidingen de gewenste karakteristiek aangegeven.

Wonen in en bij de bestaande kernen

Deze locaties zijn bedoeld voor de planperiode (tot 2020). Wonen in en rond deze kernen is met name gericht op het bouwen voor eigen behoefte. Woningbouw in de sfeer en karakteristiek van de dorpen zelf. De doelgroep voor deze woningen wordt vooral gevormd door de eigen senioren en starters op de woningmarkt. Bouwen voor deze groepen zal tevens de doorstroming bevorderen voor andere doelgroepen zoals starters en kleine huishoudens. De locaties zijn voor een deel in het streekplan Oost 2003 al opgenomen als “te ontwikkelen gebieden” binnen de bebouwingscontour. De nieuwe uitbreiding van de kern Moerkapelle is voor een deel binnen de grens van het Groene Hart gepland. Deze ingreep is gerelateerd aan de grote transformatieopdracht voor de Zuidplaspolder in zijn geheel. Het gaat hier om woningbouw voor de eigen bevolking, ruimtelijke versterking van de kern en het behoud van voorzieningen waarvoor elders rond de kern geen reële ruimte is. Met deze locatie bestaat nu ook de mogelijkheid om een landschappelijke verbetering ter plaatse tot stand te brengen. Het gaat om de kwaliteit van de overgang tussen het dorpsgebied en het akkerbouwlandschap van Polder de Wilde Veenen.

Groen wonen

Vanuit de wens nieuwe woonmilieus te bieden, wordt in het plangebied Zuidplas ruimte geboden voor de bouw van groene woonmilieus in lage dichtheden. Dit is een belangrijke vraag vanuit de regionale woningmarkt. Deze woonmilieus zijn in de Zuidvleugel niet ruim vertegenwoordigd. In het algemeen gaat het om woonbebouwing in een parkachtige en/of waterrijke omgeving in of aan de rand van het landelijk gebied. In het plangebied gaat het groen wonen om:

- wonen in linten en langs lanen;
- wonen in het kreekruigebied;
- landgoederen.

Kenmerkend voor groen wonen is de sterke verweving tussen groenstructuren en bebouwing en vaak veel individuele vrijheid. Op zichzelf is dat niets nieuws. Er staan immers al veel woningen in het landschap. Voor de Zuidplas echter zit het vernieuwende in het initiëren van een duurzaam perspectief voor de ontwikkeling van nieuwe groenwonenmilieus in combinatie met landschapontwikkeling, op specifieke plekken in de regio.

Het ontwikkelen van nieuwe groenwonenmilieus draagt bij aan de gewenste differentiatie van woonmilieus, die ook nodig is om (kapitaalkrachtige) mensen aan te trekken en vast te houden in de Zuidvleugel. Het draagt ook bij aan het ontwikkelen van een aantrekkelijke leefomgeving.

Wonen in de linten en langs de lanen

In paragraaf 3.1.1 is de planopbouw met deze elementen reeds beschreven. Belangrijk is dat vanuit de identiteit van deze van oorsprong al aanwezige dragers van de structuur van het gebied wordt gewerkt. De bebouwing moet in elk geval bijdragen aan de kwaliteitsontwikkeling van de linten. De doorsneden van de linten laten een variatie aan breedtes en invullingen zien:

- basismodel: lintverdubbeling aan één zijde; dit is een mogelijkheid om in het gebied een breed scala aan vrije kavels beschikbaar te krijgen, die in een lage dichtheid bebouwd kunnen worden (Per kavel geldt voor woonbebouwing een maximale bebouwingsgraad van 30%).
- variant 1: lintverdubbeling aan twee zijden. Door ook aan de andere zijde een parallelweg te maken ontstaat een dubbele lintzone met nog meer bouw mogelijkheden zoals beschreven in het basismodel. Voor de kavels gelden dezelfde regels voor bebouwing.
- variant 2: lintverdubbeling aan één zijde in velden met een stedelijke of andere invulling in hoge dichtheden. De lintzone krijgt in dergelijke gevallen een groene invulling met parken en sportfuncties binnen de stedelijke omgeving en geen invulling met nieuwe woningbouw.

Dwars op de lintzones is een tweetal lanen gepland. Lanen zijn gebiedsontsluitende wegen met een royaal profiel, veel bomen en twee ventwegen van waaraf de kavels ontsloten worden. Zij bieden voor de gebruiker een prettig verblijfsklimaat. Afhankelijk van de ligging moet in bestemmingsplannen aangegeven worden met welke dichtheden deze kavels bebouwd kunnen worden. De lanen kunnen dus qua invulling variëren van een stedelijke wand zoals langs de Rotterdamse Mathenesserlaan tot een Wassenaarse laan met villa's of een combinatie van beide opties.

Wonen in het kreekkruggebied: ontwikkelingsgebied groen wonen

Ten zuiden van de laan langs de Zuidelijke Dwarsweg (de Zuidelijke Dwarsweg is de noordelijke ventweg van deze laan) ligt het kreekkruggebied dat verder wordt begrensd door de Middelweg, het natuurgebied ten noorden van de A20 en Tweede Tocht. Dit gebied wordt één van de beeldbepalende gebieden in de Zuidplaspolder. De ontwikkeling van bijzondere woonvormen op en rond de kreekkrug moet bijdragen aan het imago van de Zuidplas als aantrekkelijk woonlandschap.

In het kreekkruggebied wordt invulling gegeven aan dat deel van de woningbehoefte dat is te classificeren als dun en duur wonen (maximaal 9 woningen per hectare net als de Westlandse Zoom ten zuiden van Den Haag). Op de plankaart is dit gebied opgenomen "als ontwikkelingsgebied groen wonen". Met deze lagere dichtheden wordt ook ingespeeld op de landschappelijke en cultuurhistorische kenmerken in het gebied en op de overgang tussen het natuurgebied ten noorden van de A20 en het woongebied. Voor het bouwen in het kreekkruggebied geldt dat uitgegaan moet worden van bescherming van de waterkwaliteit in het gebied en het behoud van de ecologische, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten. Daarom wordt woningbouw zoveel mogelijk beperkt tot de minst zettingsgevoelige ondergrond. Belangrijke randvoorwaarden bij het bouwen zijn daarbij: emissievrij bouwen en geen integrale ophoging. Verder zal de verweving op zodanige wijze moeten gebeuren dat er een handhaafbare overgang tussen het woon- en het natuurgebied ontstaat. Om de waterkwaliteit te waarborgen zijn adequate maatregelen noodzakelijk. Deze randvoorwaarden voor het bouwen in en de inrichting van het kreekkruggebied dienen uitgewerkt te worden in het bestemmingsplan. Hetzelfde geldt voor de exacte begrenzing van beide functies waarbij de kreekkruggen uitgangspunt dienen te zijn.

Landgoederen

In de Nota Regels voor Ruimte heeft de provincie Zuid-Holland regels opgenomen met betrekking tot het realiseren van landgoederen in het landelijk gebied die derhalve ook van toepassing zijn op dit plangebied Zuidplas. Gezien de afspraken met de minister van VROM in het kader van Westergouwe zijn de mogelijkheden voor landgoederen in het restveengebied beperkt tot een zone binnen 100 meter van de bestaande noord-zuid wegen: Tweede Tochtweg, Spoorweglaan, Vierde Tochtweg en Middelweg.

Suburbaan wonen

Kenmerken van suburbaan wonen zijn: een kleinschalige opzet en een gemiddelde dichtheid die wat lager is dan die van de huidige generatie nieuwbouwwijken (lager dan 30 woningen per hectare). Rond een HOV-halte worden hogere dichtheden gepland. In de periode tot 2020 is Nieuwerkerk-Noord als zodanig aangegeven.

Nieuwerkerk-Noord

Deze locatie is in het streekplan Oost 2003 aangegeven als transformatiegebied. De transformatie betreft het omzetten van het verouderde glastuinbouwconcentratiegebied in een woonwijk. Uitgangspunt voor de woningbouw is dorps wonen, net als de eerder in deze paragraaf genoemde dorpsuitbreidingen.

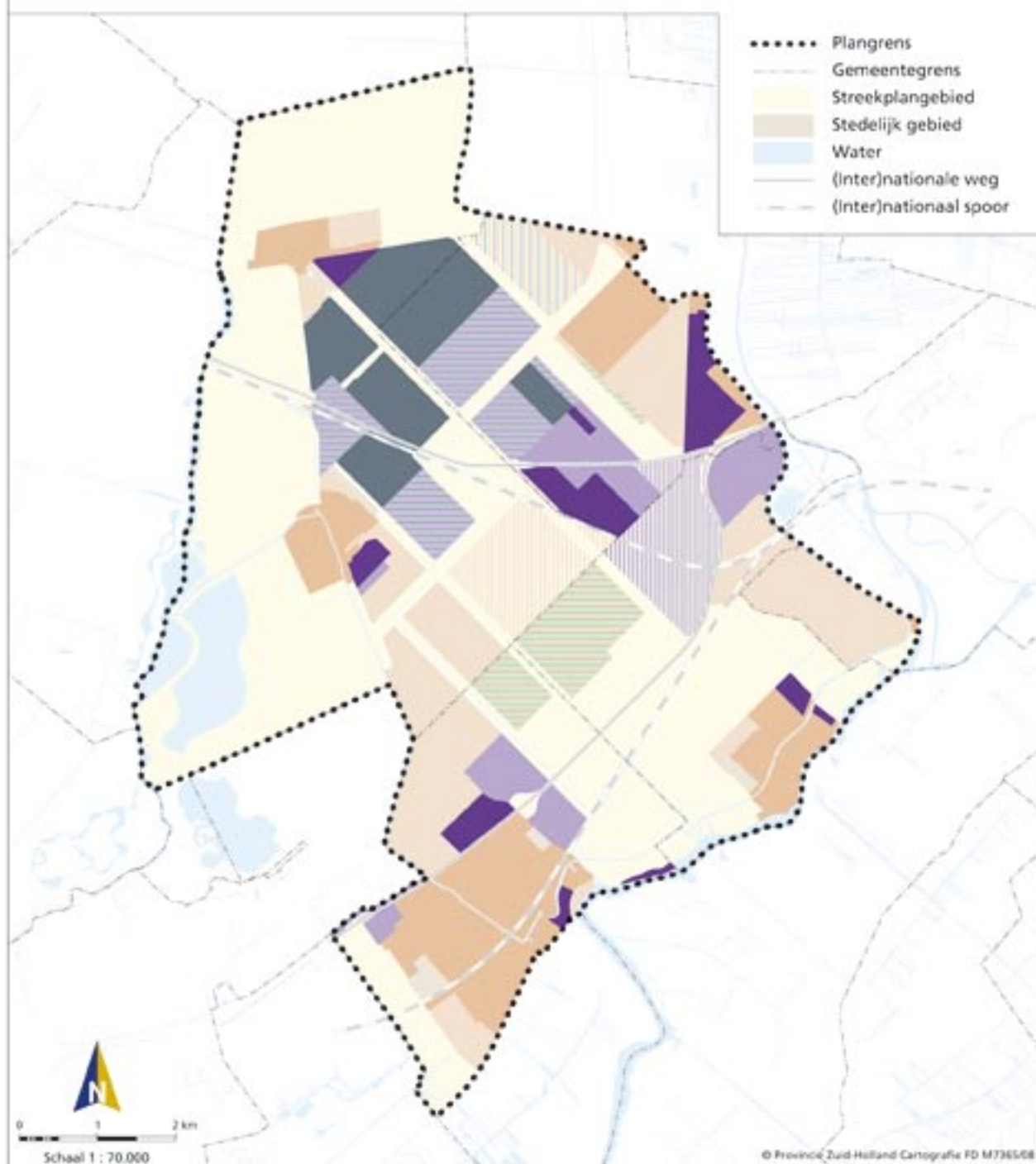
6.1.4 WONEN EN VOORZIENINGEN

Tot 2015 wordt, afgezien van de linten en lanen, vooral ingezet op woningbouw bij de bestaande kernen. Dit heeft als effect dat de afbrokkeling van de bestaande voorzieningen in de kernen kan worden gestopt. Het maakt zelfs een gedeeltelijke groei in het huidige aanbod mogelijk.

Kaart 8 Wonen, werken en glastuinbouw

Legenda

	Bedrijventerrein bestaand		Stads- en dorpsgebied bestaand
	Bedrijventerrein gepland		Stads- en dorpsgebied gepland
	Accent werken optie		Accent wonen optie
	Glastuinbouwconcentratiegebied bestaand		Ontwikkelingsgebied groen wonen
	Glastuinbouwbedrijvenlandschap gepland		
	Accent glas / wonen optie		

Kaart 8 Wonen, werken en glastuinbouw (hoort bij § 6.1, § 6.2 en § 6.3)

De uitbreiding geldt voor de eerste lijnsvoorzieningen in de zorg, basisonderwijs, kinderopvang en mogelijk ook detailhandel. De linten en lanen zijn ook een potentiële vestigingsplaats voor voorzieningen als scholen, verzorgingscentra en sport. Bij verdere bebouwing na 2015 doet zich voor de verschillende voorzieningen een omslagpunt voor met betrekking tot de toekomstbestendigheid van het huidige gespreide aanbod. Dit betekent dat dan de kansen op bundeling en vernieuwing in de zorg, (basis)onderwijs en detailhandel optimaal zullen moeten worden benut. Situering bij de openbaarvervoer knooppunten lijkt een logische optie, gelet op de beoogde functiemenging. Flexibele invulling in de tijd biedt eveneens voordelen (bijvoorbeeld schoolwoningen). Nieuwe regionale voorzieningen in de Zuidplas zijn niet direct nodig gelet op het aanbod in de omliggende steden. Desalniettemin is het wel gewenst ruimte te reserveren voor bijzondere regionale voorzieningen (bijvoorbeeld leisure of voortgezet onderwijs) in of nabij de Gouweknoop.

6.2 WERKEN

6.2.1 VRAAG EN AANBOD

De behoefte aan bedrijventerreinen in de driehoek Rotterdam-Zoetermeer-Gouda komt vooral van bedrijven die zich bezighouden met logistieke activiteiten en in mindere mate zakelijke dienstverlening, consumentendiensten en bouwnijverheid. Daarnaast zal met een beperkte vraag naar locaties in het groen rekening gehouden dienen te worden voor onderzoeksbedrijven en instellingen.

Periode tot 2020

In ISV-verband is gebleken dat er in het plangebied Zuidplas tot 2030 behoefte is aan 150 tot 300 hectare netto nieuw bedrijventerrein. Voor de planperiode tot 2020 gaat het, naast het aanbod op bestaande en in ontwikkeling zijnde bedrijventerreinen, om 125 hectare netto nieuw areaal; te ontwikkelen langs de lanen en linten, bij Nieuwerkerk aan den IJssel en de locatie A12-Noord (in streekplan Oost 2003 reeds aangeduid als ontwikkelingsrichting bedrijventerrein) en aansluitend in het glastuinbouwbedrijvenlandschap.

Daar waar de lintzones en de lanen grenzen aan verstedelijkt gebied, kan kleinschalige vooral kantoorachtige en dienstverlenende bedrijvigheid ontwikkeld worden. Globaal gaat het voor 2020 om 15 hectare netto.

Bij Nieuwerkerk aan den IJssel wordt netto 50 tot 70 hectare gemengd bedrijventerreinen ontwikkeld. De locatie wordt doorsneden door de A20. Het noordelijke deel van deze locatie is door zijn ligging vooral geschikt voor de opvang van niet te grootschalige bedrijvigheid uit Rijnmond. Bedrijven die zeer grote kavels zoeken, zullen elders in het plangebied een plaats moeten vinden. Het terrein is door zijn ligging goed bereikbaar voor werknemers uit Rijnmond. Daarom genieten arbeidsintensieve bedrijven op deze plek de voorkeur. Bij ingebruikneming van het zuidelijke deel moet rekening gehouden worden met de grondslag en de daarmee samenhangende inrichtingsmaatregelen. In lijn met

afspraken die met de minister van VROM zijn gemaakt in het kader van Westergouwe (zie paragraaf 2.2) dient bedrijventerreinontwikkeling vooral geconcentreerd te worden op het gedeelte van de locatie dat in het streekplan Oost 2003 is aangegeven als transformatiegebied-glastuinbouw (transformatie in het kader van het project RZG). Dit deel van de locatie wordt onder andere gereserveerd voor de uitplaatsing van bedrijven die nu nog verspreid in het restveengebied en langs de Hollandsche IJssel liggen. Op deze locatie is ook ruimte voor stedelijke voorzieningen op het vlak van de sportbeoefening.

Bij de A12 Noord wordt netto circa 40 hectare bedrijventerrein ontwikkeld. Dit terrein is vooral geschikt voor grootschalige soms ook extensieve, transport- en distributiebedrijven die voor hun afzet op de hele Zuidvleugel of de hele Randstad zijn georiënteerd. Tien tot vijftien hectare van deze locatie is gereserveerd voor de opvang van milieuhinderlijke bedrijven uit de regio. Er is namelijk in de regio gebrek aan vestigingsmogelijkheden in de hogere milieuhindercategorieën (4 en 5) en voor artikel 41-inrichtingen. Er is met name ruimte nodig om bestaande bedrijven in deze milieuhindercategorieën, die op hun huidige locatie voor overlast zorgen en andere ontwikkelingen blokkeren, te kunnen verplaatsen. De hiervoor genoemde locaties Nieuwerkerk en A12-noord zijn met de legenda-eenheid bedrijventerrein op de plankaart aangegeven.

In de periode tot 2020 moet er ook minimaal circa 15 hectare netto bedrijvigheid ontwikkeld worden in het glastuinbouwbedrijvenlandschap aansluitend op de locatie A12-Noord (meervoudig grondgebruik: bedrijven onder glastuinbouw). Waarschijnlijk kan op deze locatie van ruim 55 hectare meer bedrijvigheid onder glastuinbouw gerealiseerd worden. Voor een beschrijving hiervan zie onder glastuinbouwbedrijvenlandschap in paragraaf 6.3.

Periode 2020-2030

Voor de doorkijk (periode 2020-2030) wordt ruimte gereserveerd om de verwachte vraag van 175 hectare netto te kunnen accommoderen. Hiertoe is ongeveer 100 hectare netto gereserveerd in de Gouweknoop. Dit gebied is na de realisering van de haltes Westergouwe en later ook Doelwijk bereikbaar met openbaar vervoer en daarmee ook bereikbaar voor de beroepsbevolking uit Rijnmond. Afhankelijk van de ligging bij de toekomstige stations Doelwijk en Westergouwe zijn de terreinen bedoeld voor gemengde bedrijvigheid en hoogwaardig in de nabijheid van die stations.

De Gouweknoop heeft ook potenties voor grootschalige kantoren en voorzieningen van bovenregionale betekenis. In de planperiode is in de omringende stedelijke gebieden (Rotterdam-Alexander, Zoetermeer, spoorzone Gouda et cetera) voldoende aanbod. Voor de periode na 2020 verdient het aanbeveling om ruimte te reserveren voor dergelijke voorzieningen. In de uitwerking voor dit gebied zal met deze aspecten rekening moeten worden gehouden (zie paragraaf 6.4.2). Ook in deze periode zal er bedrijvigheid (kleinschalig) ondergebracht moeten worden in de verdere ontwikkeling van het stelsel van linten en lanen. Globaal gaat het ook na 2020 om

15 hectare netto.

De overige benodigde hectares zullen ten noorden van de A12 opgevangen moeten worden in het glastuinbouwbedrijvenlandschap. Hier wordt gestreefd naar de ontwikkeling van meervoudig grondgebruik voor de functies glastuinbouw en bedrijvigheid.

6.2.2 INRICHTING EN KWALITEIT

De vraag naar bedrijventerreinen in de Driehoek Rotterdam-Zoetermeer-Gouda is binnen de context van de omliggende gebieden en de ruimtevraag binnen de Zuidvleugel bezien. Kernbegrippen bij de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen in het plangebied zijn;

- intensivering van ruimtegebruik: stapelen van functies, ondergronds en/of geschakeld bouwen;
- selectieve uitgifte: aan de orde waar de beschikbare ruimte tekort schiet om aan alle vraag te voldoen;
- segmentering: het voorzien in een bijzonder vestigingsmilieu voor specifiek benoemde functies.

Daarnaast geldt het streven in deze herziening om in het glastuinbouwbedrijvenlandschap de functies bedrijvigheid en glastuinbouw te stapelen (de ambitie is 20 % meervoudig grondgebruik).

Ongeveer 10% van de vraag naar bedrijventerreinen (circa 30 hectare) kan gerealiseerd worden op 30 meter afstand van woningen. Deze ruimte moet dan ook bij de inrichting van bedrijventerreinen die grenzen aan woongebieden worden benut om wederzijdse hinder en belemmeringen te voorkomen. Dergelijke niet kleinschalige en geen hinder-veroorzakende bedrijvigheid kan zich ook verspreid vestigen in de linten en lanen. Dit geldt ook voor de lokale vraag naar kleinschalige kantoren, die zich ook in bestaand stads- en dorpsgebied kunnen vestigen, het liefst bij haltes van openbaar vervoer.

Duurzaamheid en meervoudig grondgebruik

In het algemeen wordt uitgegaan van het streven naar duurzaamheid. Bij duurzaamheid gaat het om een balans tussen economische duurzaamheid (is het een reëel plaatje) en ecologische duurzaamheid (verantwoord materiaalgebruik en milieuvriendelijke inrichting van het terrein). Meervoudig grondgebruik is de beste manier om het ruimtebeslag van verstedelijking te beperken. De ambitie is om binnen het glastuinbouwbedrijvenlandschap zo'n 20 % meervoudig grondgebruik (glas op bedrijvigheid) te realiseren voor de beperking van de ruimtebehoefte. Meervoudig grondgebruik betekent echter niet alleen het stapelen van verschillende functies. Ook binnen de sectoren bedrijvigheid en glastuinbouw zelf kan geïntenseiveerd worden. Voorbeelden zijn stapeling van de functies binnen een bedrijf, gietwateropslag onder de kas en gebruikmaken van collectieve voorzieningen van waterberging, energie en parkeren en opslag onder bedrijfsruimte etc.

6.3 GLASTUINBOUW

In de Glasnota 2002 heeft de provincie haar beleid ten aanzien van glastuinbouw vastgesteld. Ontwikkeling van de Zuidplaspolder als onderdeel van de zogenoemde Glas-as maakt hier een belangrijk onderdeel van uit. Ook in de Nota Ruimte wordt deze Glas-as erkend als economisch belang van internationale betekenis (Greenport). Het gaat hierbij niet alleen om de teelt maar ook om de aanwezigheid van alle onderdelen van de keten (kennis, handel, etc.) in hun onderlinge samenhang.

Nieuw en vervangend glas (200 + 80 hectare)

In de Zuidplaspolder wordt het areaal bestaande en nog in te richten glastuinbouwconcentratiegebieden uit het streekplan Oost van 2003 fors uitgebreid. Dit voor de versterking en ontwikkeling van de eerdergenoemde Glas-as. Deze uitbreiding is in eerste instantie bedoeld voor de vestiging van tuinders uit het Westland. Dit geeft in het Westlandse deel van de Glas-as ruimte voor herstructurering. Voor het plangebied Zuidplas gaat het om 200 hectare netto nieuwvestigingsruimte, zoals ook opgenomen in het Opgavedocument van de ISV. Daarnaast is er nog een verwachte vraag van 80 hectare netto glas voor hervestiging van glastuinbouwbedrijven van elders uit de polder die moeten wijken voor nieuwe functies zoals woonbebouwing en bedrijvigheid in Nieuwerkerk aan den IJssel in het transformatiegebied glastuinbouw en de groen- en waterontwikkeling in de Eendragtspolder. Deze vraag kan voor een deel worden ondergebracht in nog niet als zodanig in gebruik genomen streekplanareaal en de eerder genoemde 200 hectare, op nieuwvestigingsruimte. Het bestaande en het geplande areaal glastuinbouwconcentratiegebied uit het streekplan Oost 2003 en de boven genoemde nieuwvestigingsruimte zijn op de plankaart aangegeven als glastuinbouwbedrijvenlandschap. Als het ondanks zuinig ruimtegebruik en clustering niet lukt om de hele behoefte binnen het op de plankaart aangegeven areaal onder te brengen, dan zal (na 2020) ook de locatie van de uitwerking Waddinxveen-noordwest voor glastuinbouw moeten worden ingezet.

Glastuinbouwbedrijvenlandschap

Omdat innovatieve planvorming binnen het plangebied een belangrijke rol speelt, is gekozen voor de aanduiding glastuinbouwbedrijvenlandschap in plaats van de monofunctionele plankaartaanduidingen bedrijventerreinen en glastuinbouwconcentratiegebieden. In het glastuinbouwbedrijvenlandschap wordt gestreefd naar meervoudig grondgebruik in de clusters. De ambitie is 20 % van het areaal met deze legenda-eenheid. Vooral op de terreinen in aansluiting op de bedrijvenlocatie A12-noord is meervoudig grondgebruik door bedrijvigheid en glastuinbouw een aantrekkelijke optie.

Dit als zodanig op de plankaart opgenomen areaal zal projectmatig en gefaseerd binnen het stramen van linten, lanen en tochten ontwikkeld dienen te worden. Een project dient zodanig groot te zijn dat het duurzaam ingericht kan worden. Belangrijke aspecten van duurzaamheid zijn collectieve voorzieningen voor elektriciteit, warmte, gietwater

en de uitwisseling van CO₂. Ook voor projecten die meer op bedrijvigheid zijn gericht, geldt dat met duurzame inrichting op basis van collectieve voorzieningen efficiënter gebruik van ruimte, materiaal en energie bewerkstelligd kan worden. Daar waar de projecten doorsneden worden door of grenzen aan linten en lanen kan ook woningbouw in de planvorming geïntegreerd worden.

Innovatieve planvorming wordt zo mogelijk gemaakt door een multifunctionele plankaartaanduiding. Een dergelijke benaderingswijze vraagt om een strikte regie aan de ontwikkelingskant omdat er wel een gezamenlijke taak ligt om glastuinbouw en bedrijvigheid in dit gebied onder te brengen. De woningbouw in de linten en langs de lanen mag deze functies dan ook niet hinderen. Er zal een ontwikkelingsorganisatie nodig zijn die beoordeelt dat de door of bij gemeenten ingediende plannen bijdragen aan de taak waarvoor het gebied is bestemd. In het glastuinbouwbedrijvenlandschap wordt tot 2020 gestreefd naar het onderbrengen van bovengenoemde vraag naar ruimte voor glastuinbouw en minimaal 15 hectare bedrijvigheid (zie paragraaf 6.2) Voorkomen moet worden dat afzonderlijke plannen of bouwaanvragen de ontwikkeling van de hierboven beschreven projecten hinderen of onmogelijk maken. Vandaar ook de eis dat de ontwikkeling van glastuinbouw en bedrijvigheid in het gebied projectmatig in clusters dient te geschieden.

Een ander onderwerp van aandacht voor de ontwikkelingsorganisatie is het stimuleren van de ruimtelijke kwaliteit van de plannen. De kwaliteit van het oorspronkelijke polderlandschap met de rechte en lange belijning wordt in het nieuwe verstedelijkte landschap vertaald in een eigen nieuwe beeldkwaliteit van glastuinbouw, bedrijvigheid en eventueel wonen in het raster van lanen, linten en tochten. Het glastuinbouwbedrijvenlandschap moet in financiële zin bijdragen aan deze beeldkwaliteit en ontsluiting. Zoals gesteld in paragraaf 1.4 moeten verstedelijkingsprojecten (van na het streekplan 2003) buiten deze plankaartaanduiding ook bijdragen aan bovenplanse kosten van de Zuidplasontwikkeling.

Eens in de vier jaar wordt door de ontwikkelingsorganisatie gerapporteerd over de mate van realisering en de resterende planologische ruimte aan de betrokken ruimtelijke orderingsautoriteiten (gemeentes en provincie).

Inrichtingsaspecten

De glastuinbouwclusters worden goed ingepast in de omgeving. Waardevolle gebiedskenmerken, zoals linten en tochten moeten worden geïncorporeerd in de ontwerpprocessen van de glastuinbouwprojecten. Er wordt rekening gehouden met onderhoud van het watersysteem door voldoende ruimte te houden langs de watergangen. De bestaande en nieuwe glastuinbouw vormen ruimtelijk en visueel een eenheid. Gestreefd wordt naar een verkaveling met maximaal efficiënt ruimtegebruik door combinatie van functies en dubbel ruimtegebruik: combinaties van glastuinbouw met bedrijven en/of stapeling van functies zoals gietwaterberging onder kassen. Lichtemissies vanuit het glastuinbouwgebied moeten worden geminimaliseerd (zie onder andere besluit GlastuinbouwWet Milieubeheer).

Ontsluiting

Glastuinbouw moet, al dan niet gecombineerd met bedrijven, efficiënt gekoppeld worden aan de hoofdinfrastructuur voor een goede bereikbaarheid waaronder de verbinding met andere onderdelen van de productieketen zoals de veilingen. Zwaar verkeer krijgt één aansluitroute en wordt gescheiden van langzaam verkeer, zowel op clusterniveau als op het niveau van de Zuidplaspolder.

Waterhuishouding

De glastuinbouwlocaties moeten voldoen aan de Europese Kaderrichtlijn Water. De planvorming voor de inrichting van het glasgebied of van de glasclusters zal in een vroeg stadium de (inrichtings)maatregelen moeten bevatten waarmee emissies naar oppervlakte- en grondwater worden voorkomen. Plannen moeten voorzien in maatregelen ter voorkoming van gietwatertekort en in voldoende riolering. Dit houdt in dat de riolering een zodanige capaciteit heeft, dat zowel het huishoudelijke afvalwater als ook het bedrijfsafvalwater kan worden ontvangen en afgevoerd. Collectieve voorzieningen op cluster- of gebiedsniveau maken het voor de glastuinbouw mogelijk voor 100% in de eigen gietwaterbehoefte (regenwater) te voorzien en de waterketen te sluiten. Alle glastuinbouwontwikkelingen zullen deel uit gaan maken van de te vergroten peilgebieden, zoals die door het waterschap voor het plangebied worden voorzien. Er worden ten behoeve van de glastuinbouw geen nieuwe peilgebieden ingesteld. Het streven is gericht op planmatige ontwikkeling van de glastuinbouw waarbij de waterhuishoudkundige inrichting van het totale gebied integraal wordt uitgewerkt. Dit verdient de voorkeur boven individuele projectontwikkeling, omdat zo'n aanpak veelal leidt tot een versnipperde oppervlakte-waterhuishouding. Voor glastuinbouwontwikkelingen in het noorden van de Zuidplaspolder zijn, met het oog op de eisen voor aanvullende waterberging, percentages wateroppervlak aangehouden van 5-10 %.

Energie

Centraal staat de opgave voor een duurzame energie- en CO₂-voorziening op gebieds- of clusterniveau. Dit betekent een collectieve aanpak met onderlinge uitwisseling van CO₂, elektriciteit en warmte, zowel voor kassen onderling op clusterniveau als met andere functies in de Zuidplaspolder. Voor windenergie wordt verwezen naar 6.5.3. De bodem in de Zuidplaspolder is geschikt voor toepassing van koude-warmte-opslag. Grootschalige toepassing hiervan vereist wel aandacht voor ordening in het gebruik van de ondergrond. Waar mogelijk wordt het gebruik van industriële restwarmte en CO₂ toegepast. De opties daarvoor zijn de warmtenetten van Rotterdam-Pernis/Botlek of Rotterdam-RoC centrale en de bestaande CO₂-leiding. De infrastructuur hiervoor behoeft aandacht in bestemmingsplannen.

6.4 UITWERKINGEN

In deze paragraaf worden de achtergronden bij en de randvoorwaarden voor de uitwerkingen ex artikel 4a, lid 8 van de WRO beschreven die in deze herziening zijn opgenomen voor het Ringvaartdorp, het Centraal Middengebied, voor de Gouweknoop en voor Waddinxveen-noordwest. Een uitwerking geeft Gedeputeerde Staten de mogelijkheid om voor de als zodanig op de plankaart aangegeven delen van het plangebied de invulling van de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid op een later moment in de planperiode te bepalen. Zij kunnen het plan dan invullen, rekening houdend met de dan bekende inzichten. Het gaat bij een uitwerking altijd om een invulling binnen de marges van de voor het streekplan geldende hoofdlijnen. Met de vaststelling van de streekplanherziening, stellen Provinciale Staten ook de randvoorwaarden voor de uitwerkingen vast. Gedeputeerde Staten kunnen het opstellen van de streekplanuitwerkingen overlaten aan anderen zoals bijvoorbeeld de Zuidplasmunicipaliteiten. Gedeputeerde Staten stellen uiteindelijk wel zelf de uitwerkingen vast gehoord Provinciale Staten. Op de plankaart zijn voor de gebieden onder de arcering de bestaande functies uit het streekplan Oost van 2003 aangegeven die vigeren tot de uitwerking is vastgesteld.

6.4.1 CENTRAAL MIDDENGEBIED

Het Centraal Middengebied is gelegen tussen het tracé van de nieuwe N219, de Brede Weg, de Zuidelijke Dwarsweg en de Knibbelweg. Verstedelijking in dit deelgebied is gepland na de planperiode (2020-2030) maar voor het einde van de planperiode is inzicht noodzakelijk in twee onderwerpen:

- wat is na de planperiode de behoefte aan woningen (zowel kwalitatief als kwantitatief);
- wat zijn de mogelijkheden voor realisering van een HOV-verbinding door het Centraal Middengebied tussen Nieuwerkerk aan den IJssel en Doelwijk zoals weergegeven op de plankaart.

Beide onderwerpen beïnvloeden elkaar sterk. Ook is er een duidelijk verband met de ontwikkeling van het Ringvaartdorp (ten westen van dit gebied), die mogelijk al binnen de planperiode aan de orde is. In paragraaf 6.1.3

is aangegeven dat dit richting landelijk wonen kan gaan maar ook richting stedelijk.

De behoefte aan woningen wordt vooral bepaald door de vraag in dit deel van de Zuidvleugel. De stadsregio Rotterdam heeft daarop de grootste invloed, zowel voor wat betreft bouwspanningen als voor wat betreft het nog beschikbaar hebben van locaties. Een tweede gegeven is: alles dat in de stadsregio of in de Zuidplaspolder wordt gebouwd, hoeft niet in het Groene Hart gebouwd te worden.

Blijkt de vraag naar woningen groot dan moet verstedelijking langs het HOV-tracé in hogere dichtheden plaatsvinden met het hoogwaardig openbaar vervoer als drager. Deze ontwikkeling zal dan ook in het Ringvaartdorp ingezet moeten worden. Het oostelijk deel van de locatie Ringvaartdorp kan daarvoor gebruik maken van de HOV-ontsluiting Nieuwerkerk-Doelwijk. De stedelijke ontwikkeling kan ook aangegeven worden als er perspectief is op de HOV-verbinding die voor de exploitatie dan wel voorzien moet worden van de nodige verstedelijking langs die lijn.

Aan het eind van de planperiode kan de situatie zich ook voordoen dat de woningbouwbehoefte gering is. Dan kan er wellicht worden volstaan met een temporisering van de bouw in het Ringvaartdorp of het verlagen van de dichtheid en/of het kiezen voor al dan niet woningbouw in het Centraal Middengebied. Het is dan ook niet waarschijnlijk dat er dan perspectief is op de HOV-ontsluiting. Aanpassing van het dan bestaande bussysteem zal dan moeten voorzien in de noodzakelijke verbindingen met de omgeving.

Naast de algemene regels voor planvorming in Zuid-Holland en in dit plangebied Zuidplas zoals de structurende elementen en kernpunten, gelden de volgende randvoorwaarden voor de streekplanuitwerking voor het Centraal Middengebied:

- Inzicht in de woningbouwbehoefte in dit deel van de Zuidvleugel zowel kwantitatief als kwalitatief.
- Inzicht in de realiseringmogelijkheden van openbaar vervoer verbindingen.
- Het accent van de verstedelijking in het Centraal Middengebied ligt op de woonfunctie met het bij de gekozen dichtheden behorende voorzieningenniveau.
- Woningbouw in het Centraal Middengebied moet door openbaar vervoer kunnen worden ontsloten. In het geval van stedelijke ontwikkeling door een HOV-verbinding; in het geval van dorpse ontwikkeling door aanpassing van het dan bestaande bussysteem.
- De planvorming moet worden afgestemd op de in het plangebied Zuidplas ontwikkelde ruimtelijke structuur van linten, lanen en tochten.
- In de uitwerking moet de bebouwingscontour worden aangepast aan de in die uitwerking opgenomen bestemmingen conform de in deze herziening aangegeven systematiek van de bebouwingscontouren.

6.4.2 GOUWEKNOOP

Het gebied van de streekplanuitwerking voor de Gouweknoop wordt globaal begrensd door de Middelweg, de A20 en de Zuidelijke Dwarsweg. In dit gebied moeten aan

het eind van de planperiode en in de periode tot 2030 bedrijvigheid en voorzieningen ruimte vinden waardoor uitwerkingsgebied Gouweknoop met haar directe omgeving gezamenlijk kunnen uitgroeien tot een volwaardige economische knoop. Daarnaast speelt ook de functie wonen een rol. De ontwikkelingen in dit deelgebied zijn afhankelijk van een aantal factoren:

- Milieuproblemen langs de snelwegen en spoorlijnen: geluid, veiligheid, fijn stof etc.
- Ontsluiting: voor een goede ontwikkeling is aanleg van de N456-noord noodzakelijk.
- Stand van zaken met betrekking tot de realisatie van het station Westergouwe/Gouweknoop en zo mogelijk station Doelwijk.
- Ontwikkeling van woningbouw, voorzieningen en bedrijvigheid in het deel van de Gouweknoop dat geen deel uitmaakt van de streekplanuitwerking Gouweknoop.

Ook voor deze streekplanuitwerking geldt dat onderzoek gedaan moet worden naar de behoefte aan ruimte voor de in dat gebied gedachte functies. Daarnaast moet ook duidelijk gaan worden hoe met de, onder andere in de SMB beschreven, milieuproblematiek omgegaan kan worden.

Mede in relatie tot de ontwikkeling van de Gouweknoop dient de westelijke stadsentree van Gouda te worden geoptimaliseerd. Ligging, vormgeving en inpassing in de regionale wegenstructuur zijn onderwerp van nader onderzoek.

Mocht het station Doelwijk inderdaad gerealiseerd zijn dan zullen rond dat station de meer bezoekersintensieve bedrijvigheid en voorzieningen alsmede woningbouw in hogere dichtheden gepland moeten worden. Dit kan dan een verschuiving betekenen van functies richting Gouweknoop om ruimte voor de hiervoor genoemde functies rond station Doelwijk te concentreren.

Naast de algemene regels voor planvorming in Zuid-Holland en in dit plangebied Zuidplas zoals de structurerende elementen en kernpunten, gelden de volgende randvoorwaarden voor de streekplanuitwerking voor de Gouweknoop:

- Inzicht in de bedrijventerrein- en woningbouwbehoefte in dit deel van de Zuidvleugel zowel kwantitatief als kwalitatief.
- Inzicht in de mogelijkheden voor occupatie in relatie tot milieuaspecten van de aanwezige snelwegen en spoorlijnen
- Inzicht in de realiseringmogelijkheden van de ontsluiting van het gebied door de N456.
- Het accent van de verstedelijking in de Gouweknoop ligt op de eerste plaats op de functies bedrijvigheid en voorzieningen en op de tweede plaats op wonen.
- De planvorming moet worden afgestemd op de in het plangebied Zuidplas ontwikkelde ruimtelijke structuur van linten, lanen en tochten.
- De planvorming moet worden afgestemd op de realisering/aanwezigheid van de groene verbindingen door het gebied van de streekplanuitwerking zoals die zijn aangegeven op de plankaart.
- In de uitwerking moet de bebouwingscontour worden aangepast aan de in die uitwerking opgenomen bestemmingen conform de in deze herziening aangegeven systematiek van de bebouwingscontouren.

6.4.3 WADDINXVEEN-NOORDWEST

Dit uitwerkingsgebied wordt begrensd door de Plasweg, de Zesde Tochtweg, de Onderweg en het noordwest-zuidoost georiënteerde deel van de Plasweg (Zevende Tochtweg). Hier is gekozen voor een uitwerking aangezien dit gebied voor diverse functies geschikt is. Afhankelijk van de mate van realisering van het programma voor glastuinbouw elders in het plangebied en de ontwikkeling van de behoefte aan ruimte voor deze functie, zal dit uitwerkingsgebied als glastuinbouwbedrijvenlandschap bestemd kunnen worden. Als dat niet nodig is, is woningbouw ook mogelijk, gezien de ligging van dit gebied nabij het Bentwoud. Dit gebied wordt als het ware in reserve gehouden. Tegen het einde van de planperiode (2020) moet onderzocht worden in welke mate er nog behoefte is aan glastuinbouwareaal. Indien dat programma voldoende in de rest van het gebied is gerealiseerd of nog kan worden, kan gekeken worden of er nog behoefte is aan ruimte voor woningbouw of voor behoud van de agrarische functie of ontwikkeling van andere groene functies.

Naast de algemene regels voor planvorming in Zuid-Holland en in dit plangebied Zuidplas zoals de structurerende elementen en kernpunten, gelden de volgende randvoorwaarden voor de streekplanuitwerking voor Waddinxveen-noordwest:

- Inzicht in de mate van realisering van het programma glastuinbouw elders in het plangebied. Indien het er naar uitziet dat dat elders in het plangebied niet gehaald kan worden en er kan worden aangetoond dat er nog wel behoefte is aan realisering van het programma, dan kan planvorming voor vestiging van die functie gestart worden.
- Indien het programma wel elders in het plangebied gerealiseerd is of kan worden, moet onderzocht worden of het gebied de vigerende agrarische bestemming blijft houden of dat planvorming voor de functie wonen opportuun is.
- In de uitwerking moet de bebouwingscontour worden aangepast aan de in die uitwerking opgenomen bestemmingen conform de in deze herziening aangegeven systematiek van de bebouwingscontouren.

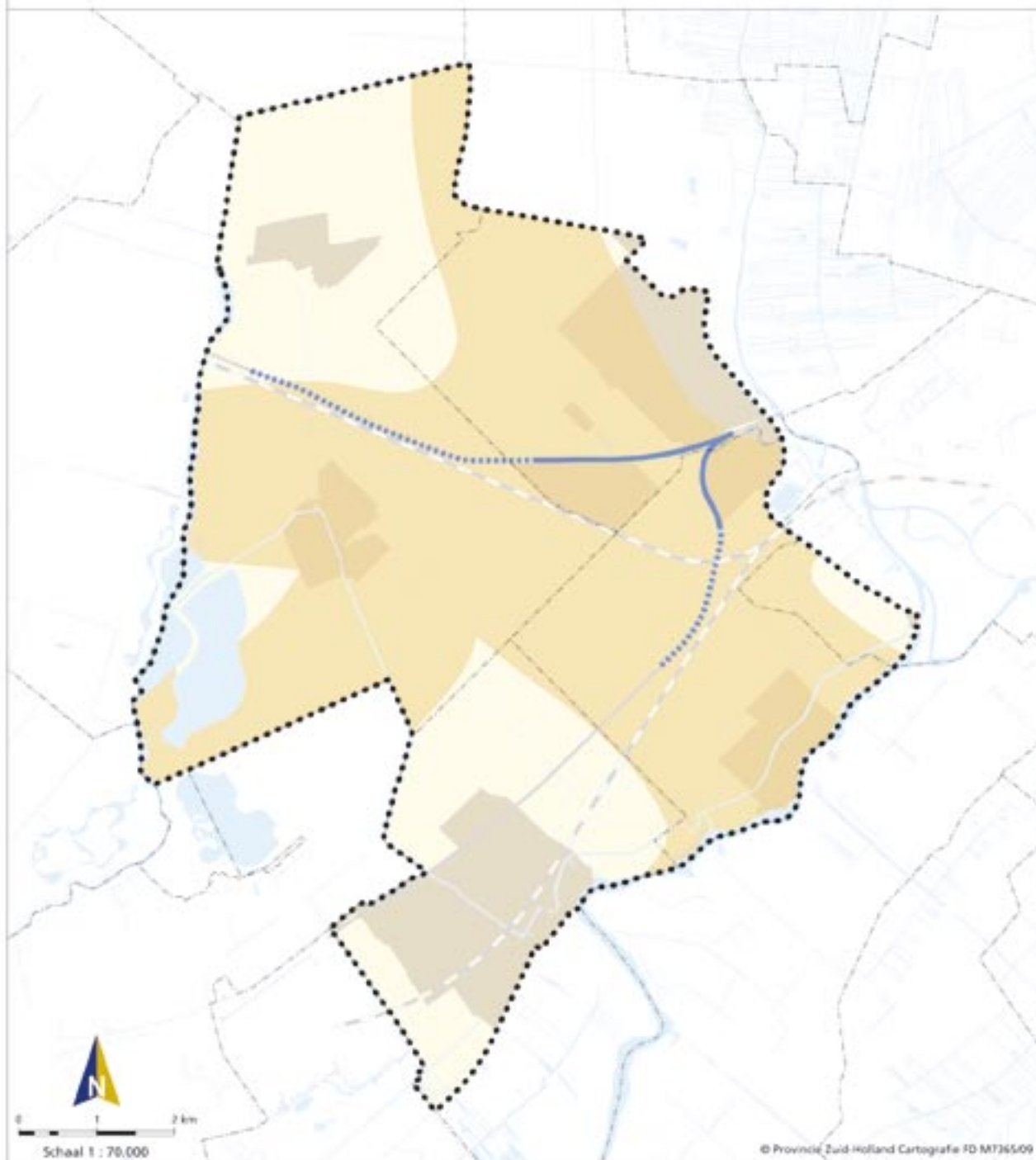
6.4.4 RINGVAARTDORP

Het Ringvaartdorp is gelegen tussen de uitbreidingen aan de bestaande kernen Zevenhuizen en Nieuwerkerk en het Centraal Middengebied. In welke richting dit gebied zich gaat ontwikkelen is afhankelijk van de inzichten op dat moment over woonbehoefte en vraag naar woonmilieus. Ringvaartdorp kan zich ontwikkelen met een dorps karakter en een meer landelijk milieu naar het oosten of juist een aanzet naar een stedelijk milieu, indien besloten is in het Centraal Middengebied met een HOV-lijn tot een stedelijk milieu te ontwikkelen. De besluitvorming over het Ringvaartdorp is derhalve mede afhankelijk van de streekplanuitwerking voor het Centraal Middengebied. Als er wordt gekozen om het Ringvaartdorp in hogere dichtheden te realiseren, moet de locatie ontsloten worden met HOV. Dat kan in de vorm van een verlenging van de Nesselandlijn. Het eindpunt van deze lijn kan tegelijk het centrum worden van het nieuwe dorp.

Kaart 9 Windenergie en zandwinning

Legenda

	Gewenste lijnopstelling windturbines		Plangrens
	Studielocatie lijnopstelling windturbines		Gemeentegrens
	Grofzandvoorkomen		Streekplangebied
			Stedelijk gebied
			Water
			(Inter)nationale weg
			(Inter)nationaal spoor

Kaart 9 Windenergie en zandwinning (hoort bij § 6.5)

6.5 OVERIGE ASPECTEN VERSTEDELIJKING

6.5.1 MILIEUKWALITEIT

Bij het ontwikkelen van de locaties voor wonen en werken in het plangebied zal rekening gehouden moeten worden met een aantal milieuaspecten. Het gaat om milieuaandachtspunten als (fijn) stof, geluid, stank en externe veiligheid vanwege weg- en spoortransport of het transport van producten door buisleidingen. Deze aandachtspunten zijn beschreven in de bij deze herziening horende Strategische MilieuBeoordeling (SMB). Van de SMB is de samenvatting in paragraaf 9.1 opgenomen. In het algemeen geldt dat er bij de voorbereiding van de herziening voldoende aandacht is geschonken aan de milieuaandachtspunten. Alleen de situatie bij de Gouweknoop vraagt nog om nadere studie in verband met luchtkwaliteit (fijn stof en externe veiligheid), mede op grond hiervan is ook dat voor dat gebied gekozen is voor een uitwerking van het streekplan. In de op te stellen ontwikkelings- en bestemmingsplannen zullen de te nemen maatregelen in het kader van dergelijke milieuaspecten beschreven moeten worden.

Op het bedrijventerrein A12-noord bij Waddinxveen is een composteringsbedrijf gelegen waarvoor een geurcontour geldt waarmee rekening moet worden gehouden.

6.5.2 BETON- EN METSELZAND

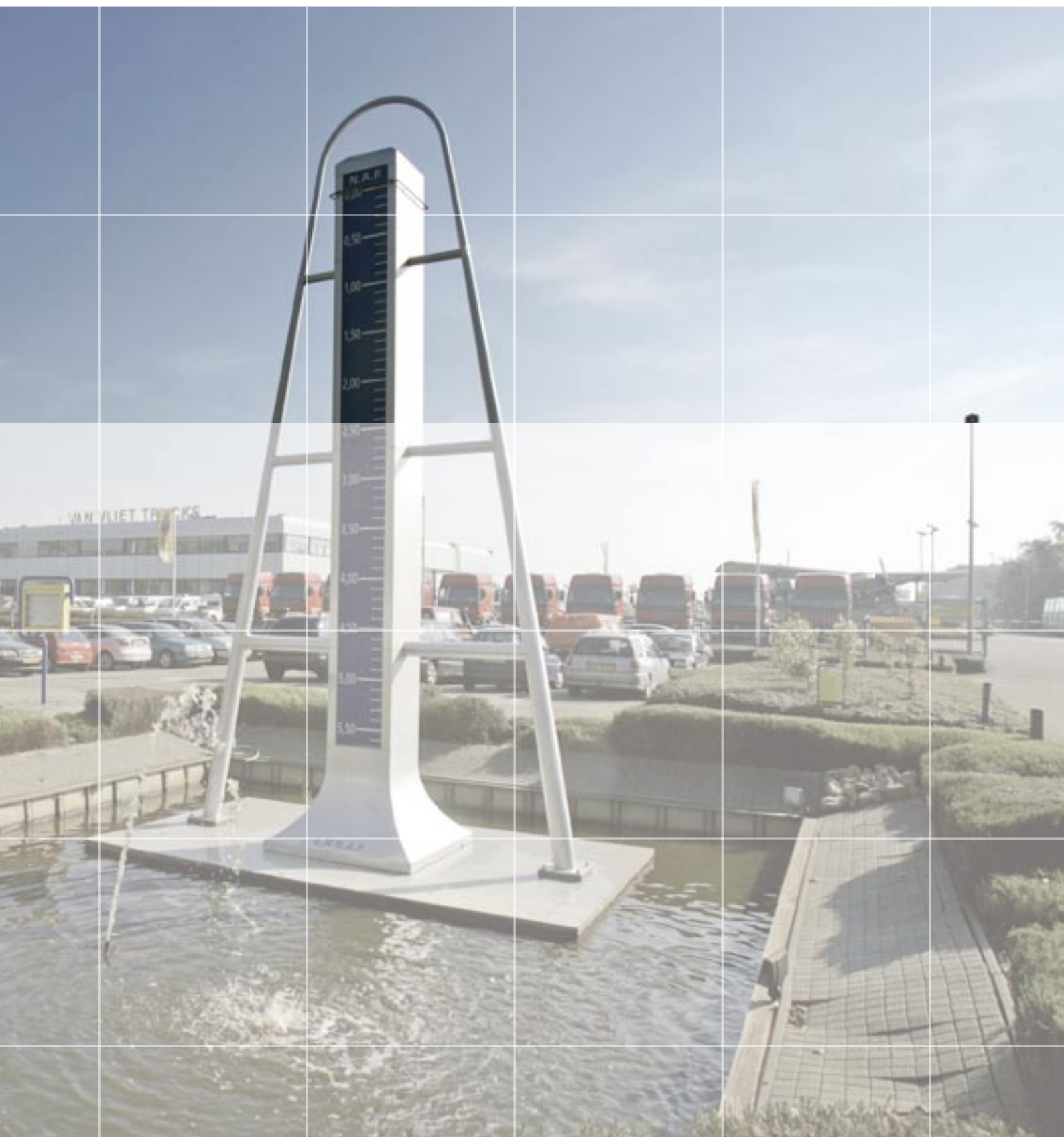
In een deel van het plangebied Zuidplas is sprake van het voorkomen van grof zand in de ondergrond (zie kaart 9) dat technisch gezien mogelijk winbaar is. Inmiddels is uit onderzoek gebleken dat bij de inrichting van de Eendragtspolder secundaire winning van zand vanuit economisch opzicht niet aan de orde is. Dit betekent in deze herziening echter geen wijziging van het grondstoffenbeleid.

6.5.3 WINDENERGIE

In het plangebied Zuidplas zijn conform het streekplan Zuid-Holland Oost 2003 en de Nota Wervel twee locaties voor lijnopstellingen van windturbines opgenomen. Een studielocatie langs de A12 en een gewenste opstelling in de Gouweknoop. In de Gouweknoop zal een vermogen van 15 MW moeten worden gerealiseerd. Dit is bestuurlijk overeengekomen en vastgelegd in het convenant Midden Holland. Zie ook kaart 9 van deze herziening.

Onderzocht dient nog te worden of er ten noorden van de A12 in het glastuinbouwconcentratiegebied ook ruimte is voor het opstellen van windturbines.

7 KERNPUNTEN

Kernpunten groen

Gr.1 Het realiseren van een natuurgebied van 150 hectare ten noorden van de A20 met aandacht voor de overgang naar het kreekruiggebied ten noorden daarvan.

Gr.2 Het herinrichten van het veenweidegebied ten zuiden van de A20. In dit gebied worden vooral in de laagst gelegen delen natuurgebiedjes aangelegd met een gezamenlijke omvang van 175 hectare.

Gr.3 Het ontwikkelen in de Eendragtspolder van 300 hectare openluchtrecreatiegebied, waarvan 150 hectare water en 150 hectare groen, waarbij beide delen een waterbergingsfunctie hebben met een totale inhoud van 4 miljoen m³. Natuurontwikkeling maakt onderdeel uit van de planvorming.

Gr.4 Het realiseren van de op de streekplankaart opgenomen groene verbindingen van minimaal 30 – 50 meter breed, waaronder de groene verbinding Bentwoud-Krimpenerwaard gekoppeld aan de Vierde Tocht bij voorkeur in te richten als waterrijke verbinding. Waar mogelijk worden groene verbindingen ook ingericht voor recreatief medegebruik.

Gr.5 Het realiseren van groenzones bij Waddinxveen (Triangel) en Gouda (Westergouwe), tussen Nieuwerkerk aan den IJssel en Capelle aan den IJssel (Groene Zoom) alsmede tussen Zevenhuizen en het Ringvaartdorp. Deze recreatieve groenzones dienen aan te sluiten op de recreatieve fietsverbindingen.

Gr.6 Het realiseren van een recreatieve verbinding tussen de groenzones bij Triangel en Westergouwe, die waar mogelijk ook wordt ingericht voor het realiseren van lokale ecologische verbindingen.

Gr.7 Landschapsontwikkeling in het op de plankaart aangegeven Plantagekwadrant met daarin inpassing infrastructuur, boomkwekerij en water.

Kernpunten water

Wa.1 Bij de inrichting van het gebied moet rekening worden gehouden met de gevolgen van overstromingen bij dijkdoorbraak van de Hollandsche IJssel en de boezems (Gouwe, Ringvaart).

Wa.2 Realiseren van waterberging van 4 miljoen m³ in de Eendragtspolder. Deze polder geldt tevens als calamiteitenberging.

Wa.3 Bij functiewijziging naar wonen, werken of glas, dient voldoende waterbergingsoppervlak gerealiseerd te worden in de deelgebieden: voor het kleigebied is dit 5-10%, voor het midden-gebied 10%, en voor het restveengebied 15%.

Wa.4 Ten behoeve van de ontwikkeling van de waterparel dient de waterhuishouding zodanig te worden aangepast dat schoon en verontreinigd water zoveel mogelijk worden gescheiden.

Wa.5 De aanleg van een nieuw gemaal langs de Ringvaart ten zuiden van Zevenhuizen met bijbehorende watergang en/of de afvoer van oppervlaktewater via de Derde en de Vierde Tocht naar gemaal Abraham Kroes worden ruimtelijk niet onmogelijk gemaakt.

Wa.6 De aanleghoogte van bouwwerken in gebieden met een nieuwe functie als wonen, werken of glastuinbouw dienen in overleg met het waterschap door de gemeenten in de voorschriften van het bestemmingsplan te worden opgenomen.

Kernpunten verkeer en vervoer

- VV1** Reservering van ruimte voor verdubbeling van de spoorlijnen Den Haag-Gouda en Rotterdam-Gouda.
- VV2** Aanleg capaciteitsvergroting op A12 en A20 overeenkomstig de projecten 'A12 vernieuwd op weg' en het ZSM-II project A20.
- VV3** Realisering RijnGouweLijn, inclusief nieuwe halte bij: Waddinxveen-Coenecoop, en een halte Gouweknoop (optioneel).
- VV4** Reservering van ruimte voor een nieuwe HOV-verbinding Rotterdam-Gouda en voor een doortrekking van de Rotterdamse metro vanuit Nesselande naar het Ringvaartdorp.
- VV5** Introductie Stedenbaan op de spoorlijnen Den Haag-Gouda en Rotterdam – Gouda, inclusief opening van nieuwe haltes bij Westergouwe, Doelwijk, en optioneel Zevenhuizen-Moerkapelle.
- VV6** Aanleg van de omleidingsweg N 219 Zevenhuizen– A12, inclusief nieuwe aansluiting op de A12 volgens het op de plankaart aangegeven tracé.
- VV7** Aanleg van een korte omleiding N456 ter hoogte van de nieuwe aansluiting A20 bij Moordrecht (ZSM-II project).
- VV8** Reservering van ruimte voor de geprojecteerde regionale wegverbindingen: N219 (capaciteitsverruiming en verlegging Zevenhuizen-A20), omlegging N456, Zuidelijke Randweg, N456-West (of Veilingroute Waddinxveen) en Westelijke Randweg bij Waddinxveen tussen de Brede Weg en Onderweg.
- VV9** De optionele regionale wegverbinding: N456-Oost mag ruimtelijk niet onmogelijk te worden gemaakt.

Kernpunten wonen

- W0.1** Uitgangspunten voor het bouwen zijn zuinig ruimtegebruik, duurzaamheid en concentratie rond haltes van openbaar vervoer.
- W0.2** Voor de bebouwing in de linten geldt voor woningbouw de randvoorwaarde dat de kavels in de op de plankaart aangegeven linten tot 30 % van de kaveloppervlakte bebouwd kunnen worden. De bebouwing dient bij te dragen aan de kwaliteitsontwikkeling van de linten.
- W0.3** Het kreekruggebied wordt ontwikkeld tot een van de beeldbepalende gebieden in de Zuidplaspolder. De ontwikkeling van bijzondere woonvormen op en rond de kreekrug moet bijdragen aan het imago van de Zuidplas als aantrekkelijk woonlandschap. In het op de plankaart indicatief aangegeven ontwikkelingsgebied groen wonen geldt een maximale dichtheid van 9 woningen per hectare.
- W0.4** Bestemmingsplannen gaan uit van de woonmilieus, de programmering en fasering zoals aangegeven in het streekplan en het ISP. Over afwijkingen dient regionale overeenstemming (de vijf Zuidplaspoldergemeenten) te zijn na consultatie van de stadsregio Rotterdam en afstemming met de Zuidvleugel.

Kernpunten werken

We.1 De ontwikkeling van het bedrijventerrein (50 tot 70 hectare netto) op de locatie Nieuwerkerk aan den IJssel (ten noorden en ten zuiden van de afrit A20). Het profiel is een gemengd bedrijventerreinen met restricties voor grootschalige arbeidsextensieve bedrijven.

We.2 Het ten behoeve van de vestiging van transport en distributie ontwikkelen van circa 40 hectare netto op de locatie A12-Noord (oost) met een zone voor regionale milieuhinderlijke bedrijven van 10 tot 15 hectare. Op de locatie A12-Noord (west) daarop aansluitend wordt gestart met de ontwikkeling van circa 15 hectare netto bedrijvigheid onder glastuinbouw.

We.3 In de linten en lanen wordt verspreid in ruimte en tijd (tijdens en na de planperiode) globaal 30 hectare netto ontwikkeld voor de vestiging in het groen voor onderzoeksbedrijven en instellingen.

Kernpunt glastuinbouw

Gl.1 Binnen het glastuinbouwbedrijvenlandschap dient in de planperiode tot 2020 het grootste deel van de opgave van 280 hectare vestigingsruimte voor duurzame glastuinbouw ontwikkeld te worden.

Kernpunt windenergie

Wi.1 Het reserveren van ruimte voor het opstellen van een lijnopstelling van windturbines; een studielocatie langs de A12 en een gewenste opstelling in de Gouweknoop.

8 PLANKAART

8.1 FUNCTIE EN OPBOUW VAN DE PLANKAART

De streekplankaart maakt deel uit van de Beschrijving van de streekplanherziening. De plankaart heeft een topografische ondergrond schaal 1:50.000 en is los bijgevoegd. De kaart geeft een beeld van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het plangebied tot het jaar 2020. Het onderscheid tussen bestaande situatie en nieuwe ontwikkelingen in de planperiode is niet aangegeven. Voor de relevante plancategorieën is dat onderscheid opgenomen op de sectorkaarten in de Beschrijving. Uitzonderingen hierop zijn de opname op de kaart van weg- of railverbindingen, geprojecteerd, in studie of optioneel.

In paragraaf 8.2 is in hoofdlijnen beschreven welk beleid geldt voor gebieden met de verschillende plankaartaanduidingen. Een nadere invulling van de wijze waarop dit beleid in met name gemeentelijke bestemmingsplannen moet worden uitgewerkt, is opgenomen in de Nota Regels voor Ruimte.

Opzet van de plankaart

Het kaartbeeld verschaft inzicht in de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het plangebied. Hierbij is, in lijn met het gehele streekplan, gestreefd naar een zekere mate van globaliteit. Gebieden met een oppervlakte van minder dan 5 ha zijn als regel niet apart aangeduid, maar zijn qua aanduiding onderdeel van het naastgelegen of omvattende grotere gebied.

In de systematiek van de plankaart wordt uitgegaan van een eigen kleur voor de verschillende gebiedstypen. De volgende kleuren worden gebruikt:

oranje	stads- en dorpsgebied
paars	bedrijventerrein
grijs/paars	glastuinbouwbedrijvenlandschap
donkergroen	natuurgebied
kermitsgroen	lanen en linten
mosgroen	plantagekwadrant
lichtgroen	openluchtrecreatiegebied of stedelijk groen
roze	verblijfsrecreatiegebied
zwarte lijn	grenzen
grijze lijn	infrastructuur
lichtblauw	water

De plankaart bevat ook nadere indicaties aangaande bijzondere kwaliteiten van gebiedsdelen. Dit betreft de aanduiding beschermd stads- of dorpsgezicht met een verticale oranje arcering. Tenslotte wordt door middel van een donkerbruine, respectievelijk lichtbruine schuine arcering aangegeven in welke gebieden sprake is van een streekplanuitwerking.

8.2 LEGENDA-EENHEDEN

Landelijk gebied en stedelijk gebied

Natuurgebied

Gebied met de hoofdfunctie natuur; extensief recreatief medegebruik is, waar inpasbaar, toegestaan. Binnen natuurgebieden geldt een nee-tenzij-beleid ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen.

Ontwikkelingsgebied groene functies

Gebied waar herinrichting plaatsvindt gericht op een combinatie van een natuur-, landschaps-, extensieve openluchtrecreatie-, agrarische en waterfunctie.

Ontwikkelingsgebied groen wonen

Gebied met menging van woon- en groene en/of blauwe functie; hiervoor gelden de in paragraaf 6.1.3 genoemde inrichtingsvereisten.

Groene verbinding

Indicatieve aanduiding voor een belangrijke ecologische verbinding, waar mogelijk met recreatief medegebruik.

Agrarisch gebied

Gebied met als hoofdfunctie landbouw (met name akkerbouw) waarbinnen (verspreid gelegen) natuur-, landschappelijke en cultuurhistorische waarden voorkomen die beschermd dienen te worden.

Agrarisch gebied met bijzondere waarden (A+)

Gebied met als hoofdfunctie landbouw (met name grondgebonden veehouderij) waarbinnen (verspreid) natuur-, landschappelijke en cultuurhistorische waarden voorkomen die beschermd dienen te worden. Grootschalige agrarische en niet agrarische ingrepen zijn in principe uitgesloten. Kleinschalige ingrepen worden aan een aanlegvergunning gekoppeld. Het scheuren van grasland ten behoeve van de teelt van ruwvoedergewassen anders dan gras is toegestaan tot een oppervlak van 20% van de duurzaam bij het bedrijf in gebruik zijnde onder de A+ aanduiding vallende gronden.

Plantagekwadrant

Gebied voor landschapontwikkeling ten behoeve van de inpassing van verkeersinfrastructuur tevens voor het kweken van bomen voor landschappelijke doeleinden elders in het plangebied. Nieuwvestiging van bouwwerken, tenzij noodzakelijk voor de plantagefunctie, is niet toegestaan. Glasopstanden zijn uitgesloten met uitzondering van een eventueel project van glastuinbouw op water.

Openluchtrecreatiegebied of stedelijk groen

Binnen- of buitenstedelijk gelegen gebied met als hoofdfunctie openluchtrecreatie. Daarbinnen kunnen (verspreid) natuur-, natuurwetenschappelijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden voorkomen die beschermd dienen te worden. Binnen deze randvoorwaarden bestaat er ruimte voor het toelaten van commerciële additionele voorzienin-

gen mits deze leiden tot het verbreden of verbeteren van het pakket aan recreatieve voorzieningen.

Verblijfsrecreatie

Gebied met als hoofdfunctie verblijfsrecreatie (waaronder campings en bungalowparken).

Stads- en dorpsgebied

Aaneengesloten bebouwd, of binnen de planperiode te bebouwen, gebied met als hoofdfunctie wonen en nevenfuncties als bedrijvigheid, (soms grootschalige) kantoorconcentraties en andere stedelijke voorzieningen waaronder ook niet op de plankaart als zodanig aangegeven stedelijk groen en water.

Bebouwingslint met cultuurhistorische waarde

Bebouwingslint veelal in het landelijk gebied waar ruimtelijke ontwikkelingen rekening moeten houden met de cultuurhistorische waarden in dat lint en in de relatie tot het omringende landschap.

Beschermde stads- of dorpsgezicht

Landelijk en stedelijk gebied met een hoge cultuurhistorische waarde waar beperkingen gelden ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen.

Lint

Een door parallel aan elkaar gelegen wegen en/of waterlopen begrensd gebied waar naast groene functies ook verstedelijking (groen wonen, werken en/of voorzieningen) mogelijk is.

Laan

Gebied gevormd door een gebiedsontsluitende weg met breed profiel, omzoomd door bomenrijen met aan beide zijden een ventweg en de daaraan gelegen kavels, waar diverse functies ondergebracht kunnen worden. Bestemming van deze kavels te regelen in intergemeentelijk af te stemmen bestemmingsplannen.

Bedrijventerrein

Aaneengesloten bebouwd, of in de planperiode te bebouwen, gebied met als hoofdfunctie bedrijvigheid, waaronder begrepen transport en distributie, productie, veilingen, kenniscentra, alsmede nutsvoorzieningen.

Glastuinbouwbedrijvenlandschap

Gebied bedoeld voor projectmatige nieuwvestiging van glastuinbouw en/of bedrijvigheid. Een project dient zodanig groot te zijn dat het duurzaam ingericht kan worden. Woningbouw in linten of langs lanen kan eventueel ook deel uitmaken van zo'n project (zie verder paragraaf 6.3.)

Te transformeren glastuinbouwgebied

Bestaand glastuinbouwgebied dat in aanmerking kan komen voor transformatie in de richting van een andere functie. De onderliggende glasaanduiding vigeert tot anders besloten wordt.

Streekplanuitwerking

Gebied waarvoor Gedeputeerde Staten de plicht hebben -conform de in de streekplanherziening aangegeven randvoorwaarden - om de ruimtelijke invulling nader uit te werken krachtens artikel 4a, lid 8 van de WRO. Op de plankaart zijn onderliggend de bestaande functies aangegeven die vigeren tot de uitwerking is vastgesteld.

Verkeer en vervoer

(Inter)nationale of bovenregionale wegverbinding; bestaand of nieuw

Bestaande of binnen de planperiode te verbreden of nieuw aan te leggen weg waarvan het tracé bekend is, die functioneert als achterlandverbinding, hoofdtransportas of als onderdeel van het nationaal hoofdwegennet.

Regionale wegverbinding bestaand of nieuw

Bestaande of binnen de planperiode te verbreden of nieuw aan te leggen weg waarvan het tracé bekend is, die functioneert als onderdeel van het Zuidvleugennet.

Regionale wegverbinding geprojecteerd of in studie

Binnen de planperiode te verbreden of nieuw aan te leggen weg waarvan het tracé nog niet bekend is, die functioneert als onderdeel van het Zuidvleugennet.

Regionale wegverbinding optioneel

Indicatieve aanduiding van een eventuele nieuwe regionale wegverbinding, die in de planperiode ruimtelijk niet onmogelijk mag worden gemaakt.

(Inter)nationale of bovenregionale railverbinding bestaand of nieuw

Bestaande of binnen de planperiode te verdubbelen of nieuw aan te leggen spoorlijn waarvan het tracé bekend is, die onderdeel uitmaakt van het nationaal spoorwegennet.

regionale railverbinding, bestaand of nieuw:

Bestaande of binnen de planperiode te verdubbelen of nieuw aan te leggen spoorlijn waarvan het tracé bekend is, die onderdeel uitmaakt van het regionaal spoorwegennet.

Hoogwaardig openbaar vervoer (HOV)verbinding nieuw

Ruimtelijke reservering voor een binnen de planperiode nieuw aan te leggen bus – of lightrailverbinding, die onderdeel uitmaakt van het regionaal spoorwegennet.

Stations of haltes (bestaand of nieuw)

Indicatieve aanduiding van een bestaand of in de planperiode open te stellen station of halte gelegen aan een nationale of HOV-verbinding.

Waterbeheersing

Water

De grotere open wateren (plassen, meren) en de belangrijkste watergangen met een hoofdfunctie voor de waterhuishouding en vaak een nevenfunctie voor recreatie en/of scheepvaart.

Tocht

Waterverbinding met hoofdfunctie voor de waterhuishouding gecombineerd met recreatieve en landschappelijke doeleinden.

Piekberging

Gebied met –naast de onderliggende plankaartaanduidingen– als hoofdfunctie tijdelijke waterberging in tijden van ernstige wateroverlast. De betreffende gebieden worden daartoe ingericht en er worden maatregelen getroffen om het water gecontroleerd in en uit te laten. In deze gebieden gelden beperkingen ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen.

Grenzen

Gemeentegrens

De onderlinge grens van gemeenten in het plangebied driehoek RZG, voorzover deze grens geen deel uitmaakt van de plangrens; de plankaart geeft de gemeentegrenzen per 1 januari 2005 weer.

Plangrens

De grens van het plangebied streekplanherziening Zuidplas

Grens Groene Hart

Begrenzing van het Nationaal Landschap Groene Hart voorzover gelegen in het streekplangebied.

Bebouwingscontour

Verstedelijkingsgrens om kernen en bouwlocaties in het plangebied.

9 PROCES EN PROCEDURE

9.1 WETTELIJKE TOETSEN

9.1.1 FLORA EN FAUNAWET

Gebiedsbescherming

De beleidskeuzen in deze streekplanherziening moeten voor af op hoofdlijnen zijn getoetst op de eisen van de Europese Vogel- of Habitatrichtlijn (VHR) voor gebiedsbescherming. In het plangebied Zuidplas en in de directe nabijheid van het plangebied zijn er echter geen begrensd Europese Vogel- en Habitatrichtlijngebieden en geen gebieden waar de Natuurbeschermingswet van toepassing is.

Soortenbescherming

In Nederland is de soortenbescherming (dieren en planten) geregeld via de Flora en Faunawet (2002).

In de Nota "beschermde planten en dieren in Zuid-Holland" (maart 2004) is aangegeven waar en welke strikt beschermde Habitatrichtlijnsoorten in de provincie voorkomen. De nota beperkt zich tot een beschrijving van die dier- en plantsoorten waarvoor nog geen gebiedsbescherming is geregeld. In het plangebied van de Zuidplaspolder komen verschillende soorten voor die beschermd worden op grond van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn. Het gaat om verschillende soorten gebouwde bewonende vleermuizen verspreid over het gebied (de meervleermuis, de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis, de laatvlieger en de gewone grootoorvleermuis), de Rugstreepd (Polder Achterof, Polder de Wilde Veenen), de Bittervoorn (vrijwel overal aanwezig in poldersloten in het gebied) de Kleine Modderkruiper (vrijwel overal aanwezig in poldersloten in het gebied) de Groene Glazenmaker (Oostpolder van Schieland) en de Rivierdonderpad (naar verwachting op in een beperkt aantal wateren). In het Zuidplasgebied komen er geen beschermde plantsoorten uit de Habitatrichtlijn voor.

In het MER Zoetermeer-Zuidplas (2001) is onderzocht dat door de gebiedsuitbreiding van de groengebieden Bentwoud en Eendragtspolder het leefgebied voor de Rugstreepd in betekenis zal kunnen toenemen vanwege de combinatie van meer open water en een bodem met een zandig karakter. De vissoorten die vallen onder de Habitatrichtlijn zoals de Rivierdonderpad, de Kleine Modderkruiper en de Bittervoorn komen voor in de bredere akkersloten. Door het verbreden van watergangen, het ontwikkelen van waterrijke natuurgebieden en maatregelen gericht op verbetering van de waterkwaliteit zal naar verwachting ook voor deze vissoorten het leefgebied in betekenis kunnen toenemen.

Ook de leefgebieden voor diverse soorten vleermuizen zoals de Gewone en Ruige dwergvleermuis en de Laatvlieger worden gunstig beïnvloed door de toename van waterplassen en lijnvormige elementen met opgaande bosvegetatie.

Rode lijstsoorten

Naast de wettelijke bescherming van soorten zijn er ook Rode Lijsten opgesteld. In een Rode Lijst worden soorten vermeld die bedreigd zijn. Een Rode Lijst heeft geen wettelijke status, maar geeft wel de kwetsbaarheid van soorten aan. In het Zuidplasgebied kunnen de volgende Rode lijstsoorten redelijkerwijze worden verwacht:

Vogels

Boomvalk	kwetsbaar
Groene specht	kwetsbaar
Kerkuil	kwetsbaar
Koekoek	kwetsbaar
Nachttegaal	kwetsbaar
Patrijs	kwetsbaar
Ransuil	kwetsbaar
Slobeend	kwetsbaar
Steenuil	kwetsbaar
Visdief	kwetsbaar
Wielewaal	kwetsbaar
Zomertaling	kwetsbaar
Zomertortel	kwetsbaar
Boerenwaluw	gevoelig
Gele kwikstaart	gevoelig
Graspieper	gevoelig
Grauwe vliegenvanger	gevoelig
Grutto	gevoelig
Huismus	gevoelig
Huiswaluw	gevoelig
Kneu	gevoelig
Ringmus	gevoelig
Spotvogel	gevoelig
Veldleeuwerik	gevoelig
Tureluur	gevoelig
Veldleeuwerik	gevoelig
Graspieper	gevoelig

zoogdieren

Waterspitsmuis	kwetsbaar
----------------	-----------

reptielen

Ringslang	kwetsbaar
-----------	-----------

vissen

Bittervoorn	kwetsbaar
Kroeskarper	kwetsbaar
Vetje	kwetsbaar
Winde	gevoelig

Verwachte effecten van functiewijzigingen

Als uitwerking van de lagenbenadering vindt de transformatie naar stedelijke functies plaats daar waar momenteel geen bijzondere natuurkwaliteit aanwezig is. De uitbreiding van het natuurareaal vindt plaats op de locaties met hoge natuurwaarden en de hoogste natuurontwikkelingspotenties. In de transformatie wordt derhalve rekening gehouden met de ligging van de natuur en hoe verstedelijking en natuur zich tot elkaar verdragen. Ook voor het kreekrugebied wordt aan de ontwikkeling van de woonfunctie voorwaarden gesteld, onder andere ingegeven door de bijzondere waterkwaliteit ter plekke.

In het plangebied worden de ecologische relaties versterkt door het realiseren van ecologische verbindingen, maar naar verwachting ook door de realisering van de lanen en linten.

De leefgebieden van voorkomende beschermde soorten in het restveengebied, de Eendragtspolder en de linten blijven behouden en worden zelfs versterkt door ontwikkeling in de natuurkern ten noorden van A20 en het ontwikkelingsgebied voor groene functies ten zuiden van de A20).

Ontheffing Flora en Faunawet

Voordat overheden een ruimtelijk besluit nemen, moeten zij zich ervan vergewissen welke beschermde plant- en diersoorten in het plangebied voorkomen en welke gevolgen het besluit heeft voor het voortbestaan ervan. Op grond van artikel 75, lid 4 van de Flora- en Faunawet is een ontheffing van het ministerie van LNV nodig voor het aantasten, verontrusten en doden van deze soorten en hun leefgebied. Een besluit dat een nieuwe ontwikkeling toestaat mag alleen worden genomen als op voorhand redelijkerwijs is te verwachten dat deze ontheffing zal worden verleend.

Vanwege de globaliteit van deze streekplanherziening is de ontheffing pas bij de uitwerking in een bestemmingsplan of projectprocedure noodzakelijk. Bij de ontheffingsaanvraag moet aangegeven worden welke mitigerende maatregelen in de planuitvoering worden genomen om schadelijke effecten te beperken. Voor alle in deze herziening genoemde ontwikkelingslocaties is het aannemelijk dat die ontheffing zal worden verleend.

Samenvattend

In het plangebied zijn er geen beschermingsgebieden in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn.

Evenmin zijn er gebieden die deel uitmaken van een Natuurbeschermingsgebied. Wel zal een nieuw te ontwikkelen natuurgebied en delen van het restveengebied deel uitmaken van de rijks-EHS en worden verbindingzones gerealiseerd uit de provinciale EHS.

In het plangebied komen beschermde soorten voor in het kader van de Flora en Faunawet, de Habitatrichtlijn en Rode Lijst. Hiervan mag worden aangenomen dat de uitbreiding van het areaal natuur en groenzones, met de groene lanen- en lintenstructuur als onderdeel van de ruimtelijke ontwikkelingen, gunstige effecten opleveren.

9.1.2 STRATEGISCHE MILIEUBEOORDELING (SMB)

Tegelijk met het vaststellen van het ontwerp van de streekplanherziening hebben Gedeputeerde Staten de SMB vastgesteld die parallel aan de opstelling van het ontwerp is opgesteld voor de herziening en ook bruikbaar is voor het Intergemeentelijk Structuurplan Zuidplas (ISP). Het milieुरapport van de SMB is apart bij deze herziening gevoegd met de status van Toelichting op het streekplanbeleid. Dit milieुरapport geeft een inhoudelijke milieubeoordeling van de streekplanherziening. Het rapport bevat een beschrijving van de rol die milieu heeft gespeeld in de planvorming, een overzicht van (potentiële) milieueffecten van het plan en een beoordeling daarvan.

Conclusies

In het SMB is geconcludeerd dat de streekplanherziening gebruik maakt van de ecologische potenties van het gebied. De lagenbenadering is gebruikt als uitgangspunt voor het toewijzen van functies aan de verschillende deelgebieden. Dit heeft geleid tot een afstemming van de functies op de aanwezige potenties van landschap, natuur en milieu. Hiermee zijn de aanwezige waarden optimaal benut en zijn onnodige milieuknelpunten voorkomen. Het streekplan pleit voor meervoudig ruimtegebruik en de mogelijkheid de functie bedrijven te stapelen met glas wordt geboden. De mogelijkheden van dubbel ruimtegebruik zijn echter onvoldoende onderzocht, waardoor het creatieve en innovatieve karakter onderbelicht is geraakt.

De mogelijkheden zijn benut om milieubelasting te voorkomen dan wel te minimaliseren. De locatiekeuze van wonen en werken houdt rekening met de bestaande en te verwachten milieukwaliteit. Wonen komt in de gebieden met de betere milieukwaliteit. Uitzondering hierop vormen de gebieden Station Westergouwe Gouweknoop en de uitwerking Gouweknoop. Hier is woningbouw mogelijk gemaakt in een complex milieubelast gebied.

Bij het programma mobiliteit heeft afstemming plaatsgevonden tussen de milieubelastende verkeersfunctie en de kwetsbare woonfunctie. Ontsluiting en doorstroming zullen verbeteren terwijl de effecten zo veel mogelijk geconcentreerd blijven op bestaande routes, op afstand van de kwetsbare woonfunctie. Het programma voor openbaar vervoer, met name de ontwikkeling van nieuwe openbaar verbindingen en nieuwe stations, is gericht op het verminderen van onnodig wegverkeer. Wel blijven er aandachtszones over, langs de N219, de N456 en de spoorlijn Den Haag–Gouda (geluid). De woonlocatie Triangel ligt gevoelig, vlakbij het geplande terrein voor milieuhinderlijke bedrijvigheid. Omgekeerd wordt de ruimte binnen de hinderzones goed benut door er bedrijvigheid en glas te plannen. Potentiële verkeershinder (geluid, fijn stof, NO₂) door vrachtverkeer naar en van bedrijven en glas in het plangebied wordt zo klein mogelijk gehouden door een goede ontsluiting van deze terreinen: dicht bij de hoofdinfrastructuur (bedrijven) en/of voorzien van een goede route er naar toe. Hierdoor worden verkeersbewegingen geminimaliseerd en wordt onnodige milieubelasting voorkomen.

De culturele identiteit van de Zuidplaspolder wordt benut: de inrichting past in het oude patroon van de polder, met zijn tochten en wegen. Wonen en werken in de Zuidplaspolder houden rekening met de sociaal-economische vraag uit de regio. Het woonprogramma is mede opgesteld om te voorzien in de behoefte in de regio Rotterdam, vooral aan suburbaan en groen wonen. Dit woonprogramma moet doorstroming uit de regio en vernieuwing mogelijk te maken. Ook het werkprogramma gaat uit van de regionale vraag. De geplande glastuinbouwlocaties dienen vooral om herstructurering in het Westland mogelijk te maken. De sector als geheel groeit niet.

Aanbevelingen

In de paragraaf 14.3 van de SMB staan aanbevelingen voor de nadere uitwerkingen (objectplannen en bestemmingsplannen) die het milieu positief kunnen beïnvloeden. Inrichtingsmaatregelen zijn sterk bepalend voor de mate van positieve dan wel negatieve effecten op het milieu. Zoals eerder aangegeven leent de schaal van het streekplan zich niet voor het aangeven van de nadere inrichting van het gebied. Deze aanbevelingen worden (deels) in het streekplan benoemd. Belangrijk is dat afspraken worden gemaakt en vastgelegd over organisatie en operationalisering voor tenminste de onderstaande aanbevelingen.

Luchtkwaliteit en bouwprojecten

Als gevolg van de bouwprojecten en de toename van het verkeer, neemt de emissie toe en vermindert de luchtkwaliteit. Een verslechtering van de luchtkwaliteit is niet toegestaan. Deze luchtkwaliteit verslechtering kan worden gesaldeerd met milieuverbeteringen binnen het project. Hoe meer milieuverbeterende maatregelen worden genomen hoe meer (milieu)ruimte er is om te bouwen. Op het niveau van rijk, provincie en gemeenten zal er daarom flink moeten worden ingezet op de verbetering van de luchtkwaliteit. Bij de inrichting van het gebied moet verbetering van de luchtkwaliteit als leidend principe worden gebruikt en vooraf –of in het bestemmingsplan– in eisen voor de inrichting worden vastgelegd.

De schaal van een streekplan is dusdanig dat fietsverbindingen niet op de streekplankaart thuishoren, maar bij de nadere uitwerkingen van het gebied is aandacht voor een goede fietsstructuur erg belangrijk. Het gebruik van de fiets heeft potenties om onnodig autogebruik te beperken en daarmee een positief effect op de luchtkwaliteit. Een integraal plan, moet inzicht geven in het totale pakket van verslechteringen en verbeteringen in de luchtkwaliteit van het gebied. Een monitoringsysteem moet worden opgezet om voor nu tot 2030 de daadwerkelijke effecten en de milieuruimte duidelijk te hebben.

Milieueffectrapportages

Milieueffectrapportages moeten zoveel mogelijk gezamenlijk en in samenhang worden uitgevoerd. Verschillende onderdelen van dit ruimtelijk plan zijn m.e.r.-plichtig en hebben een onderlinge samenhang en invloed op elkaar en de omgeving. Voorkomen moet worden dat er m.e.r.-trajec-

ten naast elkaar worden doorlopen, waarin die samenhang kwijt is. Er zullen dan tijdens de verschillende mer-procedures continue wijzigingen zijn en tegenstrijdigheden zijn haast niet te voorkomen. Om dit te voorkomen moeten de m.e.r.-trajecten gelijktijdig als één samenhangend geheel worden opgepakt. Ook gelet op de luchtkwaliteit problematiek en de salderingsmogelijkheid, zie voorgaande aanbeveling. Om de voortgang van de ontwikkeling in de Zuidplaspolder in stand te houden dienen deze m.e.r.-procedures spoedig te worden gestart.

Externe veiligheid

Zwaar transport van gevaarlijke stoffen uit Rotterdam zal in principe via het hoofdwegennet moeten blijven plaatsvinden. Dan kan het onderliggende wegennet, inclusief de nieuw aan te leggen of te verbeteren routes, vrij blijven van gevaarlijke stoffen. Routing of afsluiten van het onderliggende wegennet voor dit vervoer is aan te bevelen.

De bouwruimte neemt toe als het risico vermindert. Bouwen in hoge dichtheden vlakbij een nieuw station Westergouwe, vraagt daarom inzicht en mogelijkheden van rerouting vervoer gevaarlijke stoffen over spoor. Biedt de Betuweroute een alternatief of niet?

Bouwen en water

Anticiperend op klimaatverandering en bodemdaling dient gestreefd te worden naar een zoveel als mogelijk zelfvoorzienend watersysteem volgens de trits van Waterbeheer 21e eeuw: vasthouden; bergen; afvoeren. Via natuurlijk peilbeheer en grotere percentages oppervlaktewater worden piekbelastingen als gevolg van extreme neerslag opgevangen. Dit maakt inlaat van gebiedsvreemd (meestal verontreinigd) water overbodig. Volgens de trits (scheiden, zuiveren en saneren) voor waterkwaliteit zou water van schone functies via minder schone functies kunnen worden afgevoerd. Schoon water kan dan worden ingezet voor tal van gebruiksfuncties (beregeningswater voor de glastuinbouw, tot aan toiletspoelingen voor kantoren en woningen). Er moet accent worden gelegd op natuurlijke oevers in combinatie met flexibel peilbeheer zodat de gebruikswaarde van het water voor mens, dier en plant (biodiversiteit!) wordt bevorderd.

Verstedelijking betekent voor het oppervlaktewaterpeil, dat er in feite tot peilfixatie wordt overgegaan. Daarbij zou gestreefd moeten worden naar zoveel als mogelijk grondwaterneutraal en kruipruimteloos te bouwen. Grondwaterneutraal bouwen in combinatie met een nog groter percentage oppervlaktewater maakt ook moderne woonvormen zoals amfibisch wonen mogelijk.

Om te voldoen aan waterkwaliteitsnormen en eisen uit de kaderrichtlijn water moet worden ingezet op een verbetering van de waterkwaliteit. Eisen voor het gebruik van bouw materiaal, aanleg rioleringsstelsel en cetera moeten van tevoren worden vastgelegd in beleidsdocumenten. Emissievrij bouwen (bijvoorbeeld geen koperen en zinken dakgoten en dergelijke) zorgt voor een vermindering van de aantasting van de waterkwaliteit en een afgekoppelde riolering heeft ook een positief effect op de waterkwaliteit. Gestreefd moet

worden naar een zelfvoorzienend watersysteem, en de combinatie van glas met dubbele kelders voor de waterberging.

Wonen en overgang naar natuurkerngebied

Bij de uitwerkingen in object- en bestemmingsplannen moet bij de overgang tussen extensief wonen en het natuurkerngebied niet alleen aandacht zijn voor het percentage rood, maar ook voor de inrichting. De wijze van inrichting mag het landschapsbeeld van het waterrijk veengebied en de natuurkern niet aantasten, zij moet deze juist versterken.

Waterveiligheid

De veiligheid van burgers bij eventuele dijkdoorbraken kan worden vergroot. Denk hierbij aan maatregelen op inrichtingsniveau zoals de aanleg van verhoogde wegen en compartimentering van het gebied. Hierdoor ontstaan meer tijd en mogelijkheden om het gebied te evacueren. Ook kunnen inrichtingsmaatregelen worden genomen om de kwetsbaarheid als gevolg van een overstroming zoveel mogelijk te beperken, zoals niet bouwen in 15% laagste delen van het peilvak.

Glastuinbouw en water

Om de effecten op bodem, grondwater en oppervlaktewater te voorkomen is een goed integraal plan voor watervoorziening, wateropslag en waterzuivering nodig. Een goed riolerings- en zuiveringsplan is nodig om lozingen te voorkomen. Het maken van een inrichtingsplan dat de waterketen in het gebied sluit, bevordert het duurzaam gebruik van neerslag en voorkomt onnodig gebruik van niet-duurzame bronnen (streven naar een zelfvoorzienend watersysteem). Op bedrijfsniveau moeten tal van teelt- en bedrijfsvoeringsmaatregelen worden genomen die belasting van het milieu voorkomen. Met extra maatregelen en eisen moet worden voldaan aan de kaderrichtlijn water en grondwater. Er moeten wellicht compenserende maatregelen worden getroffen. Bijvoorbeeld: indien grondgebonden glastuinbouw wordt toegestaan, moet het drainagewater worden opgevangen en afgevoerd op de riolering.

Monitoring

De benadering voor glas en bedrijventerrein met dubbelruimtegebruik moet starten met het gezamenlijk (gemeenten en provincie) vaststellen van de uitgangsoppervlaktes. Hiermee wordt voorkomen dat het monitoringsproces gehinderd wordt door discussies en onduidelijkheden over hectares. De monitoringresultaten moeten worden vastgelegd in een periodieke rapportage en hierover moet verantwoording (ondertekening door de partijen) worden afgelegd. Dubbelruimtegebruik wordt zo duidelijk in beeld gebracht, er wordt een verantwoording over de voortgang vastgelegd en er kan tijdig worden bijgestuurd, indien nodig. Monitoring van de programmaontwikkeling op dezelfde wijze als hierboven beschreven, is nodig zodat bij de start van de vier uitwerkingen er een goede uitgangssituatie ligt.

9.1.3 WATERTOETS

Medio 2005 is het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard verzocht een wateradvies betreffende de streekplanherziening uit te brengen. Op 18 juli 2005 heeft het hoogheemraadschap dit advies uitgebracht op basis van een concept van het ontwerpstreekplan dat op 28 september door Gedeputeerde Staten is vastgesteld.

In het advies wordt gesteld dat de relevante hoofdlijnen van de waterhuishouding en de waterkering komen goed tot hun recht zijn gekomen in het conceptontwerp van de streekplanherziening.

Het hoogheemraadschap had een aantal kanttekeningen op dat concept. Die waren opgenomen in een bijlage. In het door GS vastgestelde ontwerp van de streekplanherziening is deze bijlage integraal opgenomen en per onderwerp is aangegeven hoe de provincie daarmee naar het ontwerp toe is omgegaan.

In het kader van de zienswijzeprocedure heeft het hoogheemraadschap gemeld dat de waterstaatkundige hoofdlijnen adequaat in het ontwerp opgenomen waren. Daarnaast waren er nog enkele aanvullende kanttekeningen die in de Nota van Beantwoording en Wijziging (Gedeputeerde Staten 20 december 2005) zijn opgenomen. Enkele daarvan hebben geleid tot aanpassing van het ontwerp van de herziening.

Bij de verdere uitwerking van deze streekplanherziening en het ISP blijft het hoogheemraadschap via de projectorganisatie betrokken.

9.2 RELATIE STREEKPLAN-HERZIENING-PROGRAMMERING EN UITVOERING (ONTWIKKELINGSSPOOR)

De opgave van het project Zuidplas beperkt zich de komende tijd derhalve nadrukkelijk niet alleen tot het opstellen van een reeks planologische maatregelen op grond waarvan 'publiek' vastligt welke ruimtelijke ontwikkelingen wel of geen doorgang mogen vinden. Onderdeel van het project is ook om de gewenste ruimtelijke inrichting actief te ondersteunen, onder andere door een pro-actieve opstelling van publieke partijen bij een gemeenschappelijk grondbeleid, het oprichten van een ontwikkelingsfonds en een ontwikkelingsorganisatie en de nadere uitwerking van deelgebieden en de daarbij horende grondexploitaties en voorfinancieringen. Nadrukkelijk worden ook private partijen uitgenodigd om hun ideeën over de inrichting van de Zuidplas te presenteren als opmaat naar publiek-private samenwerking. Dit Ontwikkelingsspoor loopt samen op met het Partijenspoor (communicatie en beleidsmarketing) en het Processpoor waarbij de vervolgotrajecten zo worden ingericht dat synergie tussen de sporen kan optreden.

Onderdeel van het Ontwikkelingsspoor is de programma-benadering dat betrekking heeft op het management van die onderwerpen die voor de geïntegreerde ontwikkeling van de Zuidplas van belang zijn. Het gaat om de onderwerpen bereikbaarheid/infrastructuur, het restveengebied, de verstedelijking en het glastuinbouwbedrijfslandschap. Realisering van de integrale ontwikkeling vraagt om voortzetting van de gemeenschappelijke aanpak van de grondgebiedsgemeenten samen met de ontwikkelpartners provincie Zuid-Holland, gemeente Rotterdam en het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard. Een belangrijke eerste stap in de gemeenschappelijke aanpak is de oprichting van de publieke Grondbank RZG Zuidplas in 2004 geweest. Een gemeenschappelijke aanpak kan ervoor zorgen dat:

- vóór 2010 gezamenlijk afspraken zijn gemaakt over de verdere uitwerking, fasering en financiering van de diverse ontwikkelingen;
- er vóór 2007 een publieke ontwikkelingsorganisatie is opgericht met afspraken over de voorfinanciering en de risicoverdeling tussen de publieke partijen;
- samenwerkingsarrangementen met private partijen (PPS) zijn afgesloten;
- vóór 2010 de ruimtelijke ordenings- en sectorprocedures zijn doorlopen;
- de financiering van de onrendabele ontwikkelingen zeker is gesteld.

Colofon

Dit is een uitgave van de provincie Zuid-Holland

Samenstelling

Bureau Streekplanning

Productie

Bureau Vormgeving Interactieve Media

Kaarten

Bureau Cartografie

Fotografie

Jos van Koert, Theo Böhmer, Karel Tomeï, Pandion, Walter de Vries en Koos Westgeest

Ontwerp

Met Andere Woorden...

Druk

...

Projectnummer 062293

Oplage

2000